

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна академія"
Кафедра Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну

Кваліфікаційна магістерська робота

на тему: **«ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ДИЗАЙНЕРІВ-
ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ
СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З
ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ»**

Виконав: студентка 2 курсу, групи ДІТ-ПОТ22мг
Спеціальності 015.36 «Професійна освіта
(Технологія виробів легкої промисловості)»
Парфанюк Поліна Сергіївна

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.пед.н., доц. Попова Т. І.

(прізвище та ініціали)

Рецензент: к.мистецт-ва, доцент Гурдіна В. В.

(прізвище та ініціали)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Голова Екзаменаційної комісії

Нечіпор С.В.

(прізвище та ініціали)

Харків – 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н.КАРАЗІНА**

Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна академія"
Кафедра Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) **другий**
(магістерський)
Спеціальність **015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
Харчових технологій,
легкої промисловості і
дизайну
проф. Олег ЛИТВИН

“ ____ ” _____ 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ (ПРОЄКТ)**

Парфанюк Поліна Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи: Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

керівник роботи Попова Тетяна Іванівна, к.пед.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від “12”10. 2024 року 4801-5/3345

2. Строк подання студентом роботи 1 грудня 2024 р.

3. Перелік питань, які потрібно розробити: дослідити актуальність професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, спроектувати колекцію сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розробити методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ
2	РОЗДІЛ 2. ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ.
3	Розділ 3. ВИМОГИ ДО ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ ДЛЯ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ
4	РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ НА ТЕМУ «ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ В ДЖИНСОВОМУ СТИЛІ» ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ОДЯГУ

5. Дата видачі завдання 12 жовтня 2024 року

Студент (ка)

підпис

Парфанюк П.С.
ініціали, прізвище

Керівник роботи

підпис

Попова Т.І
ініціали, прізвище

Консультант роботи

підпис

Божко Н.В.
ініціали, прізвище

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ.....	
ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ.....	
РОЗДІЛ 2. ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ.....	
2.1. Аналіз специфіки українського жіночого одягу залежності від історико-етнічного регіону України	
2.2. Особливості декорування українського жіночого одягу вишивкою залежності від історико-етнічного регіону України	
2.3. Аналіз колекцій світових брендів на основі використання етнічних мотивів.....	
2.4. Дослідження популярності використання елементів українського жіночого одягу.....	
2.5. Проектування колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розробка девізу колекції.....	
2.5.1. Джерело натхнення для колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.....	
2.5.2. Формулювання концепції проектної розробки колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.....	
2.5.3. Візуалізація колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою	
2.5.4. Вибір матеріалів для виготовлення колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.....	
2.6. Характеристика технологічного процесу виготовлення вишивки для колекції моделей одягу.....	
Розділ 3. ВИМОГИ ДО ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ ДЛЯ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ	
РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ НА ТЕМУ «ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ» ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ОДЯГУ.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ.....	

РЕФЕРАТ

Парфанюк Поліна Сергіївна, магістрантка кафедри харчових технологій, легкої промисловості і дизайну Української інженерно-педагогічної академії. Тема магістерської роботи: «Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

У магістерській роботі досліджено актуальність професійної підготовки дизайнерів-виконавців для галузі дизайну одягу; досліджено особливості художнього проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; проведено аналіз колекції світових брендів на основі використання етнічних мотивів; спроектовано колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розроблено девіз колекції; визначено джерело натхнення для колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; розглянуто концепції проектної розробки колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; розроблено візуалізацію колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; вибрано матеріалів для виготовлення колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; схарактеризовано технологічного процесу виготовлення вишивки для колекції моделей одягу; розробити методичних вказівок до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

ABSTRACT

Polina Serhiyivna Parfanyuk, master's student of the Department of Food Technologies, Light Industry and Design of the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy. The topic of the master's thesis: "Professional training of designers-executives for the design of a collection of modern Ukrainian women's clothing with artistic embroideries." The master's thesis examines the relevance of professional training of performing designers for the field of fashion design; the peculiarities of the artistic design of a collection of modern Ukrainian women's clothing with artistic embroidery decoration were investigated; an analysis of the collection of world brands based on the use of ethnic motifs was carried out; designed collections of women's clothing with artistic embroideries, developed the motto of the collection; the source of inspiration for the collection of women's clothing with artistic decoration of embroidery is determined; the concepts of project development of a collection of women's clothing with artistic embroidery decoration are considered; developed a visualization of a collection of women's clothing with artistic embroideries; selected materials for the production of a collection of women's clothing with artistic embroideries; the technological process of making embroidery for a collection of clothing models is characterized; to develop methodological guidelines for conducting a seminar on the topic

"Designing a collection of modern Ukrainian women's clothing with artistic embroideries".

ВСТУП

Актуальність теми. Тема «Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» бо сучасний український жіночий одяг в етно-стилі – це національний одяг українців, створений з різних регіонах та на всіх відтинках історії України, що несе в собі відображення розвитку певних історичних подій, кліматичних умов країни, національних особливостей життя жінок. А предметами одягу, які пов'язані між собою однаковим призначенням та доповнені відповідними аксесуарами, прикрасами та зачіскою, – називають костюмом. Він виражає соціальну та індивідуальну характеристику людини, її вік, стать, характер, естетичний смак.

Український сучасний жіночий одяг українському стилю представляє комплекс предметів одягу, які гармонійно поєднані між собою та включає: натільний, поясний, нагрудний та верхній одяг. Костюм доповнювали головні убори, взуття, пояси та різноманітні знімні прикраси. Кожен з елементів одягу можливо було об'єднати в комплекс з будь-якими елементами одягу, при цьому кожен з яких мав конкретне призначення.

Вивчення питань підготовки інженерів-педагогів розглядали такі вчені, як Попова Т.І, Нечіпор С.В., Коваленко О.Е., Ткачук С. І., Кабак В.В. Однак проблемою професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекцій сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою не були предметом вивчення дослідників. Тому тема роботи «Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» є важливим і актуальним дослідженням для вивчення.

Об'єкт дослідження: дизайнери-виконавці для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.

Предмет дослідження: професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

Мета: дослідити особливості професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.

Завдання дослідження:

- дослідити актуальність професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою;
- спроектувати колекцію сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою;
- розробити методичних вказівок до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

Методи дослідження:

- структурно-функціональний – для дослідження окремих складових колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою у межах єдиного комплексу;
- історико-порівняльний метод – задля виявлення еволюції сучасного жіночого одягу українок та особливостей його художнього оздоблення вишивкою в ракурсі політичних, економічних та соціальних подій;
- методи систематизації та класифікації, що дозволили впорядкувати фактичний матеріал, а також матеріал фактографічного характеру з метою розкриття хронології вивчення основних компонентів сучасного жіночого українського одягу з художнім оздобленням вишивкою;

Наукова новизна:

- виявлено специфіки українського жіночого одягу та способів його декорування в залежності від історико-етнічного регіону України;
- розроблено колекцію сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою;
- розроблено методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

Практична цінність: виявляється в тому, що матеріали даного дослідження можна використовувати студентами або фахівцями у легкій промисловості для створення сучасних колекцій жіночого костюму, які спираються на риси художнього оздоблення вишивкою.

Апробація результатів дослідження. Основні результати роботи було опубліковано у тезах Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції Григорія Сковороди в Переяславі під назвою «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою», сертифікат участі представлений у додатку И, фото 4.

Ключові слова: дизайнери-виконавці, навчання, жіночий одяг, український одяг, етно-стиль, вишивка, орнамент, колекція.

Структура та об'єм роботи

Текстова частина роботи складається з 98 сторінок, 157 рисунків, 3 фото, 13 таблиць, 11 додатків, списку використаних джерел з 36 найменувань.

РОЗДІЛ 1.

ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ

Актуальність професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою ґрунтується на кількох важливих аспектах:

1. Відродження національних традицій: Українська вишивка є важливим елементом культурної спадщини. В умовах глобалізації та зростання інтересу до етнічної ідентичності, вишивка виступає символом української культури і потребує грамотної інтерпретації для сучасного контексту. Підготовлені фахівці зможуть поєднувати автентичні елементи з сучасними дизайнерськими рішеннями, створюючи одяг, що несе культурну цінність.

Вишивка, що має глибоке коріння, відображає не лише естетику, але й історію, символіку та традиції українського народу. Кожен мотив, кожен колір несе в собі багатий зміст і передає мудрість поколінь. Сучасний світ вимагає нових підходів до цих давніх технік. Інтеграція сучасних матеріалів і технологій в процесі створення вишиванок дозволяє розширити горизонти сприйняття української ідентичності.

Завдяки креативним ініціативам молодих дизайнерів, українська вишивка може стати важливим атрибутом не лише традиційного, а й сучасного гардеробу. Це шлях до збереження та популяризації національної спадщини, який здатен об'єднати українців у новій культурній парадигмі. Цей процес не лише відновлює традиції, а й відкриває нові горизонти для творчості. Сучасні майстри вишивки використовують інноваційні техніки та матеріали, що дозволяє втілити давні символи в сучасному дизайні. У такому контексті вишивка стає не лише декоративним елементом, а й способом

самовираження, демонструючи глибоку повагу до української історії та культури. Крім того, участь молодих дизайнерів у розробці колекцій, що базуються на традиційних мотивів, стимулює зацікавленість до української спадщини серед нових поколінь. Таким чином, жіноча вишивка стає не тільки носієм традицій, але й потужним інструментом для культурного діалогу в суспільстві.

2. Попит на унікальний дизайнерський одяг: Сучасні тенденції у моді орієнтовані на індивідуальність і оригінальність. Одяг з етнічними мотивами та ручною вишивкою приваблює українських жінок, які цінують унікальні вироби з історією. Професійна підготовка дизайнер, що володіють навичками художньої вишивки, забезпечить попит на продукцію, яка відрізняється від мас-маркету та підтримує інтерес до культурних традицій.

Сучасний світ моди вимагає від дизайнерів нового підходу до створення жіночих колекцій, які б відповідали зростаючим запитам споживачів на унікальність і самовираження. Етнічні мотиви, що втілюють культуру та традиції різних народів, стають все більш популярними, адже вони привносять у повсякденність особливість та чарівність. Ручна вишивка, як один із основних елементів таких виробів, не лише надає одягу естетичну цінність, але й робить його носіння актом підтримки культурного спадку.

Професійно підготовлені дизайнери, які володіють мистецтвом вишивки, здатні створювати неповторні речі, що відрізняються від мас-маркету. Їхня майстерність дозволяє втілювати в жіночий одяг унікальні історії України, наповнені символікою та значенням. У результаті, споживачі, які цінують індивідуальний стиль, знаходять у таких повсякденних речах продукт, що розповідає про їхню особистість. Це, у свою чергу, стимулює інтерес до локальних традицій та ручної праці, формуючи нові модні тенденції на основі поваги та любові до культури. Сучасні тенденції орієнтовані на індивідуальність та оригінальність, адже кожна жінка прагне виділитися та підкреслити свою особливість. Один з яскравих

трендів – це одяг із етнічними мотивами, насичений елементами традиційної культури, який має що сказати про свого власника. Особливе місце в цьому напрямку займає ручна вишивка, що є не лише технологічним процесом, але й справжнім мистецтвом. Українські жінки все більше цінують одяг, який поєднує сучасний дизайн із глибокими культурними традиціями. Вишивка як вид творчості відображає нашу історію й ідентичність, що додає виробу особливої цінності. Такий одяг не просто стосується моди – це спосіб самовираження, національної гордості та підтримки місцевих виробників. З метою задоволення зростаючого попиту важливо посилити професійну підготовку дизайнерів, які володіють навичками художньої вишивки та знанням етнічних мотивів. Ці фахівці можуть створювати продукцію, що вирізняється своїм стилем та якістю, а також розвивати інтерес до культурних традицій. Такий підхід не лише допоможе вийти на ринок з унікальними колекціями, але й підкреслить важливість збереження і популяризації української культурної спадщини.

Отже, попит на унікальний дизайнерський одяг із етнічними елементами та ручною вишивкою демонструє, як мода може впливати на повсякденне життя жінок, на їхню самоідентифікацію та прив'язаність до культурних коренів. У сучасному світі, в якому масові тенденції займають велику частину ринку, індивідуальний підхід та творчий підхід до створення одягу отримують нове дихання, відкриваючи необмежені можливості для розвитку креативності та майстерності.

3. Економічний потенціал: Дизайнери, які спеціалізуються на сучасному українському одязі з вишивкою, можуть сприяти розвитку локальної індустрії моди та підвищенню конкурентоспроможності українських брендів на міжнародному ринку. Вишивка як ексклюзивний елемент декору стає привабливим для закордонних покупців, що відкриває нові можливості для експорту та економічного розвитку.

Економічний потенціал сучасного українського жіночого одягу з вишивкою є вражаючим, оскільки він об'єднує традиції та сучасні модні тренди. Учасники індустрії, зокрема дизайнери, мають унікальну можливість впровадити автентичні техніки вишивки у свої колекції, формуючи таким чином неповторний стиль, який привертає увагу не лише в Україні, а й за її межами. Зростаючий інтерес до екологічно чистих та етнічних виробів спонукає інвесторів звертати увагу на українські модні марки. Окрім того, розвиток дизайн-інститутів та творчих кластерів створює сприятливе середовище для молодих талантів, що може призвести до підвищення інноваційності та якості продукції. Таким чином, сучасний український жіночий одяг з вишивкою стає рухомим елементом, здатним вплинути на зміни в економіці та модній індустрії країни.

4. Потреба у спеціальних компетентностях: Проектування одягу з вишивкою вимагає від дизайнерів знань в області етно-дизайну, технологій вишивки, історії орнаментів та символіки, що робить їх підготовку специфічною. Дизайнери-виконавці повинні вміти адаптувати традиційні елементи під сучасні моделі одягу, що вимагає спеціальної професійної підготовки.

У світі сучасної моди потреба в унікальних компетентностях стає особливо актуальною, коли йдеться про створення українського жіночого одягу з вишивкою. Це не просто форма самовираження, а й відображення культурної спадщини, що потребує глибокого знання етно-дизайну та технологій вишивки. Дизайнери, які прагнуть відтворити традиційні орнаменти, повинні зрозуміти їх історію та символіку, адже кожен елемент несе в собі певне значення й емоцію. Спеціалізована підготовка дизайнерів-виконавців стає критично важливою для адаптації класичних мотивів до сучасних fashion-тенденцій. Це вимагає не лише технічних навичок, але й художнього чуття, здатності впроваджувати інновації, при цьому зберігаючи автентичність. Творчість усередині таких проєктів сприяє розвитку

національної ідентичності, зміцнюючи зв'язок між минулим і сьогоденням. У результаті, роботи, які виникають на перетині традицій та сучасності, стають не лише модними, але й культурно значущими артефактами.

У contemporary fashion world, особливо в контексті українського дизайну, важливість спеціальних компетентностей важко переоцінити. Проектування сучасного жіночого українського одягу з вишивкою становить справжній виклик для дизайнерів, які повинні поєднувати глибокі знання з етно-дизайну, технологій вишивки та історії орнаментів і символіки. Це не лише про естетику, а й про збереження культурних цінностей, які з покоління в покоління передавалися через одяг. Ключовою компетенцією є вміння адаптувати традиційні елементи під сучасні моделі. Дизайнери-виконавці повинні мати навички в інноваційному підході та використовувати сучасні технології для створення продукції, що відповідає актуальним модним тенденціям. Вони повинні вміти працювати з різними матеріалами, впроваджувати нові техніки вишивки та створювати дизайни, які гармонійно поєднують традиційність і сучасність. Таке поєднання вимагатиме від них не лише креативності, а й глибокого професійного знання, що робить їх підготовку специфічною та надзвичайно важливою.

5. Сприяння культурному розвитку: Включення елементів української культури у сучасний одяг сприяє підвищенню національної самосвідомості, зміцненню культурних зв'язків і популяризації української культури за межами країни. Професійна підготовка дизайнерів для створення одягу з вишивкою має важливе значення для збереження та розвитку культурної спадщини.

Завдяки використанню традиційних мотивів та технік вишивки, українські дизайнери вносять в сучасну моду елементи, що несуть в собі історію та ідентичність народу. Це не лише підтримка локальних ремісників, а й створення унікального іміджу українського текстильного мистецтва. Інтеграція таких елементів у сучасний одяг сприяє формуванню позитивного

сприйняття України на міжнародній арені. Вишиванки, з їхнім багатством кольорів і символіки, стають не лише модним акцентом, а й важливим елементом самовираження сучасних жінок. Під час створення колекцій дизайнери все частіше черпають натхнення з народних традицій, інтерпретуючи їх через призму сучасних тенденцій. Практика поєднання традиційних елементів з сучасними формами допомагає інтегрувати українську ідентичність у повсякденний побут, роблячи її частиною глобальної моди.

Навчання, семінари та майстер-класи для нових поколінь дизайнерів є ключовими для відродження забутих технік та ідей. Успішні проекти на базі мережі креативних інкубаторів стають платформами для обміну досвідом та підтримки молодих талантів, що прагнуть внести свій вклад у розвиток української культури через моду. Проведення майстер-класів, виставок та семінарів про українське вишивання сприяє формуванню нової генерації дизайнерів, які стануть хранителями національних традицій. Таким чином, українська культура знаходитиме нове життя в кожному стежку, створюючи міцний міст між поколіннями.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У ході науково-дослідницької роботи було розглянуто п'ять важливих питань:

1. Відродження національних традицій: Українська вишивка є важливим елементом культурної спадщини. В умовах глобалізації та зростання інтересу до етнічної ідентичності, вишивка виступає символом української культури і потребує грамотної інтерпретації для сучасного контексту. Підготовлені фахівці зможуть поєднувати автентичні елементи з сучасними дизайнерськими рішеннями, створюючи одяг, що несе культурну цінність.

2. Попит на унікальний дизайнерський одяг: Сучасні тенденції у моді орієнтовані на індивідуальність і оригінальність. Одяг з етнічними мотивами та ручною вишивкою приваблює українських жінок, які цінують унікальні вироби з історією. Професійна підготовка дизайнер, що володіють навичками художньої вишивки, забезпечить попит на продукцію, яка відрізняється від мас-маркету та підтримує інтерес до культурних традицій.

3. Економічний потенціал: Дизайнери, які спеціалізуються на сучасному українському одязі з вишивкою, можуть сприяти розвитку локальної індустрії моди та підвищенню конкурентоспроможності українських брендів на міжнародному ринку. Вишивка як ексклюзивний елемент декору стає привабливим для закордонних покупців, що відкриває нові можливості для експорту та економічного розвитку.

4. Потреба у спеціальних компетентностях: Проектування одягу з вишивкою вимагає від дизайнерів знань в області етно-дизайну, технологій вишивки, історії орнаментів та символіки, що робить їх підготовку специфічною. Дизайнери-виконавці повинні вміти адаптувати традиційні елементи під сучасні моделі одягу, що вимагає спеціальної професійної підготовки.

5. Сприяння культурному розвитку: Включення елементів української культури у сучасний одяг сприяє підвищенню національної самосвідомості, зміцненню культурних зв'язків і популяризації української культури за межами країни. Професійна підготовка дизайнерів для створення одягу з вишивкою має важливе значення для збереження та розвитку культурної

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ.

2.1. Аналіз специфіки українського жіночого одягу залежності від історико-етнічного регіону України

Україна дуже багата своєю різноманітністю, як традицій, так особливостей побутування, що відбивається в щирості і гостинності українського народу. З метою розгляду етнографічних особливостей, а саме культури народу, його обрядів і звичаїв, важливим є дослідження особливостей строю одягу відносно кожного регіону України.

З'ясовано, що розібратися в етнографічному районуванні України дуже складно, тому що всі дослідники виходять з цього факту. Він мав своє бачення поділу етнографічних територій на історичні та етнографічні регіони. деякі брали за відправну точку діалектичну спорідненість. Друга особливості повсякденного життя і архітектури, третя була заснована на ритуалах і міфах. Також дуже важливо, в який час вчений проводив дослідження. пояснити різноманітність наукових версій у цій галузі, в додатку А, рис.2.1 продемонстровано карта історико-етнографічного районування України.

Згідно з цією картою, всю територію України можна розділити на Наддніпрянщину, Полтавську область, Слобожанщину, Полісся, Поділля, Карпати, південь України. У свою чергу, Полісся ділиться на східне, центральне і західне, а Карпати складаються з: Карпатського регіону, регіону Хутулу, Буковини, Бойківщини, Закарпаття та Лемківщини. Якщо ми трохи підправлемо цю карту, то виділимо її на карті. Бессарабія, яка розташована в Чернівецькій та Одеській областях, Галичина, частина Волині, нам буде досить зрозумілий і достовірний поділ України на етнографічні регіони.

Відзначимо, що кожен з них унікальний і має свою особливі, неповторні особливості [32].

Відомо, що Карпати, Прикарпаття, Галичина, як у всіх інших народів, тим, що одяг жителів галицької землі з найдавніших часів підкреслював класові різниці. Так, давні закони Річи Посполитої, а саме *Lech sumptuaria* 1613 року наставляє: " Городянам і превійцям забороняється одягатися в шовк або дороге хутро під страхом штрафу в розмірі 14 гривень. Також не можна ходити у сафяні» [9].

Дослідники зазначають, що етнічний вбрання Галичан виділяється на три види: шляхетський, бідермаєрський та хуторний. Два останні типи заховалися подекуди й до новітніх часів. Останні 2 види подекуди заховані і до наших днів, нас цікавить хуторний одяг, що зберіг свою первозданну форму на даний момент старого народного вбрання а також зразки місцевих ремесел та естетичних талантів українського етносу.

Його форма і матеріал, з якого він був виготовлений одяг, близько пов'язані Залежно від кліматичних умов і видів повсякденної роботи. У цьому огляді галицьке суспільство поділено на три типи, це: Верховинський (по всьому високогір'ю), Підгірський і Подільський. Одяг верховинців є такий, який шиється в основному з вовни - в горах пасуться стада овець, - і вони набагато коротше, ніж у подільських, що дає свободу рухів. При пересуванні по горах. Підкресліть, що чим нижче розворот, тим довше буде одяг на Поділлі, де овець і клімату менше більш ніжний одяг з полотна, яка повсюдно виробляється з льону і конопель, користується популярністю. Східні округи мають східний вплив і прагнення верховинський (скрізь у високих горах), підгірський та подільській. Одяг верховинців є вироблюваний по більшій частині з вовни – у горах випасають стада овець – та є значно коротший ніж у подолян, що дає свободу руху під час переміщення по горах. Підкреслимо, що чим нижчий терен, тим одяг стає довший.

На Поділлі, де овець мало, та клімат лагідніший переважає одяг з полотна, що скрізь виробляють з лину та конопель. У східних повітах є впливи Сходу і стремління одяг зробити виставковим. Західні села у загальному стилі перейняли дещо від сусідніх мазурів. Відомо, що в Поділлі, жінки носили сорочки з густо вишитими рукавами, з пазухами та обшивками (додаток Б, рис.2.2). Спідниці подолянок були довгими з димками (додаток Б, рис.2.3). На голові вишита прикраса, пов'язана квітчата стрічка та над вухами різні затички. Крім того, на голову одягали завої, які набували дуже цікаву форму ковпаків та шапочок. Шия жінок прикрашалась герданом та цілим рядом кольорових кораликів. Верхній одяг (кафтан) на Поділлі шився з грубої тканини, довгою до кістки, часто широкий комір і килим розшивалися кориловими нитками по швах і краях.

В Покутті, жінки були одягнені у вовняних полосатих запинках заткнених за пояс. Кожушки вишиті кольоровою шкіркою та волічкою (це нитка з високоякісної вовни.) (додаток Б, рис.2.4). Рукави рясно вишиті. На голові у жінок була завійка чи убрус (рис.2.5, додаток Б). Дівчини були закосичені квітами, волічкою та мушлями (рис.2.6, додаток Б).

Аналіз спеціальної літератури [9] показує, що найгарнішим та найцікавішим з точки зору своєрідності є гуцульський одяг. Він є типовим гірським одягом, який пристосований до атмосфери і умов існування горальців. Так, вбрання гуцулок складається з лляної сорочки, у якій рукава, обшивка (ковнір) і пазуха (розріз на грудях) густо вишиті волічкою. Волічка була виконана в природних кольорах (чорного, зеленого, жовтого, червоного), який самі жінки красили рослинними красками. Пізніше використовували покупний шовк, а також застосовували чужі для гуцулів краски: фіолетові, сині, малинові. Рукав сорочки складається з 3-х частин: уставки (горішня прямокутна частина), властивого рукава та дудиць (манжетиків на долині). Уставка густо вишита низинкою, що було особливим способом вишивання на лівий бік; також дудиці. Чим ближче до Буковини,

тим багатіше вишивані рукави. Сорочка гуцулок довга до кісток та вишита по швах і долині. В будень гуцулки носили запаски (ткані, вовняні полосаті фартушки, припинені з заду і з переду, підв'язані у поясі кольоровою крайкою) (рис.2.7, додаток Б). На свято вбирає спідницю з синього сукна, обшиту долиною золотими та срібними галунами. Поверх сорочки гуцулки одягали суконний червоний або зелений кептар (безрукавка з фабричної тканини, вишита шнурками, кутасиками, та мідяними гудзичками. Вона багато місцевих варіантів пропорцій, довжини, декорування) (рис.2.8, додаток Б). Досить часто жінки носили кожушки, без рукавів, які вишивалися дуже гарно різнокольоровими шкірками та волічкою. На голову гуцулки пов'язували червоною, квітчатою хусткою. В деяких околицях жінки та навіть дівчата одягали на голову складану дрібонька рушником, завійкою. Через плечі перевішували дзьобню (це вовняна торба, яку носили українські жінки та дівчата.) (рис.2.9, додаток Б). На ноги обували вовняні панчохи дуже грубі, до ворсу прикріплена біла або червона вишивка – капчури та шкіряні «писані» неначе різьблені постолі, що зашнуровуються на кістці шкіряними або волічковими волоками. У непогоду та зимою гуцулки вбирають поверх кожуха суконний петек. Гуцулки на шию навішували дуже багато червоних та венецьких різнокольорових коралів, монет та цілий ряд мідних гарно різьблених хрестиків. Особливістю є те, що хист до прикрашування був дуже відчутний. Так, одягались на руки персні, пояси тощо. Отже, одяг гуцулок виглядав святково з ідеальним гармонуванням красок в одязі (рис. 2.10, додаток Б).

Відомо, що далі на захід одяг верховинців стає скромніший: одяг бойкині з околиць Стрия та Турки складається теж з льняної сорочки з вишитою обшивкою, уставками та дудами. Спідниця - мальована димка, це є полотно з вибиваними взірцями, або суконна. Фартух одягався білий, полотняний, вишитий по подолу. Поверх сорочки жінки одягали теж кожушанки або суконну гуньку обшиту шнурками, а також постолі. Голову

покривали квітчатою хусткою. Незвичайно гарно та багаті вишивкою виглядали волічки на суконних кафтанах (це традиційний верхній одяг перського походження.) Мав форму халата або пальта.) (рис. 2.11, додаток Б). та керсетках (рис. 2.12, додаток Б). У дівчат з під коси висіли стрічки, а основним головним убором на голові був ковпак (це жіночий головний убір конічної форми з загнутим кінцем, поверх якого пов'язували хустку, або ж саму хустку (у дівчат з-під хустки виглядала коса). Лемкіна сорочка без вишивки. Лейбик одягають разом безрукавкою, яка просочується на сорочці і часто виготовляється з синьої тканини, розшитої червоною стрічкою. Металевий гудзик. Фартух виготовлений з льону. Гунька або гуня (рис. 2.13, додаток Б). Постоли (рис. 2.14, додаток Б) або саф'янові жовті чобітки, сап'янці (ходаки). (рис. 2.15, додаток Б).

Зазначимо, що досить оригінальним був жіночий одяг Яворівського краю (був вишитий повністю з льону. Сорочка біла і абсолютно білосніжна вишивка на рукавах, по подолу вишитий білий фартух, а коротка спідниця виконана з льону, витканого з різнокольорової вовни. Воно оброблено смужками, а по низу вплетений червоний волочек. У вишитому вигляді були зображені полонені баварці чоловічої статі, які були цікаві жінкам. Вишита корона оброблена бахромою на смужках. Вишивка на віях дуже красива і унікальна. Вони трохи нагадують вам Вишивки мордви (татар)). Цей метод вишивки застосовується в Галичині тільки в Яворівському районі. Поверх пов'язували іще полотняну вишиту хустку (рис.2.16, додаток Б).

Жіночий верхній одяг -це тканина з підкладкою з дорогого шовку, підв'язаний шовковим золототканим поясом (рис. 2.17, додаток Б).

Вивчення мистецької літератури [17] доводить, що цікавий одяг побутував також і на Сіверщині. Ансамбль одягу був побудований за єдиним принципом нашарування предметів: Нижня білизна, талія, плечі, верх, прикраси, головний убір. Він відрізнявся пишністю форм, натуральними тканинами і прикрасами ручної роботи (вишивка, текстиль, аплікації і т.д.)).

Селянські жіночі костюми не залишилися колишніми. Наприклад, костюм-двійка (жакет, спідниця, блузка, "кота") приходить з міста в село. У 50-ті роки традиційні костюми збереглися тільки в сегменті урочистих весіль.

Вони шили одяг з натурального льону і конопель, виготовлену вручну. З розвитком мануфактури і фабричного виробництва на споживчому ринку з'являється так звана "крамна матерія". Завдяки легкості і різноманітності принтів атлас і бязь швидко завоювали популярність. Все "модне" в селі демонструвала молодь. У гардеробах дівчат і жінок були картаті спідниці, ситцеві сорочки, набивні хустки і капелюхи, прикрашені чорними "м'якими іграшками".

На зовнішній вигляд жінок і дівчат впливали неписані правила суспільства того часу. У всьому дотримувалася стриманість: довжина різних елементів костюма повинна була закривати коліна, лікті і живіт. Волосся обов'язково були довгими і не підстриженими.

Одяг прикрашали тканиною, вишивкою, аплікаціями, стразами, декоративними швами і гудзиками. У фондах Ямпільського краєзнавчого музею є кілька примірників, прикрашених так званою білою вишивкою, або "панським шиттям". Саме там кріпаки прикрашали вишивкою основні предмети побуту і одяг, тому сільські жінки перейняли її з власності поміщика. Ця мода прийшла з Нідерландів і Німеччини – вишивати білими шовковими нитками з гладкою поверхнею на тонкій батистовій тканині. Вибираючи прикраси для костюмів, українські дворяни користувалися європейськими книгами, які були своєрідним навчальним матеріалом для вивчення цієї техніки. Саме тому мистецтво білої вишивки не має національних особливостей (рис.2.18, додаток Б).

Прикраси були своєрідним маркером соціального статусу дівчат і жінок. Поряд з одягом і предметами домашнього вжитку вони становили весільне придане. У північних регіонах дівчата і жінки носили "видувне "

скло, бурштинові намиста, прикраси зі срібла для тіла і грудей хрест, срібні сережки у вигляді півмісяця і дукачі Святої Палласкеви (рис. 2.19 додаток Б)

Головний убір повинен був бути практичним - теплим, зручним, щоб з-під нього не випадало волосся. відповідно до традиційних неписаних правил. У суспільстві заміжні жінки не могли з'являтися на публіці з оголеною головою. Тільки дівчатам вдалося "засяяти" своїм волоссям. Основним головним убором був шарф фабричного виробництва з набивним орнаментом і круткою. це пов'язано із зовнішнім виглядом, розвитком текстильної промисловості, впровадженням анілінових барвників. Головний убір – це цілісна конструкція, дуже об'ємна. Вона включає в себе кілька елементів. Відомо, що чим більше була така конструкція, тим красивіше вона вважалася. Наші предки говорили: "Голова – це не коліно. Він повинен бути в хорошій формі. "Головні убори були виготовлені з натуральної сировини і прикрашені вручну. До них відносяться намітки, шапочки і очіпки. У північних регіонах були популярні очіпок "сорока" (рис.2.20, додаток Б).

Замість складного капелюха з'явиться простий у використанні Квадратний шарф. Вони походять від способу носіння перські Шалі і шалеві хустки набули поширення завдяки фабрикам француза Гійома Луї Терно (Guillaume Louis Ternaude) (200 років тому). Терновий хустку, названий, на його честь, це не має нічого спільного з колючими рослинами. Це фабричні вироби з тонкої вовни з квітковим або східним малюнком. Напис " в огірках " (по-турецьки) наноситься на тканину за допомогою перфоратора. Рельєфний шарф імітував набагато дорожчий перський шарф, індійські шалі, виготовлені вручну з використанням різнокольорового жакардового плетіння, батику або вишивки. За аналогією з terno, Стали випускати фабричні шарфи. На українській землі такого виробництва не було, тому його завозили з інших регіонів. Заради моди завжди була любов до " іноземців " і всього красивого. Ну і плюс селянська практичність, переваги новинки були оцінені відразу. Шаль зручна і тепла! Вигнуті-волосся не

будуть випадати, вони зав'язуються способом "топ-топ", що дозволяє укласти або вдягають її під інший одяг чи наверх. Приклад жіночої хустки Сіверщини наданий в додатку Б, рис.2.21.

Зазначимо, що в етнічному одязі українських жінок не було нижньої білизни в сучасному розумінні. Її функцію виконувала натільна сорочка. Це верхня частина (станкова) була зшита з тонкої тканини, а нижня частина (підтичка) - з грубої тканини. Тому при ходьбі з'явилося характерне дзюрчання. З цього приводу Михайло Коцюбинський написав у своїй роботі "Фата моргана": «Йшли по дорозі жінки до церкви, лопотіли сорочками...» [17].

У давнину жінки теж хотіли мати ексклюзивний одяг. Саме так з'явилися спренгові пояси, кишені-гамани, вишиті носові хустки, різноманітні атласні стрічки тощо. Наші предки говорили: «Одяг прикриває тіло, але розкриває душу!» [17].

До історичної області, що має назву Слобожанщина, повністю чи частково належать території Харківської, Сумської, Луганської, Донецької областей, а також Білгородської, Воронежської, Курської [26].

Відомо, що ці землі були заселені вільними козаками з різних частин України, які створили слободи (села). Історики стверджують, що вони були відносно заможними, тож тканину часто не ткали, а купували готову, фабричну. Однак натільні сорочки лишалися домотканими. Саме тому вважається, що на Слобожанщині традиція вишивки не така потужна, як у інших етнічних регіонах. Однак виокремилися свої традиції оздоблення одягу, які зберігали особливості того регіону з якого були предки в той, чи іншій слободі. Так, якщо чоловік брав собі жінку з іншого села, вона продавала чи дарувала увесь свій одяг і повністю змінювала гардероб. Інакше односельці чоловіка могли насміятися з дивачки-чужинки [29].

Великий вплив тут чинили традиції Наддніпрянщини, а саме Полтавщини, що розвивалася не так стрімко, тому зберігала ознаки

"класичності" в строї та оздобленні одягу. Аж до кінця XIX сторіччя на Слобожанщині носили сорочки "полтавського типу" (всі її частини викроювали по прямій нитці). Крім вишивання, прикрашали тканину мережкою - ажурною вставкою. Окремою гордістю слобожанки були мережані подоли, що визирали з-під плахти. Приклад жіночого одягу наданий в додатку Б, рис.2.22.

Поясним одягом були плахти, фартухи, що прикрашали крупним квітковим орнаментом чи лишали однотонними. Наприкінці XIX ст. до звичного набору з сорочки, керсетки й плахти додалися юпки (різновид свитки) і шарафани (спідниці). Комплект з шарафана і юпки звали "парочка". Особливістю було те, що біля пояса дівчата носили кольоровий, фігурний карман, що оздоблювали шнуром – бесагу (це сакви, подвійна торба, яка складається з двох бисажок. Походить з лат. *bisaccium* — перекидна торба. Дуже зручний засіб для перенесення різних невеликих за вагою, а іноді й до 50 кг вантажів: продуктів харчування, різних дрібних речей, одягу тощо.) (рис. 2.23, додаток Б).

На початку XX століття українки почали носити більш "міські" сорочки: на кокетці, до якої пришито рукава, і з викотом на грудях.

На Середній Наддніпрянщині як святковий жіночий верхній одяг використовували давню баєву юпку з трьома клинами й великим виложистим коміром із тонкої червоної, синьої або зеленої байки (ворсистого сукна, раніше привізного, а з XVIII ст. – місцевого виробництва). Вся поверхня юпки прикрашалася саморобними китицями (хвостиками, ковтками, мухами) з кольорової вовни, які контрастували з матеріалом юпки [4]. Приклад жіночого одягу на Наддніпрянщині надано в додатку Б, рис. 2.24.

Поліський стрій вирізняється серед інших червоно-білими кольорами. Жінки носили сорочки з виложистим коміром, переткані на рукавах червоною ниткою, пізніше сорочки вишивали «заволіканням» [31].

До сорочки носили літники – спідниці ткані в поздовжню смужку, які були злегка призбирані (додаток Б, рис. 2.25), або бурки - спідниці, що були оздоблені внизу орнаментом з бурої барви. До спідниці носили білі полотняні фартухи, переткані внизу червоною ниткою або червоні вовняні в кольорові смуги. Також жінки носили спідницю - андарак пошиту з кольорового однобарвного або в узорі (клітинку) сукна (напівсукна). Спідниця була з білого або фарбованого полотна. На спідницю йшло 2-4 і рідше 5 зшитих полотнищ (додаток Б, рис. 2.26).

Крім того, жінки носили дві незшиті частини білих полотнищ, заднє полотнище називали запаскою, а переднє – попередницею. На Білоруському Поліссі незшитий поясний одяг носили під час польових робіт. Поряд з незшитим поясним одягом носили на Поліссі також зшиті спідниці, які в залежності від матеріалу (вовна, полотно), барви та крою мали різну назву: портюх, домоткан, сукня. На Східному Поліссі жінки носили задню плахту чорного кольору в узорі і передню плахту синього кольору, ткану в узорі. В свята носили шерстяну плахту в узорі, а спереду однобарвну передницю, зеленого, червоного або жовтого кольору.

Складовою одягу жінки були білі або шерстяні, тканні в поперечні узорі фартухи, які зшивалися з 1-2 або 2,5 полотнищ. Зверху фартухи були призбирані, а внизу мали ткану смугу або ткану смугу та вишивку. Фартухи оздоблювались по швах або обшивались гачкованим мереживом (додаток Б, рис. 2.27).

До спідниць носили вив'язані гачком червоні пояси. Зверху по сорочці жінки носили білу свиту (приталений верхній одяг із домотканого сукна. Розрізняють кілька видів. Свита «до вусів» — невідрізний, розширений від лінії талії донизу двома клинами крій.) Додаток Б, рис. 2.28.

На голові жінки носили кибалок або очіпок, який пов'язували наміткою. На кінцях намітка була оздоблена червоними смужками. На шиї жінки носили скляні пацьорки – олтарики (це прикраси із скла, що

оздоблювалася вручну. Про писані пацьорки колись мріяла кожна дівчина. Вони масивні у порівнянні з дорогими коралями) (рис. 2.29, додаток Б) [30].

Верхнім одягом чоловіків та жінок були приталені свитки з вусів. Свита шилась невідрізною і мала по боках внизу вставні клини з шириною внизу 18-22 см. Права пола свити заходила на ліву на 18 см, заціпалась така свита на гаплики та петельки.

Жінки з Запоріжжя носили шерстяні плахти і до плахт запаски або передники. Як верхній одяг носили бавовняні або суконні каптани, багатші носили оксамитові. Верхнім одягом була свитка з китайки чи сукна. На ногах носили червоні або жовті сап'янові чоботи. Літні жінки на голові носили намітки, а заміжні хустки. На ногах літом дівчата носили черевики, а зимою чоботи з сап'яну. На голові носили стрічки та живі квіти. Дівчата носили на шиї до десяти ниток моністів, з золотими чи срібними дукачами а також скляні намиста та коралі. Популярними також були персні та сережки. Приклад запоріжського жіночого одягу надано в додатку Б, рис. 2.30.

В таблиці 2.1 представлено загальну характеристику українського жіночого вбрання в залежності від історико-етнографічного регіону України.

Таблиця 2.1 Загальна характеристика комплексу етнічного жіночого вбрання на основі регіональної специфіки

Назва регіону	Характеристика комплексу етнічного жіночого вбрання на основі регіональної специфіки				
	Одяг		Головні убори	Взуття	Акcesуари
	плечовий	поясний			
1	2	3	4	5	6
Полісся	- Плечовий легкий: сорочка, сукня-сарафан. - Плечовий верхній: лейбик (бруслик, катанка, горсет), кусан – кофту, зшиту з щільної вовняної домашньої тканини, відрізню по талії і зі складками ззаду, вовняне плаття, безрукавка.	спідниці (смугасті і і картаті, однотонні без орнаменту), плахти, літники і опинки (смугасті і і картаті), щільний домотканий фартух, Фартух кольором в тон сукні прикрашений традиційною вишивкою та мереживом.	Білі хустки, які пов'язувалися на зразок найдавніших наміток, вінок чубатий, кибалка, очіпок, чушка, вовняні хустки, івнок чубатий.	Личаки, плетене взуття, лапті, ходаки", "валовці", "чуні" – взуття, плетене з прядива, "патинки" – з лози, "крутилі, шкіряні постолі – взували поверх онуч зі світлого полотна, які називалися «завивою», сап'янці (чорнобривці), черевики личаки.	Бурштинове і коралове намисто, сережки, Рифи (пугвиці), невелика плетінка з світлого бісеру, коралі дукачі, дукати.
Галичина	- Плечовий, легкий: кофтоподібний одяг приталеного крою, близький до закарпатського сіряка. - Плечовий, верхній: камізелька – коротенька безрукавка з перехватом на талії, козушок кабат, кептар, гуля, гуня, сердак – із коричневого домотканого валяного сукна, прямоспинного крою, оздоблений шнурами з вовняних кольорових ниток.	Шорц, плахта фартухи, вовняні спідниці-літники, опинка з вовняної тканини	Вінчик, вінок чубатий, чільце, хустки, очіпок, кибалка, чушка, кода	Чоботи, черевики личаки, Сап'янці (чорнобривці)	Салба, бурштинове намисто, намисто з бісеру (плетінки, силянки, цятки), шелест, весільне намисто зі скла, гердани, згарди, хрести, сережки, рифи

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6
Поділля	- Плечовий, легкий: біла сорочка, блузки з білої тонкої тканини на кокетці - Плечовий, верхній: кожухи з приталеною спинкою, вишиті кольовим шовком.	плахта або спідниця, фартухи вишиті, пояс або крайка	Намітка, фартух, які кілька разів складали і обвивали голову під підборідям, закриваючи чоло, а обидва кінці опускали через плечі. Кибалка – дерев'яний обручик, що гарно тримав хустку, вінки звиті. Очіпок, чушка	Личаки, чоботи, черевики, Сап'янці (чорнобривці),	Пацьорки (скляне намисто), ланцюжки, гerdани (плетені бісеру прикраси) монети, хрестики, сережки, рифи (пугвиці)
Середня Наддніпрянщина (Подніпров'я)	- Плечовий, легкий: вишиті білі сорочки з білими нитками - Плечовий, верхній: довга корсетка (з рукавами, з оздобленням кута рослинними орнаментом) кирея, кожух, кохта, юпка (куртка, кохта), кобеняк, куцина (з домотканого сукна подібного до свити), юпка	Свита, плахта, запаска, довгий пояс з китицями.	Вінки зі штучних квітів прикрашений кольоровими стрічками, очіпок, вінок-шнур, вінкоподібне площинне вбрання, лопатушки, пов'язки, стрічки-бинди, платки, хустки	Личаки, Постоли (моршні, ходаки), черевики, чоботи, черевики – коти, червоні сап'янові чобітки	Бурштинове намисто, намисто з коралів, дукачі з бантом або скляними бусами з монетами, бісерні лучки, сережки
Слобожанщина	Плечовий, легкий: білі сорочки, які вишиті гладдю, кольоровими нитками (білі, коричневі і синіми), рушники вишитими червоними і синіми нитками, сарафан і сорочка з чотирикутним вирізом.	Ткані плахти, фартух	Очіпок, кибалка, намітка вінкоподібне площинне вбрання, пов'язки, чушка, барвисті хустки	Постоли (моршні, ходаки), Черевики, черевики – коти, сап'янові чобітки	Коралі, дукачі, сережки

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6
	Плечовий, верхній: корсетка (оздоблення рослинним орнаментом всієї центральної частини), корсетка (оздоблення зубцями верхньої центральної частини), козачка				
Південь	- Плечовий, легкий: приталені кофти з вузькими коміrcями або традиційні білі українські сорочки з пишно зібраною горловиною - Плечовий, верхній: пальта різного крою, з хутряними комірами, традиційні свитки, кожушки, безрукавки, кожушанка (хутрянка, хутро, шушун).	Дуже рясні і довгі спідниці з нашитими на подолі декоративними смузами з плису, оксамиту чи атласу, вишиті або кольорові фартухи з фабричних тканин, плахти.	Очіпок, кибалка, намітка, чушка	Вялянки, шиті на ваті, які взувалися на гумові калоші, личаки.	Сережки, дукачі, намисто, коралі

Таким чином, в ході дослідження встановлено, що традиційне українське жіноче вбрання в залежності від історико-етнографічного регіону України було різноманітним по особливостям крою, способу носіння, декорування і складовим, який складався з натільного (сорочки), поясного (плахти, запаски, дереги, літника, димки, андараки, фартухи, шорц), нагрудного безрукавного одягу (керсетка, кептар, лейбик (бруслик, катанка, горсет)), верхнього весняно-осіннього (юпки, кірасирські халати, кабата або сукні, широкополі кохти-пальта, ватянки, шушени, відлоги (затулки, кобки) кептара, бородиці, гулі, гуні, козачки, тощо) та верхнього зимового одягу (кожухи, кожушанки, жупани, капота, тощо).

Особливістю одягу було те, що він мав простий крій на основі прямокутних деталей та вусів (клинів), а також різноманітне декорування різнокольоровою вишивкою, кольоровою тасьмою, мереживом, аплікацією тощо.

В якості головних уборів різних регіонів носили капори та полотняні, шовкові, парчеві очіпки циліндричної форми з вушками, різноманітні барвисті хустки та підшальники з торочками чи бахромою, різноманітні вінки, стрічки-банти, пов'язки, лопатушки, кибалки, намітки, убруси, чушки, тощо.

Українські жінки носили таке взуття, як кольорові чоботи (чорнобривці), високі шнуровані черевички, черевики - коти, личаки, постолы (моршні, ходаки), тощо.

Важливим елементом доповнення жіночого образу українських жінок були намиста (з червоних коралів, бурштину, скла, фаянсу та з бісеру), дукачі (великі срібні чи й золоті монети), хрестики, золоті й срібляні сережки, пояси (крайки очкури, пояса-рушника, случького поясу, чересу), тощо.

2.2. Особливості декорування українського жіночого одягу вишивкою залежності від історико-етнічного регіону України

Українську вишиванку називають “кодом нації” – це не просто маркетинговий трюк, але позиціювання важливого символу національної ідентичності. Залежно від історичного регіону України, вишиванки відрізняються за деталями та тематикою орнаменту. Ще на початку ХХ століття, коли український народ почав активну боротьбу за свої політичні права, вишиванка стала не лише елементом краси, але й патріотичним символом і виявом національної гордості [19].

Основним способом декорування українського костюму є вишивка. Відомо, що вишивка українського жіночого одягу представлена різними орнаментами, які мають певне символічне значення і повинні були надати жінці сили й вправності в справах. Зазначимо, що нанесення на тіло чи одяг орнаментів у давнину мало в першу чергу магічне значення. Дослідники української народної вишивки відзначають, що розміщення орнаменту на жіночих сорочках (узор укривав весь рукав) пов’язане з шануванням руки як своєрідного знаряддя праці [25].

Смислове значення мотивів найдавніших геометричних орнаментів, які широко застосовувалися у декорі тканин і одягу сьогодні частково втрачено. Найпростіші з них можна приблизно пояснити так: пряма горизонтальна лінія – символ землі, хвиляста – води, хрест – вогню, сонця. Складніші архаїчні мотиви витлумачити значно важче. Наприклад, припускають, що квадрат, розділений на чотири частини, з крапками і кружками у кожній з них, - це символ засіяного поля чи нового двору, ромб з видовженими сторонами – символ дерев’яного будинку, многогранник і розетка – символ сонця. Отже, прочитання геометричних мотивів свідчить про те, що у вишитих орнаментах зберігся архаїчний пласт культури.

Встановлено, що є багато різних видів вишивки (вишивка хрестиком, вишивка стрічками, вишивка бісером, вишивка «Хандангер», вишивка в килимовій техніці, вишивка гладдю, об'ємна вишивка, блекворк, «Рішельє», вишивка шовком, шиття золотом, ізонить, вишивка синелью), виділено чотири групи орнаментальних сюжетів: геометричні (прямі і хвилясті лінії, круги, хрести, ромби, квадрати, розетка), рослинні (виноград, дуб, калина, троянда, лілія, мак, хміль), зооморфічні (зображення звірів, птахів), антропоморфні (зображення людей) та дві групи технічних прийомів вишивання: 1) лічильна техніка, що виконується по лічбі ниток тканини (нанизування, лічильна гладь, низь, занизування і хрестик); 2) не лічильна техніка, що виконується по намічених контурах рисунка (тамбур, не лічильна гладь і хрестик по канві).

В додатку В, в таблиці 2.3 ми зібрали основні види орнаментів, що зустрічаються в вишивці та розшифрували їх значення [25].

Отже, для вишивки використовують символи популярних елементів старовинних орнаментів (ромби, зірки, вода і сонце, материнський символ, берегиня, виноград, дуб, калина, троянда, лілія, мак, хміль, дубове листя).

Зазначимо, що кожний історико - етнічний регіон України мав певні особливості в декоруванні етнічного жіночого одягу вишивкою:

1. Волинський край був відомий своїм ритмічним повторенням різноманітних геометричних фігур – зірок, ромбів, пунктирів. Дрібні елементи, переплетені між собою, утворюють гармонійний візерунок. З усіх кольорів найпоширенішим був червоний, а також використовували синій і чорний. Типовим західноволинським промислом було розміщення тонкої смужки вишивки на згині рукава біля манжета. Крім того, нанизування було загальноприйнятою технікою, добре відомою технікою, яка імітувала човникове плетіння, в результаті чого композиція була чіткою та простою. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.31.

Ще Іншими техніками, які найчастіше використовуються на Житомирщині, є підкреслення та хрестики. Що стосується кольорів, то найпоширенішим поєднанням є синій, червоний і чорний. Найбільш вживаними геометричними фігурами були хрести, ромби, кола, зиг-заги і особливо розетки. Ці фігурки мають глибоке символічне значення, а прикрашена ними вишиванка мала захистити господаря від негативних впливів. На Житомирщині також популярні рослинні та ботанічні прикраси, найдавнішими з яких є барвінок та береза. Крім того, використовуються мотиви хмелю, винограду, троянди, яблуні, листя, які зустрічаються і в інших предметах народного мистецтва, наприклад, у писанках. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.32.

У вишивці з Рівненської області переважали прості геометричні візерунки червоного кольору з додаванням синього. Жіночі сорочки часто вишивалися лише червоною заплічкою та дуже простим орнаментом, виконаним червоною ниткою на білому або сірому тлі льняної тканини. Характерні вишивальні техніки включали занизування, верхоплут та настилування. Вишивка цього регіону відзначалася вишуканою простотою і переважали ясність композиції і найдавніший монохромний геометричний декор. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.33.

2. Поділля. Вишиванки з Вінницької області завжди вважалося різноманітністю кольорів. Кожна сорочка мала свій основний тон і він відображався в домінуючому кольорі вишивки. Майстри використовували різні техніки і стилі для створення візерунків: поділ, хрест, вишивка, розпис, підлога, скульптура і різні види сережок. Для обрамлення використовувалися контурні шви. Потім з'єднували окремі елементи орнаменту сорочки. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.34.

Часто переважає один колір – чорний, вони в більшій чи меншій мірі прикрашені червоним, синім, жовтим або зеленим кольором. Найбільш поширені вишиті сорочки зазвичай прикрашені одним кольором, червоним

або чорним, але є також прикраси 2 або 3 кольорів. Техніка різьблення по дереву була широко поширена в Хмельницькій області, і прикраса складалася з простих прямих ліній, скошених, ламаних, зубчастих зазубрин. Характерним був також строго геометричний низ. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.35.

3. Запоріжжя. В Запоріжжі використовувалися старовинні і класичні техніки вишивки, такі як сережки внизу і ажурна сітка. Вишивка хрестиком. У ній були Геометричні або квіткові мотиви, які набували переважно геометричні риси. Манжети рукавів і виріз горловини була прикрашена кольоровими нитками і чорним знаком плюс. Вчені, що вивчали найстаріші зразки вишивок з Дніпропетровщини, зауважували: «Такого розмаїття ромбів, хрестів, косих хрестів, свастик, зірок, трикутників, квадратів, їх поєднання, вписування одних елементів в інші... важко собі уявити». Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.36.

На Дніпропетровщині використовувалися всі основні геометричні фігури та їх комбінації. Наприклад, кола, які символізували сонце, часто мали розетки в середині і склалися з ромбів. Ромби можуть бути великими і поділені на частини, а також містити крапки у центрі. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.37.

У старовинній вишивці Кіровоградської області можна знайти Символи, що відображають вірування раннього землеробства. Наприклад, зображення Велика богиня, яку шанували тріполітанці, часто зображувалася у вигляді птаха і Світового древа. у мотиві вишивки. Існував такий символ, як двоголовий орел, який одночасно відображав чоловічу і жіночу сутність. у пізніші часи крім того, геометричні декоративні мотиви пишних різнокольорових рослин набули популярності і покривали зображення вазонів і квітів, листя і бутонів. Ці мотиви стали характерною рисою вишивки в цьому регіоні. Особливим елементом були шви, звані "солов'їними очима". Коли в полотні просверлювалось отвір, воно нагадувало

око або воронку, в яку містився соловей. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.38.

4. Донщина. В Донецьку вважають за краще поєднання червоного і чорного кольорів на яскравому (білому) тлі. Вишивка прикрашена сережками і вирізами. Квіткові мотиви зазвичай включають пишні квіти, букети та дерева. Також зображені птахи. Наприклад, на весільних рушниках птиці сприймаються як символ чарівності і пишноти. у Донецькій області Їх вишивали в різних техніках, за винятком, мабуть, яворівок і про низовини. Колір ниток, використовуваних для вишивання жіночих сорочок традиційно входять червоний, чорний і білий кольори. Вони прикрашають рукави, але не сильно прикрашають комір або поділ. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.39.

Луганська вишивка відрізняється плеохроїзмом і враженням рельєфності, створюваним за допомогою грубозернистих ниток. Поєднання ниток різної фактури. Для створення вишивки традиційно використовується техніка хрестиків і гладі. Ці вміння передаються з покоління в покоління, і навіть маленькі дівчатка освоюють їх з дошкільного віку. За традицією, у день сватання у молодої дівчини повинні були мати не менше 12 вишитих рушників, які доводили її майстерність і здатність до рукоділля. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.40.

5. Галичина. Вишивки Галичини відрізняються чіткими геометричними фігурами, які часто вони об'єднуються в одну широку лінію і утворюють динамічні орнаменти. Тут поширені старовинні техніки "колення" і "кручення", які дуже важко виконати. У Франкському регіоні завжди приділяли велику увагу оформленню рукавів. На одній сорочці можна було побачити безліч комбінацій технік вишивки: від "білого на білому" до "письмового" - повністю замальованого "нитками елемента". Вишивка заслуговує на особливу увагу села Космач. Тут розкішно вишиті жіночі сорочки в горизонтальному розрізі, в яких переважає чудова осіння гамма. Сорочка з села Снятин славилася "рукавами у формі серця", вишитими

бавовняними нитками. Вишивка "Покат" також дивовижна оригінальністю. Тут ви можете знайти місцеві назви візерунків, що викликають захоплення: зіркоподібні завитки, чубатий, бородатий цілком, клиноподібний качан, зернятковий, чубатий, черковец, креманий. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.41

Львівська вишивка відрізняється неповторною легкістю і прозорістю, яка створюється за рахунок просвітів між ними елементи малюнка. Вона нагадує тонке мереживо, а вишивка, в основному виконана хрестиками і стеблинками, створює враження з маленьких павутинок чорних квітів в поєднанні з червоними, жовтими, зеленими і синіми. Унікальна техніка, розроблена в Яворівському районі, при якій з окремих фігурок, таких як сосни, клини, завитки і т. д., формуються маленькі елементи з різнобарвною вишивкою нитки, такі як синя, блакитнувата і зелена. Жіночі сорочки прикрашалися вишитими манжетами і самими рукавами. На грудях був невеликий виріз. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.42.

У більшості регіонів Галичини майстри вишивки віддавали перевагу геометричним візерункам і насиченим темним кольорам. Особливу популярність придбала Борщівщина, регіон, відомий своєю унікальною вишивкою. Серед цих особливостей можна виділити ідеально зшитий рукав з сильним переважанням чорного кольору, що символізує трагічні сторінки історії регіону, а також поздовжньою діагоналлю. Смужки з повторюваними елементами. 1. Одним з улюблених мотивів в Тернопільській області був часто намальований мотив Карини Ягоди простягають гілками між двома птахами. У цій місцевості була характерна вишивка вовняними нитками, візерунок якої був позначений завдяки чіткості, контрасту і тривимірним елементам. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.43.

6. Слобожанщина. Відзначимо, що сорочки Слобожанщини були в основному вишиті за Полтавським типом. Вони були видатними людьми

використовуючи білу нитку для прасування, вирізання, набору тексту і різних видів сережок. Також були характерні різнокольорові візерунки, виконані дрібними хрестиками і напівхрест, з рельєфною вишивкою грубими нитками. В основі вишивки лежали геометричні та рослинно-геометричні мотиви. В середині зооморфного елемента зображення переважали такі птахи, як орли, лебеді, качки та голуби. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.44. Шили й вишивали переважно лляними нитками, на відміну від інших регіонів, де часто вживали шерсть. Кольори вишивки тут здебільшого неконтрастні (крім святкових сорочок), превалюють рослинні та природні мотиви, вживається техніка вибивання по тканині, настилювання (лиштва). Широко розповсюдженою тут була і вишивка білим по білому. Чим далі в глибину давен, тим сакральніше значення білої вишивки: вона була ознакою жалоби. І навпаки, з часом втратила це значення й набула нового: сучасні українки вважають її вишуканою і стильною. Оскільки Слобожанщина заселялася пізно, то була доволі молодим регіоном і не так сильно зважала на ритуальність цього способу вишивки. Сорочки цього регіону вишивали багатобарвною товстою ниткою, що дозволяло орнаменту набувати рельєфності та виразності. Особливістю вишиванок були поліхромні візерунки, виконані напівхрестиком або хрестиком. Не існувало конкретної гами кольорів чи притаманного лише цьому регіону візерунку, оскільки різноманітність кольорів та візерунків вишивки відображала індивідуальний підхід та творчу уяву майстринь [22]. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.45.

7. Північне причорномо'я. Сорочки на Миколаївщині були відомі своїми унікальними особливостями, зокрема квадратним вирізом, що оточував шию, і рукавами, які залишалися вільними без жодного збору на зап'ясті. Чудовими були вишивки на цих сорочках зі стилізованими рослинними мотивами, такими як шишки, дубове листя, шишки хмелю, різні квіти, квітучі гілки. Дивно, але вишиті лінії слугували маркерами,

символізуючи межу між правильним і неправильним або означаючи зв'язок між землею і небом. Крім того, на цих вишитих сорочках були досить популярні візерунки, натхненні тваринами, наприклад принти тварин. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.46. Одеські сорочки з буфами мали свої унікальні якості. Сорочки були виготовлені з м'якої білої бавовняної тканини, а рукава були прикрашені декоративними буфами, які додавали витонченості та повноти рукавам. Особливістю був широкий комір, що стояв вертикально, з дрібними «зморшками», утвореними щільно зібраною тканиною, і тонким рубчиком по краю. Верх рукавів був зібраний, а низ прикрашений геометричним рослинним малюнком у техніці хрестик. Основними кольорами, які використовувалися у вишивці, були переважно червоний, чорний, синій та жовтий. Крім того, краї рукавів були прикрашені тонкою смужкою. Рисунок наведено в додатку Б рис. 2.47 Для вишивок Херсонщини характерний рослинно-квітковий орнамент, який почав з'являтися на жіночих та чоловічих сорочках із середини XIX ст. Одним із найуживаніших символів було «світове дерево», яке представляло творця – матінку-землю. Часто зображувалися символічні зображення тварин, зокрема зозуля, півень, кінь, олень. У стародавньому Херсоні сорочки часто прикрашали чорними нитками, також поширеною була вишивка білим по білому. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.48.

8. Середня Наддніпрянщина. На Київщині білими та коралово-червоними кольорами майстерно вишивали складні геометричні орнаменти та стилізовані рослинні мотиви. Або темні кольори. Особливо популярним було поєднання білого з вкрапленнями зеленого і червоного. Це часто вдається досягти на вишиванці. Можна було спостерігати стилізовані грона винограду, хмелю, ромби та інші геометричні фігури. У певний момент процесу вишивання необхідно використовувати стабілізатор. Використовувалися сині кручені бавовняні нитки, також відомі як «заполоч». Однак з часом їх замінили на чорні, так як сині нитки швидко втрачалися

колір. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.49, Черкащина славилася вишуканою та вишуканою вишивкою, яка потребувала великої майстерності та уваги до деталей. Здібності та зусилля. Маленькі стібки створювали складні, переважно геометричні візерунки. Примітна риса вишивки. На Черкащині жіночі сорочки мали горизонтальні візерунки на рукавах, що надавало їм характерного вигляду. село Суботів відомий своєю характерною технікою вишивки, яка підкреслювала використання золотих відтінків, починаючи від жовтого і закінчуючи вишневим. На півдні Чернігівщину прикрашали білими нитками, супроводжуючи їх дрібними вкрапленнями червоного та чорного кольорів. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.50. Полтавська вишиванка відома м'якою кольоровою палітрою та вкрапленням пастельних відтінків. Зазвичай: Ця вишивка передбачає створення білим по білому геометричних орнаментів, які часто асоціюються з морозними візерунками, а також іншими малюнками. Включення в дизайн рослинних елементів. Часто використовував кольорові нитки у своїй роботі, щоб посилити загальний ефект. Полтавська вишиванка. Вважається одним із найскладніших у всій українській традиції. У цьому методі часто використовується звичайна техніка зустрічної поверхні, яка називається «смугою». Жіночі полтавки регіону відомі своїм багатством, складністю, витонченістю як кольору, так і фактури та оздоблювалися рукава. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.51.

9. Сіверщина. Ця місцевість відома своєю складною білою вишивкою. Геометричні або рослинні візерунки прикрашені білими нитками або складними малюнками. Вкраплення яскравого червоного та яскравого чорного. У царині вишивки на Сіверщині найпоширенішими були техніки лічильної гладі, шнурування, вирізування. Притвор і хрест у Штапівці виконано складними дрібними стібками, що нагадують вишивку бісером, що є характерною рисою Чернігова. Сорочка шилася надзвичайно тонкими нитками, що вимагало виняткової майстерності рукодільниць. Для зміцнення

своєї широкої виразності вишивка виявляла завдяки використанню двох і більше видів швів – прозорих і гладь. Наймовірно популярно використовувалася ажурна вишивка. Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.52.

10. Таврія. Кримські татарки славляться своєю вишивкою, яка суттєво відрізняється від традиційних українських мотивів. Їхні роботи вражають яскравими контрастами, які помітні навіть на народному верхньому одязі. Квіткові орнаменти з ніжними відтінками використовуються досить часто, причому кожна квітка ретельно підбирається відповідно до загальної композиції. Основні символи, які застосовують майстри кримсько-татарської вишивки, мають своє значення. Жіночий символ, представлений вигнутою гілкою (відомий як еґрі дал), уособлює мінливість, динамічність і розвиток. Різноманітні квіти також несуть свої символічні значення: гвоздика означає літню людину, тюльпани - молодих хлопців, а рози - жінок. Особливо часто можна зустріти символ «марам», який часто з'являється у вишивці та орнаментах, зокрема на головних покривалах і поясах з широкої вовняної тканини, відомих як учк'урах - це «дерево життя». Рисунок надано в додатку Б, рис. 2.53.

Сакральне значення несуть не тільки візерунки на сорочці, але й їх колір. [24]:

1. Червоний колір асоціюється із сонцем, удачею, захистом, любов'ю та пристрасстю, а також символізує свято і родинні зв'язки. В українських вишивках червоний колір зустрічається частіше і в більшій кількості, ніж інші кольори. Це пояснюється його яскравістю, виразністю та ошатністю. Тому червоний колір часто використовували для вишивки святкового одягу, дитячих та юнацьких вишиванок, весільного вбрання та рушників. Він також виконує оберегові та сакральні функції, адже є активним і потужним, надаючи енергетичне підживлення, захист від негараздів і життєву силу. Червоний колір символізує чоловіче начало в природі і відображає стихію Вогню – яскраву, гарячу та зігріваючу. Часто в орнаментах червоний колір

уособлює кров, яку проливали хоробрі українські воїни, захищаючи свій народ. Він також домінує на більшості весільних рушників, оскільки символізує любов, радість, безперервність роду та кровну спорідненість. Красиві рушники, вишиті переважно червоними орнаментами, є важливим елементом української культури. [26]. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.54.

2. Жовтий - колір сонячної енергії, життя, радості, багатства і процвітання. Особливе місце в українській вишивці займають жовтий і золотий кольори.

Вважається, що ці кольори символізують сонце, небесний вогонь, сяйво божественної мудрості та багатства. У традиційній українській вишивці не прийнято виготовляти орнаменти лише з жовтих або золотих ниток. Ці кольори чудово виглядають і доповнюють інші кольори у вашому різнокольоровому декорі. На Правобережній Україні, Позир'ї, Черкащині та Київщині поширена вишивка орнаментом, що поєднує червоні, жовті та чорні нитки. На Поділлі жовтими нитками вишивають біло-жовті орнаменти. Заможні люди могли придбати вишуканий одяг, прикрашений візерунками із золотих ниток або вишитий. Швачки Західної України теж використовували жовтий колір у викрійках. Жовті тони різної інтенсивності часто використовуються в декоративних виробах від блідо-жовтого до соковито-жовтого. Таке розмаїття жовтих тонів суттєво збагатить кольорову палітру яскравої кольорової вишивки. Для виготовлення жовтих ниток різних відтінків можна використовувати різні рослини, які виробляють природні барвники потрібного кольору (гречана солома, листя дикої груші, щавлю та ін. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.55.

3. Синій символізує жіночу енергію, спокій, колір води і неба. Червоно-синя українська вишиванка символізує єдність і сумісність протилежних стихій - вогню і води, уособлюючи природні начала активного, гарячого чоловічого і пасивного, холодного жіночого. Синій доповнює червоний декор і служить символом жіночності, пов'язаної зі стихією води. При

вишиванні синій колір можна використовувати як контур, щоб надати основній частині прикраси більшої виразності. Для створення прикрас на рушниках українські вишивальниці частіше використовували синій колір, інколи синю нитку, але частіше поєднували синій і червоний. Таке поєднання особливо характерне для районів Правобережної України, особливо поширене на Подільщині. Вважається, що поєднання синього і червоного кольорів в оздобі з'явилося в народній вишивці набагато раніше за поєднання чорного і червоного, а в пісні дні прикраси з синіх і білих ниток або на білих тканинах були повністю синіми. Синій барвник отримували з пелюсток волошки та сон-трави. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.56.

4. Білий — колір чистоти, святості та незайманості (білі сорочки носили незаміжні дівчата). Відомо, що білий колір містить усі кольори веселки, а веселку видно, коли кольори з'являються в краплинах вологи на небі після дощу. Він має розкішне біле тло з вишитим фоном і ніжними візерунками. Цей колір символізує енергію, силу, життя, духовну і фізичну чистоту. Білий колір є символом Бога Отця. Виріб вишитий білими нитками на білому фоні, що символізує душевну чистоту, чистоту помислів і душевну енергію власника. Білий колір вважається оберегом, який захищає людину від злих людей і важких думок. Білий одяг, рушники та постільна білизна захистять людину від хвороб і нещасть, дозволять спокійно відпочити і набратися сил. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.57.

5. Чорний колір означає біль і страждання, негативну енергію, енергію смерті (чорні вишиванки традиційно носили померлі). Основною характеристикою чорного кольору є його здатність поглинати тепло, світло, енергію та інформацію. Найдавніша вишивка виконувалася чорно-білими нитками на білому домотканому полотні. Сьогодні таке поєднання зустрічається дуже рідко і часто зустрічається в текстильних виробках. Слов'янські народи сприймають чорний колір як колір печалі, розлуки, смерті та потойбічних сил. З цієї причини для похоронів і меморіалів існують

поєднання білого і чорного кольорів. Посні рушники також вишивають чорними нитками. Слід зазначити, що в Україні чорний колір не є однозначним символом сумних подій. Серед українців поширені чорні вишиванки. У багатьох регіонах їх носили літні люди, оскільки вони символізували мудрість і знання, накопичені поколіннями. Крім того, чорний символізує землю, родючість і щастя, тому його часто використовують у предметах побуту та одязі, щоб підкреслити ці символи в залежності від події чи ситуації. У деяких регіонах навіть весільну вишиванку вишивали чорним орнаментом, бажаючи молодому багатства та родючості. Нитка для вишивання пофарбована натуральними барвниками. Для отримання чорного кольору робили настоянки з інших рослин, які ростуть у цій місцевості, наприклад, шкаралупи волоського горіха, кори дуба, верби, моху. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.58.

6. Зелений - символізує процес народження і зростання. Жіночий зелений колір української вишивки асоціюється з молодістю, красою, легкістю та весною. Колись вважалося, що присутність зеленого кольору у вишивці може захистити вас від стихій природи. Він зберігає задоволеність, спокій і терпіння. Це не колір руху чи динамізму, а колір накопиченої, але неактивної потенційної енергії, що вказує на внутрішній потенціал, але без його витоку. Зелений – колір пробудження, колір життя, молодості, зростання, сили. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.59. [14]

7. Фіолетовий є найбільш сприятливим кольором, оскільки він тонко поєднує в собі чоловічі та жіночі елементи. Зі старовинних візерунків української вишивки відомо, що ці відтінки любили діти та вагітні жінки. Рисунок надано в додатку Г, рис. 2.60. [14]

Таким чином, в ході дослідження встановлено, що традиційна українська вишивка в жіночому одязі історико-етнографічних регіонів було дуже різноманітним: в Поліссі (Житомирщині) притаманні дрібний хрестик та занизування; переважали мотиви розетки або повтор простих візерунків –

ліній, восьмикутників, ромбів, зірок; основні кольори – червоний із чорним, вишивкою вкривали увесь рукав. На Волині полюбляли строгі та чіткі геометричні візерунки, на півдні області – рослинні орнаменти; на Рівненщині вишивали переважно білими нитками.)

В Галичині (на Львівщині переважали геометричні орнаменти, місце між елементами якого залишали незаповненим – для об’ємного вигляду візерунка. На Тернопільщині вишивали густими стібками стібками, що надавало орнаментам рельєфу, зустрічалися повністю вишиті чорними нитками рукава сорочок. У Івано-Франківській області використовували різноманітні орнаменти та кольори ниток. У Чернівецькій області використовували техніку хрестика, гладі та крученого шва; рукава сорочок переважно були повністю вишитими, часто зустрічались квіткові орнаменти, кольори чорні та бордові, а також використовували оздоблення срібними, золотистими нитками та блискітками. На Закарпатті вишивку виконували як кольоровими нитками (але переважно червоними та чорними), так і білими по білому. Вишивали зигзагоподібні форми, так звані «каракулі» – своєрідний орнамент Закарпаття.)

В Поділлі (у Хмельницькому краї вишивали хрестиком із грубих чорних ниток, рідко можна було зустріти інші кольори на вишивці. На Вінничині вишивали традиційним хрестиком, низзю, штапівкою, розписом, настиланням, а також застосовували мережку; кольорова гамма - темно-жовтий, чорний, вишневий, червоний, та невеликі елементи зеленим; найпоширеніші геометричні фігури – квадрати)

В Донщині (В Донецьку віддають перевагу поєднанню червоного та чорного кольорів на світлому (білому) тлі. Вишиванки прикрашаються мережкою та вирізуванням. Рослинні мотиви, як правило, включають пишні квіти, цілі букети та дерева. Також зображають птахів. Наприклад, на весільних рушниках птахи сприймаються як символ чарівності та казковості. На Донеччині вишивали різними техніками, окрім, можливо, яворівок і

низинок. Кольори ниток, якими вишивали жіночі та чоловічі сорочки, традиційно включають червоний, чорний і білий. Вони оздоблюють рукави, рідше коміри та поділ.)

В Сіверщині (у Чернігівській області вишивали надзвичайно дрібним хрестиком, часто з бісером; орнаменти – рослинні та абстрактні; кольори ниток – білі, до них додавали дрібні кольорові елементи.)

В Середній Наддніпрянщині (на Київщині переважали візерунки рослин: грона винограду, хміль, калину та інші; переважно коралово-червоний, білий, чорні кольори. У Черкаській області переважали рослинні та геометричні схеми, які вишивались червоними нитками. На Полтавщині найчастіше вишивали гладдю, білими нитками, також використовували сірі та червоні кольори, орнаменти по контуру обшивали чорним кольором.)

На Слобожанщині (на Харківщині застосовували хрестики та на півхрестики, виконані грубими нитками, що додавало об'єму; використовували різноколірні орнаменти різних мотивів; на Донщині (можна було зустріти мережку та вирізування); на Луганщині (переважали схеми рослин та геометричні фігури.)

В Запоріжжі (на Запоріжжі любили вишивати квіти та калину, а переважаючим кольором був червоний, із вкрапленнями чорними нитками; на Кіровоградщині використовували чорний та червоний колір, орнаменти - грони винограду, у яких навіть зображали блиск ягід; на Дніпропетровщині вишивали манжети рукавів та комір чорним плісом та кольоровими нитками, переважаючий колір – чорний.)

В Північному Причорномор'ї (на Одещині вишивали хрестиком геометричні та рослинні орнаменти червоними, чорними, синіми та жовтими нитками; на Херсонщині вишивали рослинні, квіткові та тваринні орнаменти, переважаючий колір – чорний, хоча часто вишивали й білим по білому; на Миколаївщині використовували червоні, чорні, сірі та блакитні кольори)

В Таврії (у Криму на вишиванках зустрічалися квіткові мотиви; кожна квітка на вишивці мала своє значення: жіноча вигнута гілка – мінливість та розвиток; чоловіче дерево – стійкість та сила; гвоздика була символом літніх людей).

Хоча сучасна вишиванка містить поєднання орнаментів різних країв із сучасними орнаментами, які часто є авторськими, наші бабусі та дідусі зберегли у пам'яті особливості вишиванок кожного регіону країни – у них закладена історія України.

2.3. Аналіз колекцій світових брендів на основі використання етнічних українських мотивів

В світі багато дизайнерів одягу, відомих світових брендів, які розробляли колекції на основі українського костюму. Так, Віта Кін (Vita Kin) (25 листопада 1969) – українська дизайнерка, модельєрка та фотографиня (додаток Г, рис.2.61). Вона створила лінію одягу «Вишиванка» Vita Kin на основі костюмів, прикрашених контрастною вишивкою. [8].

1. Vita Kin. У 2013 році Vita Kin стала відомою своєю авторською колекцією вишивки з льону під назвою «Вишиванка». Перша колекція стала втіленням української традиції та вийшла під девізом «Шик Національний». З часом Віта Кін зацікавилася особливостями інших культур світу, що надихнуло її на створення нових образів. Їй подобаються предмети декору, тому їй прийшла в голову ідея зробити повноцінний светр. У Нью-Йорку Віта Кін познайомилася з великою вишивальницею, і це сприяло зародженню вишивки.

Для колекції команда Vita Kin створила 10 моделей одягу: фірмові сукні-вишиванки у довжині міді та максі, сорочки та спідниці, а також шалі з традиційною українською вишивкою, орнаментами ручної роботи та бродері Anglaise — це тип англійської вишивки, для якого характерні візерунки у вигляді отворів, обметаних по краю нитками. Речі виготовлені з льону, а

також доповнені об'ємними рукавами та окантуванням фестонами — стрічками, якими обробляють краї виробу [20].

Дизайнерка Віта Кін запустила власний бренд у 2008 році та з того часу створює речі з традиційними українськими візерунками, орнаментами та вишивкою. Її візитівка — сукні-вишиванки, які у 2015 році визнали найпопулярнішими літніми сукнями за версією журналу The Wall Street Journal.

У речах дизайнерки виходили акторки Демі Мур, Діта фон Тіз та співачка Флоренс Велч з Florence and the Machine (додаток Г, рис. 2.62-2.64).

На сайті Gucci йдеться, що при створенні колекції дизайнер надихався традиційною українською вишивкою. Сукні високо оцінили за «вишукану квіткову вишивку», а колекцію описали як «невинну, фольклорну та легко вишукану». Колекція включає сукні міні та максі із завищеною талією, спідниці та блузи з вишивкою, шарфи та накидки.

Так, Зоя Звинятківська, дослідниця модної критики та історії моди, пояснює, що Віта Кін протягом багатьох років виробила унікальний стиль, використовуючи народні мотиви різних етнічних груп у своєму одязі, від латиноамериканців до африканців [33]. «Українські мотиви вважаються частиною великого декоративного народного епосу світу (якщо їх можна відокремити), а критики кажуть, що це елементи природного життя яскравих, які в моді називають «племенами» вказують. Звинятківська додала, що для того, щоб нарешті виник спільний «український стиль», «українцям потрібно переосмислити свій національний костюм, адже мода — це міське». І за нас цього ніхто не зробить», — додала вона.

Gucci відкрив власний концептуальний магазин Vault, щоб надати молодим дизайнерам з усього світу можливість продемонструвати свою творчість. Ваші речі також продаються тут. Рисунки надано в додатку, Г рис. 2.65-2.70.

Віта Кін запустила свій однойменний бренд Vita Kin у 2008 році. Ця ексклюзивна капсула представлена широкими сукнями середньої довжини та максі до кісточок із виразними силуетами 1970-х, притаманними богемному шику Vita Kin. Окрім цього, у колекції є лляні сорочки, спідниці та кейпи, які майстерно доповнені англійським бродерієм, аплікаціями, складками та рукавами-кльош, що створюють вишукані дизайни, які водночас є фольклорними та витонченими [28].

Вишиванка пройшла шлях століть, щоб стати традицією і кілька модних сезонів, щоб стати об'єктом бажання для мільйонів дівчат у всьому світі [28].

У 2014 році Віта Кін придумала сукні-вишиванки, які миттєво стали Instagram-феноменом, а в 2015 році The Wall Street Journal назвав їх найпопулярнішими літніми сукнями року. Рисунки надано в додатку Г, рис. 2.71-2.73. Їх зняли головні глянцеві журнали світу, за право їх продавати билися головні світові ритейлери. На Net-a-Porter весь запас вишиванок розкупили за півгодини.

Знамениті сукні-вишиванки, які миттєво стали інстаграм-феноменом, зняли головні глянцеві журнали світу, а за право їх продавати боролися провідні ритейлери, такі як Net-a-porter. Секрет такої популярності продукції Vita Kin пояснюється такими її перевагами:

- ручна робота, висока якість та унікальність кожного виробу;
- оригінальні дизайни, що поєднують традиційні українські мотиви та сучасні елементи;
- яскравість, барвистість та привабливість одягу;
- майстерна ручна вишивка, що створюється досвідченими майстрами, які вкладають у виріб свою любов і талант, що робить кожну річ особливою та ексклюзивною;
- специфічний відомий стиль;

- суворя перевірка одягу на всіх етапах виробництва, починаючи від розкрою та закінчуючи готовими виробами;
- тестування кожної речі перед тим, як та потрапляє до магазину, моделями з відповідними пропорціями для того, щоб переконатися, що вона сидить добре;
- увагу до найдрібніших деталей виробу [10].

Віта Кін здобула всесвітню популярність завдяки своїй колекції оригінальних вишиванок, що отримала назву VYSHYVANKA BY VITA KIN. Автентичні сукні, блузи та комбінезони, випущені під девізом Chic Nationale, викликали фурор серед київських модниць і не тільки – Віта отримує величезну кількість замовлень з різних країн.

Отже, Vita Kin – український модний бренд, відомий своєю самобутністю та майстерністю. На дизайни Віти Кін істотно вплинули народні традиції країни, у тому числі хитромудра вишивка та декоративні візерунки. Бренд комбінує класичні елементи із сучасними силуетами, формуючи яскраве поєднання минулого та сьогодення. Дизайн Віти Кін сприйнятий індустрією моди: її вироби мають знаменитості, а компанія співпрацює з іншими торговими марками та роздрібними продавцями для створення колекцій обмеженого випуску. Український дизайнер справила значний вплив на моду своєю новою інтерпретацією народних традицій, створивши сучасний та привабливий стиль, що прославляє багату культурну спадщину країни.

Відомий український бренд одягу Varenyky Fashion поєднує сучасні тенденції та традиційний український одяг. Візерунки вишивки розроблені спільно з етнологами. «Одяг давно перестав бути лише тільки функціональним атрибутом. Те, як одягнений чоловік, завжди могло розповісти про його характер, настрій, плани на день. Філософія Varenyky Fashion проста – ми не тільки створюємо модний одяг, ми вкладаємо в неї особливий сенс, який містять обереги, вишиті на наших виробках. Так

повертається для вишиванок їх сакральний та історичний зміст – захист тіла й душі», – розповідають у бренді [18].

Таким чином, Varenyky Fashion-український бренд одягу, заснований на повазі до українських костюмів і сучасних вікових традицій. Модні тенденції. Кожен символ, орнамент і оберіг, вишитий на сорочці або блузці, має своє значення. Всі вироби виготовлені високої якості натуральні тканини і нитки, а палітра кольорів тканини вражає: від класичного чорного і білого до індиго, шафрану і перлів. В Varenyky fashion також представлені колекції жіночої вишивки, весільні сукні, дитячі вишиванки і навіть представлена шкільна форма. Особливий інтерес представляє спеціальна колекція прикрас з амулетами. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.74-2.79.

Цікава колекція «Я. Бачу» від Chernikova вперше була представлена 28 жовтня 2018 року на Lviv Fashion Week. Вона складається з понад 25 неординарних образів — жіночих та чоловічих, які балансують на межі стриманості та вишуканості, ніжності й неприборканості [13].

Дана колекція символізує прихід у похмуре місто буйної та квітучої весняної, а згодом і літньої пори, які здатні оживити та завітчати не лише сірі будівлі але й душі. Саме тому, хоча й у палітрі колекції переважають контрастні – чорні й білі кольори, подекуди їхню стриманість переривають ніжні та насичені: м'ятний, бузковий, вишневий, фіолетовий та синій.

Улюблені тканини дизайнера: виткане вручну полотно, ніжний шовк та м'який оксамит. Вишитими візерунками, стародавніми символами, великими квітами (основним елементом борщівської вишивки) та бісером промовляє до нас минуле з білого домотканого полотна. Кожне невагоме мереживо та оксамитова стрічка впливають на загальний образ. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.80-2.85.

Цікаві колекції в етно стилі розробляє Lili Bratus. «В останні роки інтерес до одягу українського виробництва і попит на нього тільки зростає і особисто мене це дуже радує. Я часто спостерігаю появу нових брендів, які

випускають одяг з етнічними елементами, особливо з вишивкою. Нарешті, ви можете знайти цікаву, стильну вишиванку будь-якої ціни і якості. У той же час, як і я, цей бум вже почався. Пік популярності пройшов, і зараз ця тема трохи переживає спад. Через певний час на ринку залишаться тільки найсильніші і цікаві з них.» - поділилася Дизайнер Лілія Братус своїми спостереженнями [16].

Щоби залишитися серед "найсильніших і найкращих", бренд Lili Bratus створює вбрання з особливим "почерком" й активно полонить серця прихильниць стильним етно-одягом: пальтами з лаконічною вишивкою на спині, теплими сукнями з вишивками-оберегами, жилетами з відкритими швами.

Зі слів дизайнера, однією з характерних рис українського традиційного костюму є багатошаровість, що дуже актуально й у наш час: наприклад, можна поєднати трикотажну сукню з вишитим жилетом чи спідницю, стилізовану вишиванку та кардиган. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.86-2.88.

Мультибрендовий проект «Zerno» об'єднує дизайнерів і майстрів, які працюють тільки з екологічно чистими матеріалами. «Одяг зі змістом» - так просто описують свій одяг творці етно-бренду «Зерно».

Образ «Зерно» в першу чергу елегантний – одяг вільного крою натурального кольору вдало доповнюється етнічними аксесуарами. Барвисті намиста прикрашені тисненням, розписом або гравіюванням, сумки зі шкіри або дерева. Загалом, творці бренду наголошують, що настав час для жінок носити корал [16].

Любителям розкішних дизайнерських рішень пропонується високий капелюх Kotvani з вовни. Також в холодну пору року рекомендується утеплюватися ковбасами, шапками і накидками з повсті. ``Він дуже теплий і не зрівняється з хутряним одягом. Оксамитовий одяг також заслуговує на особливу увагу: сукні, кепалики, шаровари, спідниці. Українки й сьогодні в

моді. «Ми вважаємо, що варто познайомитися з наступним святом за носити етнічні костюми з розкішних тканин, які є сучасним одягом», – розповіла засновниця бренду Крістіна Патік. (додаток Г, рис. 2.89-2.92).

У 2014 році it-girl Юлія Магдич заснувала однойменний fashion-бренд, місія якого – колекційний одяг поза часом і трендами. Інтерпретуючи ДНК класичної «вишиванки», дизайнер створює своєрідну «уніформу» для сучасної Леді – розкішні, і в той же час невимушені образи, що є актуальними для ранкових прогулянок і для званих вечорів. Особливе надбання бренду – технічно складні об’ємні вишивки, розроблені за мотивами орнаментів, що були знайдені у музеях, приватних колекціях і краєзнавчих подорожах Україною [34].

На сьогодні бренд Юлія Магдич налічує 8 капсульних колекцій і основну лінію *pret-a-porte*, кожна з яких звертається до різних напрямів символіки українського народного костюму. Нещодавно дизайнерка презентувала нову колекцію *Demi-Couture*, створену спеціально для особливих подій та світських заходів. Сукні, кафтани та комбінезони виконані зі струїстого оксамиту та розшиті вручну бісером, перлами та напівдорогоцінним камінням. Кожна з моделей *Yuliya Magdych Demi-Couture* є унікальною й існує в єдиному екземплярі. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.93-2.94.

Етнічна мода від Юлії Магдич набула великої популярності не лише в Україні, а й за кордоном. Тіна Кароль, Джамала, Марія Бурмака, Влада Литовченко та інші відомі українки покажуть свої колоритні творіння. Дизайнери надають великого значення етнічному декору і вдало декорують одяг з льону, вовни, кашеміру та вельвету. Крім того, Магдич сміливо прикрашає речі з японських кімоно, розкритих українською вишивкою. Особливої уваги заслуговує колір одягу [26]. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.95-2.98.

Самобутня дизайнерка Анна Козак живе в Ірландії та популяризує українську культуру. У рідному Житомирі вона разом із невеликою командою створює одяг та аксесуари для впевнених українок, підкреслюючи їхню силу та чуттєвість. Так створюється стиль етнофанкі бренду Kozzachka by Anya Ko [16].

«Обрала етніку, бо хочу, щоб європейці знали про український таланти та багаті традиції. А фанк, тому що ніколи серйозно не думала про моду». Тут немає правил. «Так я висловлююсь», – каже Анна Козак.

Ще однією особливістю одягу цього бренду є поєднання різних матеріалів, таких як еко-шкіра та мохер, оксамит та атлас, а дизайнер додав Velvet Heart Vintage Scarf цікавих прикрас. (додаток Г, рис. 2.99-2.100). Яскраве величезне намисто з дерева і металу також приверне увагу і може стати цікавою етнічною родзинкою дуже сучасного образу.

Відзначимо, в етно вбраннях від Христини Рачицької, що жінки, навіть якщо вони виглядають скромно, завжди привертають увагу перехожих [16]. Дизайнерка черпає натхнення у традиційному українському одязі для створення сучасних виробів, делікатно прикрашених вишивкою, стрічками та технікою хвилі (декор дрібних складок на тканині). Варто відзначити, що деякі елементи декору не видно, якщо уважно не розглянути костюм. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.101-2.102.

Український бренд Foberini пропонує широкі спідниці з барвистим декором, стилізованою вишивкою та вишиванки ніжних, насичених кольорів. Такий наряд буде ефектно виглядати в поєднанні як з високими підборами, так і зі спортивним взуттям. Цікаво, що засновники цього бренду навіть пропонують одягнути сукні, розшиті льоном, на прогулянку узбережжям [16]. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.103-2.108.

Цікавим українським брендом є Etnodim, який пропонує подорож у світ вишуканої етнічної моди. Кожна колекція українського лейблу – це гармонія традицій та сучасності. Етнодім переплітає в собі вишукані ручні вишивки з

сучасними трендами, створюючи неповторні образи, які розповідають історію культури. Кожна модель – це шедевр ручної роботи, який вражає унікальністю та увагою до деталей. До того ж фотосесія бренду, у якій взяла участь американська модель Роксі Монро, яскраво демонструє – прикрашені українськими орнаментами сорочка чи сукня виглядають ефектно у будь-якому кутку світу [16].

Заслуговують на увагу не лише ці елементи одягу, а й, до прикладу, пальто прямого крою з тонкою орнаментальною вставкою та китицями; світшот із принтом "Українська жінка на коні", що пасує до джинсів. Рисунки надані в додатку Г, рис. 2.109-2.112.

Таким чином, стиль етно-стиль в одязі – це унікальне поєднання сокральних та історичних елементів. Цей стиль відрізняється від інших стилів своєю експериментальністю, традиційністю, фантазією, творчістю та індивідуальністю. Даний стиль представлено в колекції відомих дизайнерів, такі як Віта Кін «Vyshyvanka by Vita Kin», «Varenyky Fashion», Chernikova «Я. Бачу», Лілія Братусь «Lili Bratus», «Зерно», Юлія Магдич «Fashion», Анна Козак «Kozzachka by Anya Ko», Христини Рачицька, «Foberini», «Etnodim». Одяг у стилі стимпанк може бути ідеальним вибором для створення унікального образу для різних нетрадиційних ситуацій життя, коли потрібно виглядати унікально.

2.4. Дослідження популярності використання елементів українського жіночого одягу

Етно-стиль є актуальним та улюбленим як у жінок в Україні, так і дизайнерів одягу. Зазначимо, що одяг в етно-стилі можна носити як на святах, так і на кожен день.

Дане дослідження спрямоване на виявленні популярних елементів, які були притаманні українському жіночому етно-одягу з метою їх використання при розробці колекції сучасного одягу для жінок. В результаті для молодих

жінок було проведено Інтернет - анкетування з наступним порівнянням та обробкою анкет респондентів. Розроблена анкета представлена в таблиці 2.4, за допомогою якої визначено уподобання та думки респондентів щодо використання в колекції сучасного одягу етно-елементів та особливостей декорування.

Таблиця 2.4

Результати анкетування споживачів

Критерій	Кількість респондентів	Відсоток, %
Як Ви сприймаєте сучасний жіночий одяг в українському стилі для повсякденного та святкового носіння?		
Подобається	37	75%
Не подобається	6	12%
Гарно, але я б таке не одягнув (ла)	7	15%
Які властивості сучасного жіночого одягу в українському стилі є для Вас найбільш важливими?		
Сакральність та оригінальність дизайну	41	82%
Комфорт та підходящий розмір	7	14%
Практичність та якість виготовлення	2	4%
Які види декорування на Ваш погляд доцільно використати для сучасного жіночого одягу в українському стилі?		
Аплікацію	2	4%
Вишивку нитками	30	60%
Вишивку бісером або стеклярусом	11	22%
Використання штучних квітів	0	0%
Оздоблення стрічками, тасьмою	7	14%
Яка кольорова гамма на Ваш погляд найбільш доцільна для декорування сучасного жіночого одягу в українському стилі?		
Чорно-білі кольори	4	28%
Яскраві кольори	22	24%
Пастельні кольори	24	48%
Який вид сучасного жіночого одягу в українському стилі на Ваш погляд доцільно піддати декоруванню?		
Сорочку	23	47%
Карсетку	9	19%
Спідницю	13	26%
Інший вид одягу	4	8%
Який вид орнаменту на Ваш погляд доцільно застосувати для сучасного жіночого одягу в українському стилі?		
Тваринний орнамент (вишиті птахи, звірі, риби або їхні окремі елементи (очі, кігті))	13	26%
Рослинний орнамент (вишиті квіти, дерева, гілки, листя тощо)	11	22%
Зображення образів людини (фігура людини,	26	52%

портрет людини)		
-----------------	--	--

Продовження табл. 2.4

1	2	3
Яка тематика орнаменту на Ваш погляд доцільно застосувати для сучасного жіночого одягу в українському стилі?		
Портрет людини	13	25%
Фігура людини	5	10%
Рослини	10	20%
Птахи	9	17%
Звіри	7	15%
Риби	6	13%
Яке взуття Ви обрали би для сучасного жіночого одягу в українському стилі?		
Сап'янці (чорнобривці)	13	26%
Черевики	11	21%
Постоли (моршні, ходаки)	16	33%
Чобітки	10	20%

Основними критеріями вибору етно-стиль одягу для повсякденних та святкових днів є стиль, сакральність, історичність та оригінальність дизайну. Багато хто аргументує це тим, що цей образ вдягатимуть лише декілька разів у житті – на святах, але ми хочемо щоб і не тільки на якісь особливі дні одягали цей одяг, а й на кожен день, тому важливо виглядати доречно, стильно та оригінально. Більшість опитаних нехтує своїм комфортом, підходящим розміром, практичністю та якістю виготовлення. Порівняння критеріїв як сприймають сучасний жіночий одяг в українському стилі для повсякденного та святкового носіння представлена в додатку Д рис. 2.113-2.120.

Загальна кількість опитаних респондентів становила 50 осіб. Результати свідчать, що більшість учасників вважають український етно-стиль одягу є актуальним та сакральним для повсякденних та святкових днів, який призначений не заміжнім молодим жінкам. За результатами опитування можна зробити висновок, що 75% опитаних віддає перевагу цьому захоплюючому та привабливому стилю, що характеризується незвичайністю та оригінальністю. Проте, 12 % респондентів відповіли, що їм такий стиль подобається, проте вони не відчувають його своїм, а ліпше віддають перевагу

спостереженню за іншими в такому образі, але самі не хотіли б бути одягненими в ньому. 15% опитаних відповіли, що, хоч і цінують цей стиль, проте не бажають його носити через незвичність стилю одягу. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.113.

Під час проведення анкетування було опитано респондентів, для яких є найбільш важливими властивості сучасного жіночого одягу в українському стилі. За результатами дослідження, найважливішими властивостями на думку респондентів – є Сакральність та оригінальність дизайну - 82%. Респонденти вважають, що сакральність та оригінальність дають змогу визнати народний костюм як семіотичну систему та визначити значення, яке він відіграє у структурі сучасного національного міфу України. Інші клієнти – 14%, переконані, що комфорт та підходящий розмір одягу – запорука комфорту і впевненості у своєму стилі. Деякі респонденти, а саме 4%, також висловили, що головні властивості це практичність та якість виготовлення, бо сучасний жіночий одяг в українському стилі, повинен бути виконаний як з натуральних матеріалів, так і з сучасних тканин, що забезпечує комфорт та практичність у носінні. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.114.

У опитуванні розглянуто, які види декорування на погляд респондентів, доцільно використати для сучасного жіночого одягу в українському стилі. За результатами дослідження, 4% подобається аплікація в сучасному українському жіночому одязі, тому що, зі слів клієнтів вона є простим та доступним видом декоративного мистецтва і при цьому за допомогою аплікації можна оновити будь-які речі: закрити місце плями, потертості, пошкодження тощо. Зазначимо, що 60% респондентів дають перевагу вишивці нитками, які роблять одяг яскравим і виразним, не змінюючи вигляду навіть після багаторазового прання та хімчистки. Респондентам 22% подобається, коли в сучасному жіночому одязі в українському стилі використовують вишивку бісером або стеклярусом, тому що ця вишивка зараз є найпопулярнішою і надає одягу оригінальності і

святковості. Нажаль клієнтам не сподобалося використання штучних квітів в сучасному жіночому одязі в українському стилі, що становить 0%. Оздоблення стрічками, тасьмою в вишивці сучасного жіночого одягу в українському стилі сподобалось 14% респондентам. Техніка вишивки стрічками, тасьмою крім швидкості виконання, має й іншу перевагу: вишивати стрічками надзвичайно просто, а значить ця вишивка коштує дешево, тому є доступною. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.115.

Ми з'ясували, яка саме кольорова гамма подобається респондентам для декорування сучасного жіночого одягу в українському стилі. За результатами дослідження, виявилось, що 28% респондентів цікавлять чорно-білі кольори в декорування сучасного жіночого одягу в українському стилі. Чорний колір часто використовується в одязі, тому що він символізує землю, родючість і щастя. Білий комірць символізує невинність, чесність і чистоту. Вважалося, що декоративну білу вишиванку могли носити лише молоді незаміжні дівчата. Тому біла вишиванка вважалася символом невинності, а також оберігала дівчат від нещастя і дурних поглядів. Респондентам (24%) подобаються яскраві кольори для декорування сучасного жіночого одягу в українському стилі, тому що яскраві кольори можуть підвищити енергію та настрій. Найбільша кількість респондентів, а саме 48%, подобається пастельні кольори – м'які, теплі, приємні до ока, бліді, нерізкі відтінки, а ще такі кольори підкреслюють жіночність та крихкість жінки. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.116.

В ході дослідження з'ясовано питання, щодо популярності використання респондентами виду декорування в сучасному жіночому одязі в українському стилі. За результатами дослідження, визначили, що 47% респондентів вибрали сорочку, 19% клієнтів – карсетку, а 26% клієнтів – спідницю. Решта клієнтів 8% обрали інший вид одягу. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.117.

В ході дослідження було опитано респондентів, щодо популярності орнаменту в сучасному жіночому одязі в українському стилі. За результатами дослідження, було встановлено, що 26% респондентів обрали тваринний орнамент (вишиті птахи, звірі, риби або їхні окремі елементи (очі, кігті)). 22% осіб воліють рослинний орнамент (вишиті квіти, дерева, гілки, листя тощо). Більша половини респондентів, а саме 52% обирають зображення образів людини (фігура людини, портрет людини). Клієнти вірять, що візерунки на одязі відігравали не тільки декоративну, а й містичну роль. Вишиванка була не простим елементом одягу: вона відігравала свою роль у році оберігу. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.118.

Ми вивчили вподобання респондентів щодо тематики орнаменту на їх погляд доцільності застосувати в сучасному жіночому одязі в українському стилі. За результатами опитування з'ясовано, що більшості респондентам, саме 25% подобаються портрети людей – це символ справжнього мистецтва, оскільки майстри у вишивку вкладається людська душа. Наприклад, є обереговий знак для українців це вишиванка Берегині - мати всього живого, первісне божество - захисниця людей, богиня родючості, природи і добра. З часом Берегиня стала берегинею дому. Зазвичай її вишивали червоною ниткою, яка була символом вогню та сонячного очищення та мала захисні, цілющі властивості. 10% респондентів обрали фігуру людини. Це символ, представлений у вигляді антропоморфної фігури, складається з основних, але виразних ліній, які формують голову, руки і ноги. Простота ліній може символізувати універсальні аспекти людського існування, як-от здатність до дії, руху, взаємодії. опитаних відповіли, що, 20% респондентам подобається рослини, бо вони символізують сімейне щастя та материнську любов. 17% респондентам до вподоби птах. В Україні птах має особливе значення як національний символ. Вони представляють волю, свободу та духовність. З цієї причини зображення птаха на вишивці стало відомим і популярним мотивом. Українські майстрині майстерно передають неповторну красу

птахів на своїх вишитих полотнах, роблячи кожного птаха по-своєму унікальним. Респондентами, яких становлять 15% обрали звірів. Це символ вірності, довголіття, достатку. Респонденти, які становлять 13% воліють орнамент вишивки саме риби. Це Гарантія успіху у фінансових справах, вдалого розвитку. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.119.

Ми вивчили вподобання респондентів, щодо взуття, яке вони обрали би для сучасного жіночого одягу в українському стилі. За результатами опитування виявилось, що 26% клієнтів обрали сап'янці (чорнобривці). Вони дуже якісні та красиві на вигляд. 21% респондентів визначилися, що черевики – це дуже гарне рішення, щодо носіння під сучасний жіночий український одяг. Ці черевики завжди прикрашалися багатим орнаментом, виконаним різноманітною технікою зі шкіряні та на невисокому підборі. Постолів обрала великий відсоток клієнтів, а саме 33%, бо це класичний вибір взуття під любий жіночий сучасний одяг в українському стилі. 20% особам подобається чобітки, бо їх завжди шили з якісної натуральної шкіри. Таке взуття носили тільки заможні люди. Діаграма представлена в додатку Д, рис. 2.120.

Таким чином, за результатами анкетування виявилось, що сучасний жіночий одяг в українському стилі є досить актуальним для повсякденного та святкового призначення, особливу перевагу серед видів одягу респонденти віддають перевагу сорочкам (47%). Багато респондентів визнали, що такий одяг є сакральним та оригінальним по дизайну (82%). Крім того, респонденти висловили бажання декорувати жіночий одяг вишивкою (60%) нитками пастельного кольору (48%) та бісером або стеклярусом (22%), орнаментом із зображенням образу людини (52%) у вигляді портрету (25%).

2.5. Проектування колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розробка девізу колекції

2.5.1. Джерело натхнення для колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

В якості творчого джерела для розробки колекції одягу обрана Леся Українка, як жінка письменниця та поетеса, яка в своїх творах підкреслювала українську ідентичність.

Так, у 1888 році Ларисі Козак було 17 років (фото в додатку Е, рис. 2. 121). Вона ровесниця випускниці середньої школи. І це вік, коли молодь стоїть перед вибором – який напрямок діяльності обрати та в яке напрямки вкладати енергію. На той час Лариса отримала досить гарне домашнє виховання та освіту.

Її вірші друкувалися у львівських часописах під псевдонімом Леся Українка. Її знання найважливіших європейських мов настільки велике, що вона вже переклала деяких світових класиків.

Леся з дитинства займається музикою, навіть влітку проводить час «як не в лісі, то в саду», тож рідні часом думали, що вона може стати піаністкою.

«Я проводжу тільки вечори в будинку , а решту часу граю на піаніно» [5] .

«Можливо, я можу бути «залучена» до таких речей і таким чином стати гідною студенткою богослов'я», – написала вона своєму дядькові М. Зважаючи на його ставлення, він з гумором додав: – Хоча за законом Божим я можу отримати два [5].

Леся прагне до різних напрямків, тому іноді лякає батьків, як і була ідея малювати професійно. Після цього молодий художник попросив матеріальної підтримки у бабусі і навчався, хоч і недовго, в Київській рисувальній школі , де М. був директором. Мурашко (майстерня М. Пимоненка). Пізніше сам поет писав: ``Іноді здається, що створює набагато

кращу музику, ніж поет, але єдина проблема полягає в тому, «Природа зіграла зі мною жарт».

Вперше у 1888 році Леся Українка (вірніше її батьки) змінила звичний маршрут Волинь – Київ – Полтавщина [5]. Через хворобу наразі вона змушена часто подорожувати. І врешті-решт доля завжди змушувала її емігрувати, хоч як «хвору, а не туристку».

Одеса, Крим, Італія, Кавказ, Єгипет.

«Прощай, Волинь!

Прощай, куто милий!

Як листок з дерева, я від тебе прожену.» Ось як хотілося б пояснити враження поета від його першої подорожі на море. Леся Українка навіть казав, що «жоден студент її не закінчить». Ще одне сильне захоплення врятувало поета в його мандрівках у далекі краї. Це була моя любов до вишивання. Коли мені було шість років, бабуся подарувала мені вудку.

Вишивка – це вид мистецтва, який об'єднує жінок усіх верств суспільства. Традиція української вишивки має свою багату історію.

Її мати Олена Бджілка збирає і вивчає традиційні народні орнаменти, а одна із сестер Лесі Українки згадує: Будьте серйозними та захопленими своїми візерунками, збирайте їх, малюйте, пишіть щось про них, проконсультуйтеся щодо них зі своїм «обізнаним» дядьком і, нарешті, велика подія, надрукуйте їх. Тому альбом Олени Бджілки з українським оздобленням був однією із «священних книг», з якими діти в родині були знайомі змалку.

Леся, як і всі дівчата в родині, змалку почала вишивати. Коли їй виповнилося шість років, бабуся (Єлизавета Іванівна Драгоманова) (фото в додатку Е, рис. 2. 122) подарувала їй шило та нитку, а тітка Єля (Олена Козачка, в заміжжі Тесленко - Приходько) навчила її вишивати. І це стало однією з улюблених розваг маленьких дівчаток.

Слід також згадати, що серед подруг дитинства Лесі Українки було багато сільських дівчат, дочок домашніх робітниць. А в фольклорі в році дівчата вже в сім років починають шити і вишивати посаг. На момент їх стосунків їй було від 15 до 17 років, і дівчина мала одяг та рушники з вишивкою на грудях. Тому не дивно, що у 9 років Лариса Козак прикрасила вишивкою татових сорочки. У 17 років вона вже була висококваліфікованим майстром. Оскільки рукоділля «вручну», то вишила сорочки, рушники на подарунок не лише рідним, а й близьким.

Сестра Ольга (у заміжжі Кривинюк), яка сама стала чудовою майстринею, перейняла роботу матері і писала у своїх спогадах: Масивна вишивка на сорочці, яку мама дарувала своїм гостям на Різдво, від (Елізи) Трегубова і [Володимир] подарував Науменков» [5].

Перебуваючи в Одесі, 18-річна Леся Українка та її подруга Маргарита Комарова отримали від одеської громади прохання вишити рушник для портрета Т.Г. Шевченка, згідно з положеннями Переказу No. Написали Шевченко, І. Рєпін для Тарасової Свєрїтки Канєва. (Фото подано в додатку Д, рис. 2. 123) На світлинї на рушнику добре видно вишитї слова Тараса Шевченка (з одного боку - «Думи мої, думи мої, з вами біда»).

Інші – «Любіть один одного, браття, любіть Україну»), також є орнаменти з геометричними візерунками, які, ймовірно, створила мати дівчини, Леся Олена Пучка (здається, що він рекомендував).

Лікуючись у нововідкритому Європейському курорті, Леся Українка надихалася не лише навколишніми пейзажами. Тут вона виношувала ідеї для майбутньої роботи, а тут невимушено шукала сувеніри для рідних, купувала одяг та модні аксесуари. Вона пройнялася безтурботними прогулянками європейських аристократів і вуличним стилем Сонячної Рів'єри, позбавленим яскравих фарб.

Інколи до Лесі Українки навідувались родичі, які тоді також мандрували Європою.

"Завтра тьотя Ілля їде.

Нещодавно купила італійську вишиванку, то все пошила.

Тому її треба шити і не можна носити частково.

Ці матеріали тут красиві і не надто дорогі, можливо, у вас буде така блуза,

Це квіткові принти Батист (рожевий, блакитний, фіолетовий і т. д.) тільки для нижньої білизни Робиться як Hafta.

Лесю Українку з сестрами та братом можна побачити на світлині молодості у яскравих вишиванках (фото у додатку Е, рис. 2. 124).

Сама Олена Бджілка навіть згадує, як у молодості піддалася спокусі «нових» віянь. На сорочці у неї були вишиті та пришиті червоні «парчові» троянди. Згодом, бачачи небезпеку зникнення геометричних чи стилізованих ботанічних орнаментів, характерних для всіх регіонів України, вона активно виступила на захист традиційної вишивки. І з часом ми все частіше бачимо його на представників сімейства Косачів у монохромних яскравих кольорах, але коли його немає на аксесуарах, його не видно на фотографіях: наприклад, – сітка комір на темній сукні.

Лише з родинного листування можна підтвердити, що сама Леся Українка та її родина продовжували носити вишиванку. Одного разу вона написала листа своїй матері з Ялти, щоб вона надіслала йому «шитий срібний подільський / (ручної роботи сріблом без шовку і золота)» для чоловічих сорочок року. Одного разу, коли Деліжанов побачив мою блузку зі сріблястими вставками, він голосно підійшов до неї і неодноразово сказав: «Я б таку сорочку мав на літо!» Він мав би подарувати таку сорочку, а зараз цілком доречно — це буде подарунок від хворого. » [5].

Леся Українка жив тоді на віллі «Іпігенія» (сучасний район вул. А. Чехова,), що належала родині ялтинського лікаря Мартироса Деліянова та його дружини Катерини. Менш ніж через тиждень після отримання подарунка від мами Лесі та її сестри Ольги та Оксани (заміжня за

Шимановським) пошили його. Мабуть, йому сподобалася та сорочка. ``Дельянов, Головна повязка не має швейної машинки, тому ми об'єднали наші зусилля і пошили її тут без швейної машинки``[5]. І коли, окрім лікарської роботи, сестра Ольга забажала брати участь у виставці південно-руських ремесел, що проходила в Катеринославі (нині місто Дніпро), де вона тоді жила, року, Леся Українка вирішила щире бажання довідка: «Слухай, Лільєнко, я рекомендую тобі вишити збірку перед виступом, це тиха робота, яка навряд чи буде дуже стомлюючою. Можливо у вас є якась картина яку я зможу вишити, тоді будь ласка, я буду рада допомогти, я часто перебуваю в такому стані, що я можу тільки вишивати, тому в мене багато, я її вишию (Усошита). Мені також цікаво отримати нові шаблони, а не хрестики. »[5].

Леся Українка «рятувалася» вишивкою під час фізичних і розумових перевантажень. Наприкінці літа 1911 року вона вперше каже Ользі: «Я збираюся почати нове життя – цього разу велике життя – подивіться!» Косачі назвали свій твір «Хішо», але у випадку з це «Лісова пісня». Через деякий час він сумно зізнається: ``Нещодавно я знайшов вірш, який хотів написати, тому закінчив частину старого. Крім того, з таким імпульсом я написав драматичну поему на 3 дії за 10 днів. `` Що він не міг спати вдень і не міг їсти, навіть Крьоня мене боявся і навіть одного разу змусив випити бром. Коли все закінчилося, я трохи розслабився - вони були. При 38° t° міцність суттєво знизилася, тож я трохи нервував, а тепер нічого» - і запитує про «нитки і тканини».

За допомогою фотографій квартир в Кутаїсі цього періоду також можна краще зрозуміти атмосферу, в якій жив і творив поет в році. Вона зроблена і надіслана у серпні 1911 року сестрі з коментарем: «Посилаю тобі фотографію (домашню). Не думай, що се наша ся «обстановка», – ми живемо в чужій хаті, а нашого там тільки два складаних крісла з моїм вишиванням» [5].

До наших часів дійшла лише невелика частина предметів гардеробу поетеси, оздоблених традиційною українською вишивкою. Споглядаючи їх,

ми впевнюємося, наскільки вони вишукано-досконалі. Одним із перших експонатів, що потрапили до Київського музею Лесі Українки, були і рукави від сорочки, у якій зображена 17-річна поетеса. І можна сміливо стверджувати, що цю сорочку виготовила вона власноруч, можливо, лише за незначним кураторством старших жінок із родини.

Отже, в ході дослідження встановлено, що увесь творчий доробок Лесі Українки можна трактувати як переосмислення світової культури, вічних літературних сюжетів, історії крізь жіночу оптику (від Античної Греції та Риму, християнства, європейського середньовіччя, ранньомодерної Іспанії до сьогодення). Про це пише зокрема Олена Пелешко у статті «Орфей із жіночим обличчям: творчість Лесі Українки крізь призму феміністичної оптики». Наведемо ще деякі її ремарки.

У п'єсі «Блакитна троянда» чи не вперше в українській літературі прозвучать тези про необхідність усвідомленого материнства та відповідальності батьків. Патріархальний образ матері також підважувався (мати Річарда Арона в творі «У пущі», матір Ореста – у «Блакитній троянді», мати Лукаша – у «Лісовій пісні») [5].

Таким чином, у відображенні власної творчості Леся Українка виступає як Берегиня української ідентичності, яка в своїх творах значну роль відводить сильним жінкам, які є Берегинями українського роду.

2.5.2. Формулювання концепції проектної розробки колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

Концепція колекції одягу в етностилі під девізом "Берегиня роду" полягає у створенні колекції жіночого сучасного одягу українського стилю. Колекція включає в себе три унікальних моделі для молодих жінок, які цінують символізм українського орнаменту, історичність та сакральність одягу та вираження власної індивідуальності.

Важливим є те, що жіночий костюм в українському стилі рекомендовано виготовляти з якісних натуральних матеріалів. Відзначимо, що основою українського жіночого одягу є сорочка з натуральної бавовняної тканини оздобленою вишивкою (вишиванка).

Сорочки, доцільно виготовляти без коміра та декорувати їх вишивкою. Кольорова палітра для вишивки включає відтінки білого, жовтого чи золотого, а також темні тони чорного, червоного, коричневого, створюючи містично-історичну атмосферу. На сорочках вишиті образи:

- Лесі Українки, як Березині української ідентичності;
- Жінки з дитиною на руках - як Березині українського роду;
- Дівчини - як Березині щасливого майбутнього.

Образ костюму в українському стилі доповнює довга пишна спідниця різнокольорової гамми. На ноги варто одягнути красиві постоли та чобітки. Зачіску оформити плетеними косами, прикрашеними квітами. Гармонійності образу підкреслять прикраси, а саме рукотворні намиста й сережки.

Колекція жіночого сучасного одягу в українському стилі орієнтована на комфорт, сакральність та практичність. Уся колекція уособлює злиття старовини та сучасного, де кожен виріб є маленьким шедевром механічної історичної естетики та віртуозного ремесла.

5.3. Візуалізація колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою (художні та технічні рисунки колекції моделей; художньо-технічний опис моделей)

Спираючись на проведені дослідження сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, було визначено певні його елементи: біла сорочка, довгі спідниці з українським орнаментом, пояс, туфлі або шкіряні чоботи (ботильйони), намисто із коралів.

На підставі цього, з врахуванням етнічних елементів жіночого одягу в етно-стилі, розроблено колекцію «Берегиня роду», яка включає трьох моделей жіночого етно-костюму.

Складовими колекції є творчі чорно-білі кольорові ескізи жіночих етно-костюмів: модель 1 (рис. 2.125), модель 2 (рис. 2.126), модель 3 (рис. 2.127), і різнокольорові ескізи моделей: модель 1 (рис. 2.128), модель 2 (рис. 2.129), модель 3 (рис. 2.130) що представлені у додатку Є (рис. 126.1).

Опис зовнішнього вигляду сучасного жіночого костюму в етно-стилі Модель №1 (рисунок 2.125)

Жіночий етно-костюм моделі 1 складається з таких елементів: сорочка, спідниця, пояс крайка, туфлі.

Сорочка жіноча білого кольору, напівприлеглого силуету, довжиною до лінії стегон, горловина округла з вшивною обшивкою, з вшивними широкими рукавами, та з вшивними манжетами, перед сорочки оздоблена орнаментом ручної вишивки з різнокольорового чеського бісеру Preciosa, зображенням якого є образу портрету людини (Берегиня).

Спідниця сучасна довга золотистого кольору трапецієвидного силуету, довжиною нижче лінії колін, яка оздоблена по низу український орнамент вишивки у вигляді полосів, з поясом крайкою.

На голові заплетені 2 коси. На ногах туфлі чорного кольору.

Опис зовнішнього вигляду сучасного жіночого костюму в етно-стилі Модель №2 (рисунок 2.126)

Жіночий етно-костюм моделі 2 включає такі елементи: сорочка, спідниця, пояс-рушник, туфлі.

Сорочка жіноча білого кольору, напівприлеглого силуету, з вшивними рукавами, довжиною три чверті з пришивними манжетами з округлою горловиною з пришивними обшивками.. Перед сорочки оздоблена зображенням якого є образу портрету людини (Мати і дитя) у вигляді різнокольорового чеського бісеру Preciosa, ручної роботи.

Спідниця трапецієвидного силуету, довжиною нижче лінії колін, пісочного кольору, з поясом-рушником.

На голові заплетена 1 товста коса. На ногах туфлі червоного кольору.

Опис зовнішнього вигляду сучасного жіночого костюму в етно-стилі Модель №3 (рисунок 2.127)

Жіночий етно-костюм моделі 3 включає такі елементи: сорочка, спідниця, пояс очкур, туфлі, намисто із коралів.

Сорочка жіноча білого кольору, напівприлеглого силуету, з вшивними широкими рукавами, з пришивними манжетами з округлою горловиною з пришивними обшивками. Перед сорочки оздоблена зображенням якого є образу портрету людини (Леся Українка) у вигляді різнокольорових вишивальних ниток муліне DMC (Франція), вишивка хрестиком, ручної роботи.

Спідниця трапецієвидного силуету, довжиною нижче лінії колін, червоно-чорного кольору, з поясом очкур. На голові заплетений колосок навкруги голови. На ногах ботильйони червоного кольору.

Рис.2.125 – Модель 1 "Берегині української ідентичності"

Рис.

2.126 – Модель 2 " Берегині українського роду "

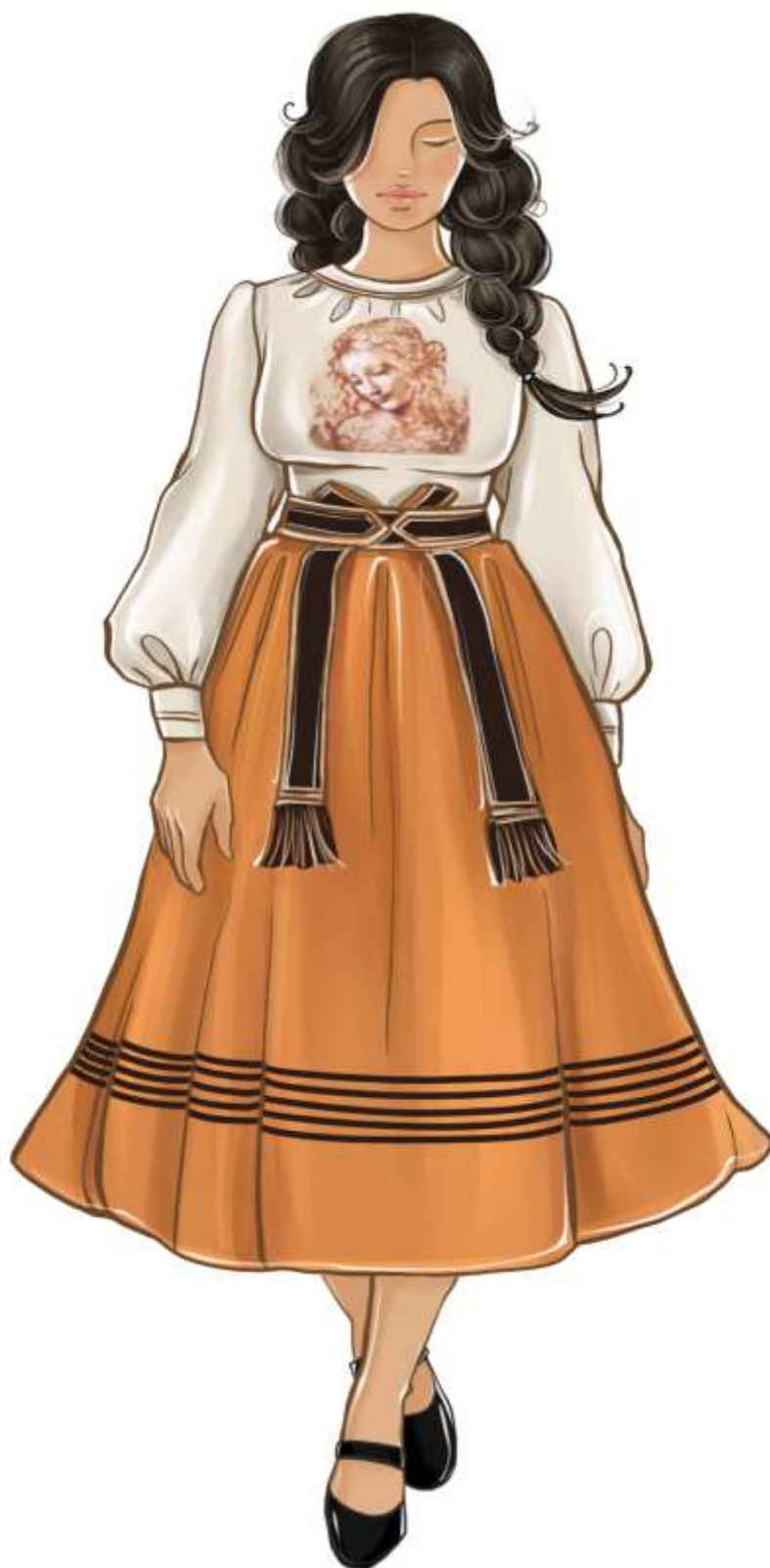

Рис.2.127 – Модель 3 "Берегині щасливого майбутнього"

2.5.4. Вибір матеріалів для виготовлення колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

Для створення орнаменту вишивки, а саме зображення образів людини (портрету людини), таких як Леся Українка, берегиня, мати та дитя, що представлено на рисунках 2.129-2.131 в додатку Ж, були обрані різні матеріали. Використовувався чеський бісер Preciosa (це якісний матеріал для рукоділля, має довгу та славу історію. Виробник — концерн Preciosa Group, заснований у 1948 році у столиці чеського скла та біжутерії місті Яблонець-над-Нісою. Фірма стала одним із світових лідерів у виробництві традиційних чеських перлів та намистин.) (рисунок надано в додатку Ж, рис.2.132) нитки муліне (DMC (Франція) – це бавовняна нитка з 6 ниток, які легко відокремлюються. Її довгі волокна (найкращі в світі) і подвійна мерсеризація надають їй блискучий і шовковистий вигляд; чи Madeira – це нитки для вишивки, муліне Madeira Mouline (бавовна), 10 м, має повну палітру кольорів. Класичні нитки муліне для вишивання, з високоякісної довговолокнутої єгипетської бавовни. Ідеально підходить для вишивки хрестиком та всіх технік ручної вишивки; або Anchor (Німечина) – це нитки для ручного вишивання, визначається високою якістю і вдало підібраною кольоровою палітрою, стійке до сонячного світла. Воно не линяє, не утворюються ковтуни, має приємний полиск. Вишивати цим муліне одне задоволення.) (рисунки надані в додатку Ж, рис. 2.133-2.135), ножиці (рисунок надано в додатку Ж, рис. 2.136) і голка для нанизування бісеру чи голка для вишивання нитками (рисунки надані в додатку Ж, рис. 2.137-2.138 Також для розташування самого орнаменту застосувалася канва Aida (це біла тканина з ідеально рівним переплетенням ниток. Вона використовується для вишивання картин, скатертин, салфеток, доріжок, а також вставок для вишитих чоловічих, жіночих і дитячих сорочок.) Канва Aida 14 – для вишивання бісером, а канва Aida 16 – хрестиком. Рисунки надані в додатку

Ж, рис. 2.139-140. Взагалі, канва Aida має номери від 10 до 20). Для того щоб визначити необхідну кількість ниток для вишивання потрібно:

1. Вибрати канву, на якій ви вишиватимете.
2. Порахувати кількість клітин на 1 см канви (якщо в одному сантиметрі забирається більше п'яти осередків, то краще вишивати одну нитку, а якщо ж 4 і менше, то можна вишивати в 2 або 3 додавання.)

2.6. Характеристика технологічного процесу виготовлення вишивки для колекції моделей одягу

Для української етнічної вишивки характерна велика кількість вишивальних швів. Стіжки, які накладаються на послідовні сторони тканини без витягування або відрізання нитки, називаються поверхневими. Наприклад, хрестиком, виворітним швом, нижнім швом, штопанням тощо. Однією з найпопулярніших і популярних в Україні є техніка вишивання хрестиком. Його дуже легко освоїти, а візерунки можна створити самостійно або скопіювати за допомогою клітинок чи міліметрів [6]. В даний час цей шов дуже широко використовується в жіночому одязі, чоловічому одязі, дитячому одязі, скатертинах, диванних подушках, килимах, сумках, панелях, серветках.

У різних регіонах України ця технологія має свої особливості щодо колірної гами та конфігурації розміщення на виробі. Так, на Слобожанщині в році хрест вишивали червоними і чорними нитками, або червоними і синіми. Вишивка західноукраїнським хрестиком багатоколірна, поєднує чорну нитку з зеленою, коричневою, вишневою та оранжевою. Найкраще вишивати хрестиком на канві. Навіть з лляної тканини можна створити квадрата, порахувавши нитки вздовж і вшир.

Почніть освоювати цю техніку з найпростіших візерунків і поступово переходьте до більш складних багатобарвних візерунків. Техніка вишивки хрестиком часто імітує традиційні шви як більш простий і доступний спосіб

подання зображень. У цьому контексті з'явилася та стала популярною «оманлива мережа», яка називається «хибне роз'єднання».

Створюється враження «ажурна техніка», в якій фон візерунка вишивається напівхрестиком, а сам візерунок залишається білим і розпізнається як декор. Рослинні візерунки, створені в цій техніці, втрачають свою натуралістичність, набувають легкості та ажурності.

Рекомендуємо вишивати хрестиком на тканині полотняного переплетення. При вишиванні на тканинах з різними переплетеннями слід використовувати канву, а після закінчення роботи зніміть канву і витягніть нитки одну за одною, залишаючи поверхню хрестика на основній тканині.

Бісероплетіння стало особливо актуальним в останні роки. Це пов'язано з тим, що копітка ручна вишивка дрібним бісером виглядає ефектно, оригінально і яскраво на тлі промислових виробів, виконаних під копірку. Такі роботи гарантовано стануть кращою прикрасою одягу, аксесуарів або інтер'єру. Особливо добре виглядає жіночий одяг, розшитий бісерними візерунками, картинами на етнічну тематику та іконами [35]. В таблиці 2.5 ми схарактеризували процес виготовлення вишивки для колекції моделей одягу.

Отже, вишивка є важливою художньою цінністю, яка виконує численні функції, зокрема естетичну, пізнавальну та комунікативну. В ході дослідження розглянуто технологію виконання вишивки нитками та бісером для декорування жіночих сорочок колекції "Берегиня роду".

Таблиця 2.5 – Характеристика технологічного процесу виготовлення вишивки

Вишивка «Косий хрестик»		
Виконуючи всі види вишивання хрестиком (лічбою ниток тканини, по канві або по нанесеному рисунку), необхідно дотримуватися таких правил: 1) вершини всіх хрестиків, які стикаються, мають збігатися так, щоб на просвіт вишивки видно було дірочки. 2) верхній на півхрестик по всій вишивці повинен мати один напрямок. «Косий хрестик» – найпоширеніший шов у сучасних українських вишивках. Цей шов однобічний, утворюється з двох діагонально перехрещених стібків. Виконують його за два прийоми: в горизонтальному; вертикальному; діагональному напрямках. Косий хрестик утворюється від схрещення двох діагональних стібків у квадраті (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.141). Виконують його на кількості ниток 2 x 2, 3 x 3, 4 x 4, 5 x 5, але коли нитки основи тонші, то для вирівнювання розмірів хрестика їх беруть більше або менше. Краса цього шва залежить від точності та порядку накладання стібків.		
Прийоми	В один хід	В два ходи
1	2	3
в горизонтальному напрямі	Вимоги та особливості виконання шва «косий хрестик» в один хід: 1. Щоб точно вишити узор, необхідно правильно лічити нитки. 2. Шов виконується справа наліво і відразу вишивається цілий хрестик. 3. На виворітному боці шва має бути два ряди паралельних горизонтальних стібків (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.144). 4. Перетяжки на виворітному боці не можуть бути більшими 1 см (якщо більші, то можуть обриватися). 5. Кінці ниток ховати з лицьового боку під загальним настилом стібків. Для цього голку з ниткою провести під рядом стібків на кілька сантиметрів, виколоти й обрізати нитку.	Вимоги та особливості виконання шва «косий хрестик» у два ходи: 1. Необхідно стежити, щоб верхні стібки хрестика перехрещували нижні в одному напрямку. 2. Перетяжки на виворітному боці можуть бути лише на 3 хрестики (якщо на 4 – почати вишивати знову). 3. На виворітному боці шва має бути ряд вертикальних стібків. 4. Кінці ниток ховати з лицьового боку під загальним настилом стібків. Послідовність виконання шва «косий хрестик» у два ходи. Існують варіанти виконання хрестика у два ходи: по горизонталі, по вертикалі та по діагоналі. Послідовність виконання шва «косий хрестик» у два ходи по горизонталі

Продовження табл. 2.5

1	2	3
	6. Вершини хрестиків, що стикаються, мають збігатися в одній точці. Послідовність виконання шва «косий хрестик » в один хід: 1. Закріпити нитку в т. 1 (див. в додатку 3, рис. 2.142). 2. Прокласти стібок по діагоналі квадрата знизу вгору, зліва направо та вколоти голку в т. 2, а виколоти в т. 3. Якщо вишивати за цифровою послідовністю, то перший стібок можна записати так: 1-2-3. 3. Поверх першого стібка виконати другий діагональний стібок, так само, зліва направо, але тепер – згори вниз: 3-4-5. Отримаємо цілий хрестик. 4. Далі прокласти стібки: 5-3-6, 6-1-7, 7-6-8, 8-5-9, 9-8-10, 10-7-11... 1-ий хід: 1. Закріпити нитку у т. I петлею. Замість закріпки можна зробити 3-4 дрібних стібки з лицьового боку в напрямку наступного вишивання (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.143). При подальшому вишиванні ця закріпка зверху закрийся хрестиками і її не буде видно. 2. Зробити перший стібок знизу вгору, зліва направо по діагоналі квадрата: виколоти голку в т. I, вколоти в т. 2 та виколоти вниз по стороні квадрата в т. 3: 1-2-3 (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.144). 3. Далі так само виконати наступні стібки до кінця ряду: 3-4-5, 5-6-7, 7-8-9, 9-10-11, 11-12-13.	2-ий хід: 1. Рухаючись у зворотному напрямку справа наліво, прокласти верхні стібки хрестика. Для цього виколоти голку в точці 13, вколоти в т. 10 та вколоти в т. 11: 13-10-11. 2. Далі так само виконати наступні стібки до кінця ряду: 11-8-9, 9-6-7, 7-4-5, 5-2-3, 3-0-1 (див. в додатку 3, рис. 2.146). На лицьовому боці виходять повні хрестики, а на виворітному боці буде ряд вертикальних стібків (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.145). Закінчуючи останній хрестик, у кінці першого ряду роблять перехід на другий нижній ряд. Другий і всі наступні ряди вишивати так само як перший ряд (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.146).

Продовження табл. 2.5

1	2	3
в вертикальному напрямі	1-ий хід: 1. Закріпити нитку в т. І петлею або зробити 3-4 дрібних стібки з лицьового боку в напрямку наступного вишивання. 2. Виконати перший нижній стібок знизу вгору, зліва направо по діагоналі квадрата. Для цього виколоти голку в т. 1, вколоти її в т. 2 та виколоти в т. 3:1- 2-3 (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.147, а). 3. Наступний стібок виконати знов по діагоналі квадрата, але згори вниз, справа наліво. Так вишивати далі до кінця ряду, при цьому на звороті будуть утворюватися тільки вертикальні переходи: 3-4-5, 5-6 7, 7-8-9, 9-10-11, 11-12-13, 13-14-15,15-16-17.	2-ий хід: 1. Рухаючись у зворотному напрямку зліва направо, згори вниз по діагоналі прокласти верхній стібок хрестика. Для цього голку виколоти вт.17, вколоти її вт. 14 та знову виколоти в т. 11: 17-14-11. 2. Далі виконати стібок справа наліво, знизу вгору: виколовши голку в т. 11, вколоти її в т. 16, а виколоти в т. 13. У цифровій послідовності це буде так: 11-16-13. 3. Виконати аналогічно наступні стібки: 13-10-7, 7-12-9, 9-6-3, 3-8-5, 5-2-0, 0-4-1. На лицьовому боці виходять повні хрестики (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.147, б), а на виворітному боці буде два ряди вертикальних стібків (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.147, в). Деякі елементи орнаменту зручно вишивати саме таким способом, як наприклад на рис. 2.148, в додатку 3. Окремі фігури у кілька рядів виконуються справа наліво (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.149).

Продовження табл. 2.5

1	2	3
в діагональному напрямі	1 спосіб – в один хід у два ряди: 1. Закріпити нитку в т. 1 і зробити перший стібок зліва направо, знизу вгору по діагоналі квадрата. Для цього необхідно виколоти голку в т. 1, вколоти в т. 2 і знову виколоти її в т. 3: 1-2-3 (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.150, а). 2. Зробити другий стібок поверх першого стібка справа наліво, знизу вгору по другій діагоналі квадрата. Для цього, виколовши голку в т. 3, вколоти її в т. 4 та знов виколоти в т. 1: 3-4-1. Отримаємо повний хрестик. 3. Далі виконувати стібки шва за цифровою послідовністю по схемі: 1-5-6, 6-7-8, 8-9-10, 10-7-8, 8-11-12, 12-13-14, 14-15-16, 16-13-14 і т. д. За такого способу вишивання шва на виворітному боці будуть лише вертикальні стібки (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.150, б). Швом «косий хрестик» в один хід у два ряди по діагоналі можна вишити багато геометричних узорів (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.151). 2 спосіб – у два хода (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.152). 1 хід (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.152, а): 1. Закріпити нитку без вузлика в т. 1, прокласти діагональний стібок знизу вгору, зліва направо: виколовши голку в т. 1, вколоти її в т. 2 і знову виколоти в т. 3. Цифрова послідовність буде такою: 1-2-3. 2. Другий стібок прокласти згори вниз по діагоналі, зліва направо: виколовши голку в т. 3, вколоти її в т. 4 й виколоти в т. 5 (3-4-5).	2 хід (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.152, б): Повертаючись назад, необхідно перекрити половинки стібків. При цьому голка з ниткою або вкриває верхній стібок, або проходить під ним, щоб зберегти однаковий напрямок верхнього стібка. Цифрова послідовність буде такою: 13-10-14, 14-15-9, 9-616, 16-17-5, 5-2-18, 18-19-1. Якщо шов «косий хрестик» у два ходи виконано без помилок, то на виворітному боці будуть тільки вертикальні стібки (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.153). 2 хід (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.152, б): Повертаючись назад, необхідно перекрити половинки стібків. При цьому голка з ниткою або вкриває верхній стібок, або проходить під ним, щоб зберегти однаковий напрямок верхнього стібка. Цифрова послідовність буде такою: 13-10-14, 14-15-9, 9-616, 16-17-5, 5-2-18, 18-19-1. Якщо шов «косий хрестик» у два ходи виконано без помилок, то на виворітному боці будуть тільки вертикальні стібки (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.153).

3. Наступні стібки повторювати у такій цифровій послідовності: 5-6-7, 7-8-9, 9-10-11, 11-12-13.

Продовження табл. 2.5

Шов «прямий хрестик». На відміну від косого хрестика, цей шов вишивається взаємно перпендикулярними стібками за один або два ходи (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.154).

Подвійний (болгарський) хрестик. Цей шов складається з чотирьох стібків — двох діагональних і двох взаємно перпендикулярних. Спочатку вишивають «косий хрестик», а потім виконують вертикальний стібок, який покривають горизонтальним зліва направо. Таким швом вишивають подушки, панно, килими (рисунок надано в додатку 3, рис. 2.155).

Вишивка бісером

1	2
Прийоми	Вік цієї технології налічує багато століть. Саме по ній вишиваються картини церковної тематики: ікони, сценки з Біблії та інше. Горизонтальний стібок не вимагає спеціального навчання, тому він дуже легко опанувати. Як вишивати бісером поетапно горизонтальним стібком: - Спочатку слід закріпити нитку шляхом введення голки з вивороту лівого нижнього кута тканини. Після цього вона виводиться на лицьову сторону полотна. Потім слід протягнути нитку таким чином, щоб залишити на вивороті її кінчик довжиною близько 3-5 мм. Потім голка вводиться з верхнього правого кута, а витягується на лицьову сторону через нижній лівий кут. Потрібно повторити цю процедуру кілька разів. Після вищеописаних маніпуляцій з ниткою, можна переходити до найголовнішого: до закріплення намистин. - Беремо бісеринку необхідного за схемою кольору (або максимально відповідну) і надягаємо її на голку, яка виводиться зліва вниз. Потім інструмент протягується у правий верхній кут і виводиться з нижньої сторони наступної клітини, після чого на голку вдягається наступна бісеринка. Голка виводиться у правому верхньому кутку. Таким чином, слід пройти весь ряд, міцно пришиваючи бісер на свої місця, головне не забувати змінювати його колір відповідно до клітин на схемі. Можливо, опис здасться складним, але, глянувши на картинку, ви можете перекоонатися, що монастирський шов гранично простий. Якщо і картинка не дає повного розуміння технології, то подивіться уроки на YouTube, які дозволяють побачити виконання процесу на власні очі. - Після закінчення першого ряду ви перейдете до наступного, проводячи голку на лицьову сторону через верхній правий кут клітини. Слід приділяти увагу однаковості нахилу намистин: якщо зробити його рівномірним, то картина буде виглядати професійно навіть у тому випадку, якщо це ваша перша вишивка в житті.

Продовження табл. 2.5

1	2
вертикальним швом Рис. 2.157, в додатку 3	Робота з вертикальним швом проводиться майже так само, як і з горизонтальним, але слід починати з лівого верхнього кута картини. Прошивається перший ряд із верхньої частини ряду до нижньої. • Спершу слід вивести нитку на лицьову сторону тканини так, щоб вона вийшла в нижній частині потрібної клітини. Потім надягає бісер, і голка проводиться в тій же клітці, але вже вправо вгору. На виворітній стороні тканини проводиться стібок шляхом введення голки в правому нижньому кутку тієї ж клітини. • Далі з виворітного боку тканини вишивається стібок шляхом введення голки в кут, який знаходиться в тій же клітині праворуч знизу. Після цього набирають бісер і рухаються в нижню ліву частину іншої клітини. • Щоб закріпити другий вертикальний ряд бісеру, стібок виконується знизу нагору, внаслідок чого нитку виводять на лицьову сторону тканини. Це потрібно зробити так, щоб голка з'явилася в лівому нижньому кутку потрібної клітини. Потім береться намистина, а голка проводиться в кут тієї ж клітини з правої верхньої сторони. На виворітному боці полотна вишивається стібок, який проходить у лівий верхній кут клітини. Коли вишивка бісером по ряду закінчується, слід правильно закріпити кінець нитки, щоб вона не послабилася. Для її закріплення слід кілька разів провести крізь канву. Правила вимагають, щоб кінець нитки становив щонайменше 8 мм, але краще залишити 1-2 сантиметри.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

В ході дослідження актуальності професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою було проаналізовано специфіка українського жіночого одягу залежності від історико-етнічного регіону України (етапи розвитку українського одягу і особливості кожного етапу, відмінності в одязі різних регіонів України) і таким чином, в ході дослідження встановлено, що традиційне українське жіноче вбрання в залежності від історико-етнографічного регіону України було різноманітним по особливостям крою, способу носіння, декорування і складовим, який складався з натільного (сорочки), поясного (плахти, запаски, дереги, літника, димки, андараки, фартухи, шорц), нагрудного безрукавного одягу (керсетка, кептар, лейбик (бруслик, катанка, горсет)), верхнього весняно-осіннього (юпки, кірасирські халати, кабата або сукні, широкополі кохти-пальта, ватянки, шушени, відлоги (затулки, кобки) кептара, бородиці, гулі, гуні, козачки, тощо) та верхнього зимового одягу (кожухи, кожушанки, жупани, капота, тощо).

Особливістю одягу було те, що він мав простий крій на основі прямокутних деталей та вусів (клинів), а також різноманітне декорування різнокольоровою вишивкою, кольоровою тасьмою, мереживом, аплікацією тощо.

В якості головних уборів різних регіонів носили капори та полотняні, шовкові, парчеві очіпки циліндричної форми з вушками, різноманітні барвисті хустки та підшальники з торочками чи бахромою, різноманітні вінки, стрічки-банти, пов'язки, лопатушки, кибалки, намітки, убруси, чушки, тощо.

Українські жінки носили таке взуття, як кольорові чоботи (чорнобривці), високі шнуровані черевички, черевички - коти, личаки, постולי (моршні, ходаки), тощо.

Важливим елементом доповнення жіночого образу українських жінок були намиста (з червоних коралів, бурштину, скла, фаянсу та з бісеру), дукачі (веикі срібні чи й золоті монети), хрестики, золоті й срібняні сережки, пояси (крайки очкури, пояса-рушника, случького поясу, чересу), тощо.

Дослідили особливості декорування українського жіночого одягу вишивкою залежності від історико-етнічного регіону України (орнамент вишивки її кольорова гама різних регіонів і т.ін) і встановили, що традиційна українська вишивка в жіночому одязі історико-етнографічних регіонів було дуже різноманітним: в Поліссі (Житомирщині притаманні дрібний хрестик та занизування; переважали мотиви розетки або повтор простих візерунків – лінії, восьмикутник, ромб, зірки; основними кольорами були червоний і чорний, а вишивка покривала весь рукав. у Волині.

На півдні регіону любили строгі і чіткі геометричні візерунки-квіткові орнаменти; в районі Рібне їх вишивали переважно білим кольором нитка.).

У Галичині (у Львівській області переважав геометричний орнамент, а місце між його елементами залишалося порожнім - для тривимірних видів візерунок. У Тернопільській області їх вишивали товстими стібками, що давало рельєфні орнаменти, а деякі були повністю вишиті рукава сорочки розшиті чорною ниткою. В Івано-Франківській області використовувалися різні орнаменти та кольори ниток. у Чернівцях використовувалася техніка крайової, поперечної, гладкої крученої строчки; рукав сорочки був майже повністю розшитий, часто зустрічаються рослинні орнаменти, чорний і бордовий кольори, а також срібними, золотими нитками також використовувалися пастки. На Закарпатті вишивку виконували як кольоровими нитками (в основному червоними і чорними), так і білими. Вишивали у формі білого зиг-зага, так званого "графіті" - своєрідної Закарпатської прикраси.).

Поділля (на Хмельниччині його вишивали хрестиком з грубої чорної нитки, але рідко можна було зустріти у вишивці інші кольори. На

Вінниччини розшивали традиційними хрестиками, подолом, скобами, розписами, підлогами, а також використовували мішковину. Дрібні елементи темно-жовтого, чорного, вишневого, червоного і зеленого кольорів; найбільш поширена геометрична форма-квадрат)

У Північному регіоні (Чернігівська область) їх вишивали дуже дрібними хрестиками, часто розшивали бісером. Колір пряжі білий, з додаванням дрібних кольорових елементів.).

У Центральному Придніпров'ї (Київська область) переважали виноградні лози, хміль, пучки калини тощо, переважно коралові рослинні візерунки – червоного, білого і чорного кольорів. У Черкаській області переважали квіткові та геометричні візерунки, вишиті червоними нитками. У Полтавській області його найчастіше вишивали гладкими білими нитками, також використовувалися сірі та червоні кольори, а також орнаменти по контурах він був покритий чорним.).

Слабожанський район (у Харківській області використовувалися Хрести з грубої нитки та напівхрести, які надавали об'єм; використовувалися різнокольорові орнаменти з різними мотивами); на Дону (можна було знайти мережки і скульптури); в Луганській області (переважали рослинні схеми і геометричні фігури.)

У Запоріжжі (у Запоріжжі любили вишивати квіти і дерева калини, основним кольором був червоний з чорними вкрапленнями пряжа; в Кіровоградській області використовуються чорний і червоний кольори, використовуються прикраси-грона винограду, в яких присутній блиск. У Дніпропетровській області на манжетах і комірі вишивають чорними складками і кольоровими нитками, основними кольорами є: чорний)

У Північному Причорномор'ї (Одеська область) Геометричні та рослинні орнаменти вишивали червоними, чорними, синіми та червонохрестними нитками і жовтими нитками; у Херсонській області вишивали квіти, рослинний орнамент та орнамент тварин, хоча основним

кольором був чорний, але часто був він вишитий від білого до білого. У Миколаївській області використовувалися Червоний, Чорний, сірий і синій кольори).

В Таврії (у Криму на вишиванках зустрічалися квіткові мотиви; кожна квітка на вишивці мала своє значення: жіноча вигнута гілка – мінливість та розвиток; чоловіче дерево – стійкість та сила; гвоздика була символом літніх людей).

Проаналізували колекції світових брендів на основі використання етнічних мотивів і таким чином, етно-стиль в одязі – це унікальне поєднання сокральних та історичних елементів. Цей стиль відрізняється від інших стилів своєю експериментальністю, традиційністю, фантазією, творчістю та індивідуальністю. Даний стиль представлено в колекції відомих дизайнерів, такі як Віта Кін «Vyshyvanka by Vita Kin», «Varenyky Fashion», Chernikova «Я. Бачу», Лілія Братусь «Lili Bratus», «Зерно», Юлія Магдич «Fashion», Анна Козак «Kozzachka by Anya Ko», Христини Рачицька, «Foberini», «Etnodim».

Дослідили популярність використання українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою шляхом анкетування, загальна кількість опитаних респондентів становила 50 осіб. Результати свідчать, що сучасний жіночий одяг в українському стилі є досить актуальним для повсякденного та святкового призначення, особливу перевагу серед видів одягу респонденти віддають перевагу сорочкам (47%). Багато респондентів визнали, що такий одяг є сакральним та оригінальним по дизайну (82%). Крім того, респонденти висловили бажання декорувати жіночий одяг вишивкою (60%) нитками пастельного кольору (48%) та бісером або стеклярусом (22%), орнаментом із зображенням образу людини (52%) у вигляді портрету (25%).

Розробили проект колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розроблено девіз колекції «Берегиня роду». Джерелом натхнення колекції обрана Леся Українка, яка виступає як Берегиня української

ідентичності і в своїх творах значну роль відводила сильним жінкам. Колекція включає в себе три унікальні моделі для молодих жінок, які цінують символізм українського орнаменту, історичність та сакральність одягу та вираження власної індивідуальності. Крім того, визначено певні елементи костюму: біла сорочка, довгі спідниці з українським орнаментом, пояс, туфлі або шкіряні чоботи (ботильйони), намисто із коралів.

Родзинкою костюмів в етно-стилі є те, що на сорочках вишиті образи: Лесі Українки, як Березині української ідентичності; Жінки з дитиною на руках - як Березині українського роду; Дівчини - як Березині щасливого майбутнього.

Для виготовлення колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою обрано чеський бісер Preciosa, вишивальні нитки муліне DMC, канва Aida 14 – для вишивання бісером і канва Aida 16 – хрестиком, голка для нанизування бісеру чи голка для вишивання нитками і ножиці.

Крім того, розглянуто технологію виконання вишивки нитками та бісером для декорування жіночих сорочок колекції "Берегиня роду".

РОЗДІЛ 3.

ВИМОГИ ДО ДИЗАЙНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНІМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ ДЛЯ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ

Роботодавцями до дизайнерів-виконавців висуваються наступні вимоги:

1. Дизайнер-виконавець у своїй діяльності на швейному виробництві повинні керуватися нормативно-правовими актами про охорону праці, цією інструкцією та іншими актами законодавства.

2. До роботи на швейні підприємстві може бути допущена особа, яка досягла 18-річного віку, має відповідну освіту і професійну підготовку, пройшла навчання та стажування з безпечних методів і прийомів ведення робіт, а також пройшла вступний інструктаж з питань охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці й не має протипоказань до виконання обов'язків за станом здоров'я.

3. Дизайнер-виконавець для здійсненні професійної діяльності повинен знати наступне:

- будову технологічного швейного обладнання та правила догляду за ним;
- види та якість матеріалів, технічні умови на продукцію;
- способи розкрою заготовок, правила закріплення матеріалу тощо;
- методи і прийоми безпечного виконання робіт;
- правила виконання інших робіт згідно з професією та кваліфікаційним розрядом.

4. Дизайнер-виконавець виконуючи свої обов'язки повинен:

- керуватися правилами внутрішнього трудового розпорядку, інструкціями: з охорони праці, пожежної безпеки та електробезпеки;
- дотримуватись правил особистої гігієни;
- знати кваліфікаційні вимоги, передбачені розрядом, який він має;

- не приступати і не виконувати роботу у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані;

- знати місця розташування аптечки на підприємстві та первинних засобів пожежогасіння і вміти користуватися ними.

5. Перед початком роботи дизайнер-виконавець повинен вміти:

- дізнатися про випадки поломок і несправності обладнання та про інші нештатні ситуації, що трапились під час роботи попередньої зміни;

- одягнути спецодяг, спецвзуття, засоби індивідуального захисту;

- з'ясувати у керівництва, якими мають бути характер і обсяг виконуваних робіт, особливості їх реалізації, які є небезпечні зони і де вони розташовані тощо;

- оглянути робоче місце, перевірити оснащеність його інструментами та допоміжними пристроями, прибрати непотрібні речі, розташувати належним чином інструменти, пристосування, матеріали;

- переконатись у відсутності пошкоджень електричних шнурів живлення устаткування, перевірити надійність заземлювальних пристроїв;

- перевіряти наявність і справність захисних огорожень та запобіжних пристосувань на машинах у небезпечних зонах;

- перевірити справність аварійних вимикачів і механізмів дистанційного управління обладнанням, можливість екстреної аварійної зупинки механізмів;

- перевірити справність звукових і світлових сигнальних пристроїв, які попереджають працівників про пуск машини, а також сигнальних приладів інформування про технологічні порушення;

- перевірити справність роботи припливно-витяжної вентиляції;

- переконатися у справності обладнання, увімкнувши його на холостому ходу.

6. В процесі виконання оздоблення вишивкою дизайнер-виконавець повинен знати:

- Особливості вишиванки та її головні відмінні характеристики.
- Тканини, які підходять для пошиття вишиванки. Останні кілька років така ідея, як вишиванка своїми руками, користується великою популярністю. Крій класичної сорочки досить простий, і при вмінні скласти викрійку навіть у майстрів-початківців не повинно виникнути жодних складнощів. Успіх самостійного пошиття такої речі залежить від правильності вибору тканини – далеко не кожне полотно можна використовувати для такої мети.
- Процес виготовлення вишиванки – покроковий майстер-клас. Складність роботи полягає також у вишитому візерунку. Вкрай важливо, щоб його виконував дуже досвідчений майстер – нерівномірний натяг нитки, стягнута тканина, що властиво роботам майстрів-початківців, безнадійно зіпсує зовнішній вигляд виробу.
- Розкрий вишиванки. Пошиття вишиванки.
- Розкладка та вишивка візерунка. Найскладніша і кропітка частина цієї роботи – нанесення вишитого візерунка, що робить звичайну блузу або сорочку вишиванкою.
- Пошиття вишиванки – складання покроєних і вишитих елементів. Після того, як усі деталі виробу викроєні, і на них нанесений візерунок, переходимо до наступного етапу роботи, який можна назвати завершальним – до збирання речі.

РОЗДІЛ 4.

РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ НА ТЕМУ «ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ХУДОЖНИМ ОЗДОБЛЕННЯМ ВИШИВКОЮ»

4.1. Методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» з дисципліни «Технологія швейних виробів» для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості)

4.1.1 Вихідні дані:

- тип навчального закладу: ЗВО;
- освітній та освітньо-кваліфікаційний рівні: I бакалаврський рівень
- назва спеціальності: 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості);
- стратегічні цілі підготовки фахівця:

Стратегічною метою підготовки студентів спеціальності 015 "Професійна освіта (Технологія легкої промисловості)" є формування висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері технологій легкої промисловості та викладацьку діяльність в закладах освіти, поєднуючи глибокі теоретичні знання з практичними навичками. Ця мета передбачає підготовку майбутніх педагогів до ефективного використання сучасних технологій, інноваційних методів навчання та інтерактивних інструментів, здатних розвивати творчі здібності студентів, а також сприяння впровадженню здоров'язбережувальних і екологічних підходів у виробничі процеси.

- назва дисципліни (або дисциплін), з якої розроблятиметься семінар: «Технологія швейних виробів».

4.1.2 Постановка оперативних цілей семінару

Дидактичною метою проведення семінару є поглиблення знань студентів про традиційні елементи українського національного одягу та їхнє інтегрування в сучасні модні тенденції. Семінар спрямований на розвиток у студентів розуміння принципів етнічного стилю, вивчення особливостей національної символіки та орнаментів, а також на формування вмінь аналізувати й використовувати ці елементи у створенні сучасного жіночого одягу.

Розвивальною метою семінару є стимулювання творчого мислення та естетичного смаку студентів, розвиток їхньої здатності до інтерпретації національних традицій в контексті сучасного дизайну. Семінар сприяє формуванню вмінь знаходити баланс між автентичністю та інноваціями, розвиває навички аналізу культурних і художніх традицій, а також вчить студентів креативно використовувати етнічні елементи у власних дизайнерських проектах.

Виховною метою семінару є формування у студентів національної свідомості, поваги до культурної спадщини та усвідомлення цінності українських традицій. Семінар сприяє вихованню патріотизму, гордості за національне мистецтво і ремесла, а також формує відповідальне ставлення до збереження та популяризації української культурної ідентичності через сучасний одяг.

4.1.3 Вибір типу семінару і форми його проведення

Тип семінару – реферативний, його обрано залежно від дидактичної та розвиваючої мети його проведення.

Реферативні семінари (або семінар – обговорення) відрізняються тим, що на них при керівництві з боку викладача заслуховують доповіді студентів по окремим питанням теми семінару, виступи опонентів і рецензентів. Такі

семінари проводяться для поширення і систематизації уявлень студентів по окремим питанням навчального курсу, поповнення словарного запасу науковими термінами і закріплення їх, а також для розвитку комунікативних здібностей студентів.

Таблиця 4.1

Вибір типу семінару та форми його проведення

Тема семінару	Дисципліна, з якої проводиться семінар	Тип семінару та обґрунтування його обрання	Форма проведення семінару та обґрунтування її обрання
Український етнічний стиль сучасного жіночого одягу	Технологія швейних виробів	Реферативний семінар (або семінар – обговорення)	Викладач заслуховує доповіді студентів по окремим питанням теми семінару, виступи опонентів і рецензентів

4.1.4 Визначення переліку питань для обговорення та джерел інформації при підготовці до семінару

Таблиця 4.2

Питання для обговорення

Питання для обговорення	Джерела інформації
1	2
1. Що таке етнічний стиль?	1.1 Вироби в етнічному стилі https://sat-alyona.wixsite.com/maystrinya
2. З чого складався традиційний одяг українців з давніх часів?	2.1 Український етнічний стиль https://uahistory.co/pidruchniki/tereschuk-labor-training-service-types-of-work-9-class-2017/16.php Які
3. Які регіональні відмінності в загальному національному стилі українського одягу?	3.1 Регіональні відмінності в загальному національному стилі українського одягу https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/regionalni-vidminnosti-v-zagalnomu-natsionalnomu-stili-ukrajinskogo-odjagu/?srsltid=AfmBOor4Mr
4. Що входить до жіночого поясного етно-одягу?	4.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028 ; 4.2 Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? https://vseosvita.ua/c/news/post/6283
5. Які бувають етнічні пояси?	5.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028
6. Що входить до жіночого плечового	6.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028 ;

етно-одягу?	6.2 Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? https://vseosvita.ua/c/news/post/6283
-------------	--

Продовження табл. 4.2

1	2
7. Яке етнічне взуття носили жінки?	7.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028
8. Назвіть жіночі головні убори в українському стилі.	8.1 Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? https://vseosvita.ua/c/news/post/6283 ; 8.2 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028
9. Які етнічні прикраси носили жінки?	9.1 Традиційні українські прикраси: колись забуте знову модне https://vsviti.com.ua/ukraine/70540
10. На які категорії можна поділити сучасний український одяг?	10.1 Український національний одяг: від історії до сучасності https://vzhe-vzhe.com/blog/ukrainian-national-clothes/
11. Що носять жінки в українському стилі сьогодні?	11.1 26Крутіше за Chanel. 12 вражаючих українських етно-брендів https://espresso.tv/article/2016/11/27/etno
12. Які декоративного оздоблення використовується на жіночих вишивках?	12.1 DMC Муліне на метраж, 8 метрів https://merezhka.com.ua/catalog/nytky-dlya-vyshyvannya/dmc-nytky-frantsiya/nytky-dms-na-metrazh/dmc-muline-na-metrazh-159 ; 12.2 Madeira (Німеччина) нитки для вишивання бавовна https://singerdnepr.com.ua/madeira-nimechchyna-nytky-muline-dlya-vyshyvannya-bavovna-1812/ ; 12.3 Муліне Anchor https://merezhka.com.ua/catalog/nitki-dlya-vishivannya/anchor-nimechchina/muline-anchor-101 ; 12.4 ТМ “Preciosa” (Чехія) https://www.tk-furniture.com.ua/partner-preciosa/
13. Які орнаменти бувають в сучасному жіночому одязі в українському стилі?	13.1 Символіка в українській вишивці https://golka.com.ua/kat-tov-vishivanki--dovidkova-info-pro-vishivanki/symbolika-v-ukrayinskiy-vyshyvtsi

4.1.5 Проектування мотиваційних технологій навчання студентів на семінарі

Мотиваційні технології – це сукупність методів, прийомів і засобів, які використовуються для стимулювання інтересу, активності та внутрішньої мотивації учнів або працівників до досягнення певних цілей і завдань. Вони спрямовані на залучення студентів до навчального процесу, пробудження їхнього бажання вчитися та досягати успіху.

Мотиваційні технології роблять навчання більш захоплюючим і особисто значущим, підвищують рівень залученості студентів, що сприяє кращим результатам у навчанні й формуванню стійкої мотивації до саморозвитку.

Таблиця 4.3

Обрання методів мотивації навчальної діяльності

Вид і методи мотивації	Вступна мотивація	Підтримуюча (поточна) мотивація
Внутрішня мотивація	Демонстрація слайдів презентації і відео	лекція, розповідь

Внутрішня мотивація залежить від внутрішніх процесів, здійснюваних у свідомості людини. У такому разі мотивована діяльність є самоціллю, а не засобом для досягнення іншої мети.

Способи формування внутрішньої мотивації:

- оцінка рівня підготовки учнів по заданій темі і приведення у відповідність з цим ступеня складності наданого матеріалу;
- надання учням можливості вільного вибору завдань і виду діяльності, що забезпечить індивідуалізацію навчальної діяльності і приведе до появи інтересу;
- передбачення оптимальної складності завдань для учнів, що забезпечить у них «переживання успіху»;
- порушення уваги при пред'явленні навчального матеріалу шляхом нестандартності і новизни, використання різних технічних засобів, порушення цікавості.

4.1.6 Аналіз базових умов навчання

Базові умови навчання – це основні ресурси, середовище та обставини, які забезпечують ефективність освітнього процесу та створюють сприятливі умови для досягнення навчальних цілей. Вони є фундаментом, на якому

будується навчальний процес. Базові умови навчання мають важливе значення для створення оптимального освітнього середовища, що сприяє розвитку компетенцій та особистісних якостей у студентів і допомагає досягати високих результатів навчання.

Таблиця 4.4

Аналіз базового матеріалу і способи актуалізації базових знань

Перелік базових понять, законів, способів дії	Назва дисциплін і тем, в яких формуються опорні знання і дії	Способи (методи, форми, засоби) перевірки рівня сформованості базових знань і способів дій	Способи актуалізації або поповнення базових знань і способів дій
1. Етнічний жіночий плечовий одяг в українському стилі	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеороликів
2. Етнічний жіночий поясний одяг в українському стилі	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеоролики
3. Жіночі головні убори в українському стилі	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеоролики
4. Етнічне жіноче взуття в українському стилі	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеоролики
5. Українські жіночі прикраси які носили в давнину	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеоролики
6. Сучасні дизайнерські жіночі колекції в українському стилі	«Технологія швейних виробів»	Усне опитування	Доповідь за допомогою презентації та відеоролики

4.2 Проектування основної частини семінарів відповідно до їх типу і форми

4.2.1. Проектування основної частини реферативного семінару

При розробці дидактичного проекту семінару цього типу слід:

- навести перелік тем доповідей, а також визначити мету та тривалість кожної доповіді (табл. 3.5);
- визначити перелік джерел інформації для підготовки доповідей (табл. 4.6);
- розробити змістовну характеристику кожної доповіді і методику її проведення (табл. 4.7);
- методика оцінки доповідей та участі учнів (студентів) в опануванні та обговоренні доповідей за критеріями, означеними в табл.4.8;
- визначити форму і зміст підведення підсумків семінару;
- розробити сценарій проведення семінару у вигляді таблиці 4.9.

Таблиця 4.5

Характеристика доповідей на семінарі

№	Тема доповіді	Мета доповіді	Тривалість доповіді	Тривалість обговорення доповіді
1	Етнічний жіночий плечовий одяг в українському стилі	Визначити, в яких регіонах України носили жінки етнічний плечовий одяг в українському стилі і який буває, який орнамент використовують для вишивки та який символізм кольорів.	10 хв.	5 хв.
2	Етнічний жіночий поясний одяг в українському стилі	Визначити, в яких регіонах України носили жінки етнічний поясний одяг в українському стилі і який буває, який орнамент використовують для вишивки та який символізм кольорів.	10 хв.	5 хв.
3	Жіночі головні убори в українському стилі	Проаналізувати, які головні убори носили жінки в українському стилі.	10 хв.	5 хв.
4	Етнічне жіноче взуття в українському стилі	Проаналізувати, яке етно-взуття носили жінки в українському стилі.	10 хв.	5 хв.
5	Українські жіночі прикраси які носили в давнину	Визначити, які прикраси носили жінки в давнину в Україні	10 хв.	5 хв.
6	Сучасні дизайнерські жіночі колекції в українському стилі	Проаналізувати, біографію сучасних українських дизайнерів і їх сучасні дизайнерські жіночі колекції в українському стилі	10 хв.	5 хв.

Таблиця 4.6

Джерела інформації для підготовки доповідей

Теми доповідей	Джерела інформації
1	2
1. Етнічний жіночий плечовий одяг в українському стилі	1.1 Національний одяг українців: історія, традиції, символіка https://28.te.ua/ukrajina-i-mi/138-nacionalnij-odjag-ukrajinciv-istorija-tradiciji-simvolika.html; 1.2 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028; 1.3 Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? https://vseosvita.ua/c/news/post/6283; 1.4 Орнамент національного духу: чим відрізняються вишиванки в різних регіонах України https://krivbass.city/news/view/ornament-natsionalnogo-duhu-chim-vidriznyayutsya-vishivanki-v-riznih-regionah-ukraini; 1.5 Від Києва до Криму: який вигляд мають вишиванки в різних регіонах України https://www.prof-osvita.org.ua/dumky-vholos/956-vid-kyyeva-do-krymu-yakyy-vyhlyad-mayut-vyshyvanky-v-riznykh-rehionakh-ukrayiny; 1.6 Символіка в українській вишивці https://golka.com.ua/kat-tov-vishivanki--dovidkova-info-pro-vishivanki/symvolika-v-ukrayinskiy-vyshyvtsi.
2. Етнічний жіночий поясний одяг в українському стилі	2.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028; 2.2 Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? https://vseosvita.ua/c/news/post/6283; 2.3 Орнамент національного духу: чим відрізняються вишиванки в різних регіонах України https://krivbass.city/news/view/ornament-natsionalnogo-duhu-chim-vidriznyayutsya-vishivanki-v-riznih-regionah-ukraini; 2.4 Від Києва до Криму: який вигляд мають вишиванки в різних регіонах України https://www.prof-osvita.org.ua/dumky-vholos/956-vid-kyyeva-do-krymu-yakyy-vyhlyad-mayut-vyshyvanky-v-riznykh-rehionakh-ukrayiny; 2.5 Символіка в українській вишивці https://golka.com.ua/kat-tov-vishivanki--dovidkova-info-pro-vishivanki/symvolika-v-ukrayinskiy-vyshyvtsi.
3. Жіночі головні убори в українському стилі	3.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028; 3.2 Жіночі головні убори Східного Поділля кінця XIX-XX ст. https://www.vocnt.org.ua/statti/golovni_ubory_galchevska; 3.3 Українські жіночі головні убори https://www.libr.dp.ua/?do=ukrainica&lng=1&id=3&idg=147; 3.4 Українські традиційні жіночі головні убори: від дівочої юності до весілля https://druk.press/ukrajinski-tradycijni-zhinochi-holovni-ubory/

Продовження табл. 4.6

1	2
4.Етнічне жіноче взуття в українському стилі	4.1 2.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028
5.Українські жіночі прикраси які носили в давнину	5.1 Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки https://vsviti.com.ua/ukraine/71028 ; 5.2 Традиційні українські прикраси: колись забуте знову модне https://vsviti.com.ua/ukraine/70540
6.Сучасні дизайнерські жіночі колекції в українському стилі	6.1 Колекції дизайнерського одягу з елементами етно – Chernikova https://chernikova.ua/ya-bachu/ ; 6.2 Крутіше за Chanel. 12 вражаючих українських етнобрендів https://espresso.tv/article/2016/11/27/etno ; 6.3 Юлія Магдич https://gdip.com.ua/pages/view/yulya_magdich ; 6.4 Традиції та сучасність: українка Віта Кін створила колекцію для Gucci https://vogue.ua/article/fashion/brend/ukrajinska-dizaynerka-vita-kin-stvorila-ekslyuzivnu-kapsulnu-kolekciyu-dlya-gucci-49192.html .

Таблиця 4.7

Змістовна характеристика доповідей (на прикладі декількох доповідей)

Тема доповіді	Метод викладу змісту	Методика забезпечення наочності	Прийоми активізації слухачів
Доповідь №1. Тема: «Етнічний жіночий плечовий одяг в українському стилі»	Монологічний метод і показовий (розмірковуючий) метод	Демонстрація презентації і відео	Уважно слухають і в кінці доповіді задають питання доповідачу
Доповідь №2. Тема: «Етнічний жіночий поясний одяг в українському стилі»	Монологічний метод і показовий (розмірковуючий) метод	Демонстрація презентації і відео	Уважно слухають і в кінці доповіді задають питання доповідачу
Доповідь №3. Тема: «Жіночі головні убори в українському стилі»	Монологічний метод і показовий (розмірковуючий) метод	Демонстрація презентації і відео	Уважно слухають і в кінці доповіді задають питання доповідачу

Таблиця 4.8

Оцінка участі студентів в семінарі та доповідей

Критерії оцінки участі в семінарі	Кількість балів
Виступ з докладом	1-3
Опанування	1-3
Виступ в обговоренні докладу	1-3
Повнота висвітлення теми докладу	1-3
Логічність викладу	1-3
Наочність викладу	1-3
Володіння аудиторією	1-3
Культура мови	1-3

Таблиця 4.9

Сценарій проведення реферативного семінару

Етап проведення семінару	Дії викладача	Дії учнів (студентів)
1	2	3
1. Організація початку заняття	1.1. Встановлює тишу. 1.2. Вітає учнів. 1.3. Робить переклик. 1.4. Вмикає ноутбук і налаштовує екран для показу презентацій.	1.1. Студенти відповідають на вітання викладача 1.2. Готують до вебінару все необхідне приладдя (флешки з презентаціями та відео, доповіді).
2. Повідомлення теми, цілі і увідна мотивація навчальної діяльності	2.1. Викладач оголошує тему уроку: «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» та його ціль: «Сьогодні на вебінарі кожен із вас виступить з підготовленими доповіддю та презентацією (а можливо дехто підготував і відео-ролики) за вашими обраними темами. Ми послухаємо ваші доповіді за темою «Український етнічний стиль сучасного жіночого одягу». За результатами дискусії визначимо, який сучасний одяг носять жінки і який сучасний одяг на сьогодні носять жінки в українському стилі.» 2.2. Повідомляє про важливість вивчення даної теми.	2.1. Слухають, сприймають та осмислюють тему та мету вебінару. 2.2. Формують відношення до теми лекції вебінару, усвідомлюють мету та її значення для майбутньої професійної діяльності, важливість і актуальність теми.
3. Аналіз сформованості та актуалізація опорних знань	3.1. Викладач коротко розповідає про сучасний жіночий одяг в українському стилі. 3.2 Викладач переконується чи студентам все зрозуміло.	3.1 Слухають та сприймають новий навчальний матеріал. 3.2. Ставлять питання по незрозумілим фрагментам етапів проведення дискусії. 3.3. Слухають та усвідомлюють відповіді викладача.
4. Повідомлення про тематику докладів і організацію опанування та обговорення.	4.1 Викладач повідомляє та робить перевірку хто виступає на сьогодні з доповідями і у кого яка тема на сьогоднішньому семінарі. 4.2 Викладач пропонує бажаючим виступити з доповіддю першим.	4.1 Слухають уважно викладача 4.2 Готуються доповідати 4.3 Доповідач 1 виходить до дошки з флешкою та доповіддю до дошки.

Продовження табл.4.9

1	2	3
5. Заслуховування та обговорення доповідей.	5.1 Викладач вмикає флешку студента до ноутбуку, відкриває презентацію до теми, потім ця презентація одразу висвітлюється на великому екрані. 5.2 Викладач дивиться на презентацію та дуже уважно вислуховує доповідей студентів.	5.1 Інші студенти (слухачі) уважно вислуховують доповідь доповідачів та в кінці кожної доповіді задають запитання доповідачеві, на які вони відповідають. Доповідач 1: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Етнічний жіночий плечовий одяг в українському стилі». Український жіночий костюм має безліч варіантів залежно від регіональних особливостей. Вони проявилися в крої, вишивці, декорі, кольірних особливостях і прикрасах...». Доповідач 2: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Етнічний жіночий поясний одяг в українському стилі». Дерга (опинка, обгортка, горботка, фота) – дноплатовий розпашний жіночий одяг з доморобної вовняної тканини. Розповсюджений на Поділлі, Прикарпатті, Буковині, Полтавщині. Мав багато варіантів малюнку, кольорів та способів носіння...». Доповідач 3: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Жіночі головні убори в українському стилі». Традиційні жіночі головні убори українок у своїх формах і способах носіння зберегли багато давніх традицій, архаїчних рис і нашарувань різних епох. Історію українського національного костюму вивчало багато вчених-етнографів, але саме жіночим головним уборам і прикрасам приділялось не занадто багато уваги. Тож спробуємо розібратися, які головні убори і як саме носили жінки і дівчата в Україні в давні часи, як використовували їх за тих чи інших обставин, якого символічного значення їм надавали...».

Продовження табл.4.9

1	2	3
		Доповідач 4: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Етнічне жіноче взуття в українському стилі». Постоли (моршні, ходаки) – давній тип шкіряного стягнутого взуття. Робили з одного шматка товстої, але по можливості м'якої коров'ячої або свинячої сиром'ятної шкіри. Вони могли тупоносі та гостроносі...». Доповідач 5: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Українські жіночі прикраси які носили в давнину». Сучасна жінка не може уявити своє життя без прикрас. Це й не дивно, адже вони вже є повсякденною річчю, що увійшла в звичку. В давнину, як і сьогодні, жінки одягали найрізноманітніші прикраси. Проте тоді вони були не лише гарними “цяцьками”, а й мали особливе значення та навіть оберігали їхнього власника. Наприклад, намисто захищало від злих сил та зурочень, а також було символом здоров'я та дівочої вроди. Вважали, що розрив нитки намиста попереджав власницю про нещастя. Українські прикраси, що сформувалися у сиву давнину, упродовж багатьох років змінювались за своєю формою, матеріалом, кольором, значенням...». Доповідач 6: «Доброго дня! Моя тема сьогоднішнього семінару: «Сучасні дизайнерські жіночі колекції в українському стилі» Якщо вірити словам дизайнерів, то український сучасний етно-одяг досі користується популярністю. Певна річ, така тенденція не буде вічною, тому на ринку залишаться найкращі бійці фешн-сфери, які попри труднощі, попри закиди, що "для своїх свої ж шийють надто дорогі речі", випускатимуть якісний одяг і вкладають у нього душу. На сьогодні кількість таких творчих сміливців зростає. Тож вашій увазі - огляд вітчизняних брендів, вбрання та аксесуари яких надихнуть вас на створення невимовно стильного етно-образу.»

Продовження табл.4.9

1	2	3
6. Оцінка доповідей та участі студентів в їх обговоренні	6.1 Викладач прослухавши всі доповіді об'являє та пояснює оцінки доповідачів. 6.2 Запитує у студентів чи погоджуються або не погоджуються з оцінками за семінар. 6.3 Відповідає на питання, що виникають у студентів	6.1 Студенти прослуховують об'явлені оцінки. 6.2 Студенти погоджуються/ не погоджуються з оцінками за семінар. 6.3 Задають запитання викладачу.
7. Підведення підсумків семінару.	7.1 Підводить підсумки уроку: «Отже, сьогодні ми прослухали і розглянули який буває сучасний жіночий одяг в українському стилі. За результатами доповідей визначили, що сучасний жіночий одяг буває різноманітним, з яскравим орнаментом з історичною символікою та різними світлими і темними кольорами вишивок. 7.2 Визначає його педагогічну ефективність проведеного заняття і ступінь досягнення цілей семінару. 7.3 Прощається зі студентами та відпускає їх.	7.1. Вислуховують підведення підсумків семінару викладачем. 7.2 Прощаються з викладачем та уходять.

ВИСНОВКИ ДО ЧЕТВЕРТОГО РОЗДІЛУ

В ході методичної частини було розроблено методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» з дисципліни «Технологія швейних виробів» для студенті спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості), ці методичні вказівки допоможуть оволодіти знаннями, уміннями та навичками з даної теми, та розвинути знання в історії України, креативність, творчість та групову взаємодію.

Здобувачі освіти під час підготовки та розробки семінарського заняття розглянули посилання щодо минулого та сучасного жіночого одягу в українському стилі, символіку орнаменту ручної вишивки та символіку кольорів. знайомились з історією жіночого українського одягу, розглянули особливості моди в повсякденному та святковому призначенні, навчилися знаходити схожість та відмінність між двома різними призначення моди. У здобувачів освіти сформувалися вміння поєднувати повсякденну та святкову моду у сучасному одязі, створюючи жіночу колекцію одягу у процесі проведення реферативного семінару, при цьому взаємодіяти один з одним, задаючи один одному запитання.

ВИСНОВКИ

Дана магістерська робота полягає у пошуку та дослідженні у професійній підготовці дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.

У першому розділі магістерської роботи досліджено процес відродження національних традицій, попит на унікальний дизайнерський одяг, економічний потенціал, потреба у спеціальних компетентностях, сприяння культурному розвитку.

У другому розділі магістерської роботи проаналізовано специфіку українського жіночого одягу залежності від історико-етнічного регіону України.

Встановлено, що традиційне українське жіноче вбрання в залежності від історико-етнографічного регіону України було різноманітним по особливостям крою, способу носіння, декорування і складовим, який складався з натільного (сорочки), поясного (плахти, запаски, дереги, літника, димки, андараки, фартухи, шорц), нагрудного безрукавного одягу (керсетка, кептар, лейбик (бруслик, катанка, горсет)), верхнього весняно-осіннього (юпки, кірасирські халати, кабата або сукні, широкополі кохти-пальта, ватянки, шушени, відлоги (затулки, кобки) кептара, бородиці, гулі, гуні, козачки, тощо) та верхнього зимового одягу (кожухи, кожушанки, жупани, капота, тощо).

В якості головних уборів різних регіонів носили капори та полотняні, шовкові, парчеві очіпки циліндричної форми з вушками, різноманітні барвисті хустки та підшальники з торочками чи бахромою, різноманітні вінки, стрічки-банти, пов'язки, лопатушки, кибалки, намітки, убруси, чушки, тощо.

Українські жінки носили таке взуття, як кольорові чоботи (чорнобривці), високі шнуровані черевички, червики - коти, личаки, постולי (моршні, ходаки), тощо.

Важливим елементом доповнення жіночого образу українських жінок були намиста (з червоних коралів, бурштину, скла, фаянсу та з бісеру), дукачі (веикі срібні чи й золоті монети), хрестики, золоті й срібляні сережки, пояси (крайки очкури, пояса-рушника, случького поясу, чересу) тощо.

Дослідили особливості декорування українського жіночого одягу вишивкою залежності від історико-етнічного регіону України (орнамент вишивки її кольорова гама різних регіонів і т.ін) і встановили, що традиційна українська вишивка в жіночому одязі історико-етнографічних регіонів було дуже різноманітним:

- Полісся (Житомирська область) характеризується дрібним хрестом і стриманістю; переважало повторення розеткових мотивів або простих візерунків - ліній, восьмикутників, ромбів, зірок; основними кольорами були червоний і чорний, вишивка покривала весь рукав. На Волині, на півдні області, любили строгі і чіткі геометричні візерунки - рослинні орнаменти; на Рівненщині їх вишивали в основному білими нитками.)

- Поділля (на Хмельниччині його вишивали хрестиком з грубої чорної нитки, але у вишивці рідко зустрічалися інші кольори. У Вінницькій області вишивали традиційними хрестиками, денцями, скобами, картинами, настилом, а також використовували кайдани; колірну гамму становили дрібні елементи темно-жовтого, чорного, вишневого, червоного і зеленого кольорів; найбільш поширені геометричні форми - квадратні)

- Запоріжжя (у Запоріжжі любили вишивати квіти і дерева калини, основним кольором був червоний, засіяний чорними нитками. У Кіровоградській області використовувалися чорний і червоний кольори, а в орнаментах - грона винограду, в яких зображувався блиск плодів. У

Дніпропетровській області на манжетах і комірці були вишиті чорні складки і кольорові нитки, основним кольором був чорний.)

у Донському регіоні. (У Донецьку воліють поєднання червоного і чорного кольорів на яскравому (білому) тлі. Вишивку прикрашають сережками і скульптурами. Квіткові мотиви зазвичай включають пишні квіти, букети та дерева. Також зображуються Птахи. Наприклад, на весільних рушниках птиці сприймаються як символ чарівності і пишноти. У Донецькій області їх вишивають в різних техніках, за винятком, мабуть, яблонибок і низовин. Кольори ниток, що використовуються для вишивання жіночих та чоловічих сорочок, традиційно включають червоний, чорний та білий. Вони прикрашають рукава, але не більшу частину коміра або Подолу.)

- у Галичині (Львівська область) переважав геометричний орнамент, а місце між його елементами залишалося незаповненим – для об'ємних видів візерунків. У Тернопільській області вишивали товстими стібками, які надавали рельєфний орнамент, були рукави сорочок, вишиті повністю чорними нитками. В Івано-Франківській області використовувалися різні орнаменти та кольори ниток. У Чернівецькій області застосовувалася техніка хрестиків, гладких поверхонь і кручених швів; рукава сорочки були майже повністю розшиті, часто зустрічалися рослинні орнаменти, кольори були чорний і бордовий, також використовувалися срібні, золоті нитки і пастки. На Закарпатті вишивку виконували як кольоровими нитками (в основному червоними і чорними), так і білими. Вишивали зигзагоподібною формою, так званими "графіті" - своєрідною Закарпатською прикрасою.)

- на Слобожанщині (в Харківській області використовувалися Хрести з грубих ниток і напівхрестів, додавався обсяг; використовувалися різнокольорові орнаменти з різними мотивами); на Дону (1 можна було зустріти мережки і скульптури); в Луганській області (переважали рослинні схеми і Геометричні фігури).

- Північне Причорномор'я (в Одеській області вишивали хрестиком Геометричні та рослинні орнаменти червоними, чорними, синіми та жовтими нитками, а в Херсонській області вишивали квіткові та звірині орнаменти, основним кольором був чорний, але часто вишивали білим по білому тлу. У Миколаївській області використовувалися Червоний, Чорний, сірий і синій кольори)

- Центрально-Придніпровський регіон (у Київській області переважали грона винограду, хмелю, калини та ін. У Черкаській області переважали квіткові та геометричні візерунки, вишиті червоними нитками. У Полтавській області найчастіше вишивали гладкими білими нитками, також використовувалися сірий і червоний кольори, а орнаменти по контурах покривалися чорним.)

- у північних регіонах (у Чернігівській області вишивають дуже дрібними хрестиками, часто вишивають бісером, орнаменти абстрактні з квітами, колір ниток білий, з дрібними кольоровими елементами).

- в Таврії (у Криму на вишиванках зустрічалися квіткові мотиви; кожна квітка на вишивці мала своє значення: жіноча вигнута гілка – мінливість та розвиток; чоловіче дерево – стійкість та сила; гвоздика була символом літніх людей).

Проаналізували колекції світових брендів на основі використання етнічних мотивів і таким чином, етно-стиль в одязі – це унікальне поєднання сокральних та історичних елементів. Цей стиль відрізняється від інших стилів своєю експериментальністю, традиційністю, фантазією, творчістю та індивідуальністю. Даний стиль представлено в колекції відомих дизайнерів, такі як Віта Кін «Vyshyvanka by Vita Kin», «Varenyky Fashion», Chernikova «Я. Бачу», Лілія Братусь «Lili Bratus», «Зерно», Юлія Магдич «Fashion», Анна Козак «Kozzachka by Anya Ko», Христини Рачицька, «Foberini», «Etnodim».

Дослідили популярність використання українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою шляхом анкетування, загальна кількість опитаних респондентів становила 50 осіб. Результати свідчать, що сучасний жіночий одяг в українському стилі є досить актуальним для повсякденного та святкового призначення, особливу перевагу серед видів одягу респонденти віддають перевагу сорочкам (47%). Багато респондентів визнали, що такий одяг є сакральним та оригінальним по дизайну (82%). Крім того, респонденти висловили бажання декорувати жіночий одяг вишивкою (60%) нитками пастельного кольору (48%) та бісером або стеклярусом (22%), орнаментом із зображенням образу людини (52%) у вигляді портрету (25%).

Розробили проект колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розроблено девіз колекції «Берегиня роду». Джерелом натхнення колекції обрана Леся Українка, яка виступає як Берегиня української ідентичності і в своїх творах значну роль відводила сильним жінкам. Колекція включає в себе три унікальні моделі для молодих жінок, які цінують символізм українського орнаменту, історичність та сакральність одягу та вираження власної індивідуальності. Крім того, визначено певні елементи костюму: біла сорочка, довгі спідниці з українським орнаментом, пояс, туфлі або шкіряні чоботи (ботильйони), намисто із коралів.

Родзинкою костюмів в етно-стилі є те, що на сорочках вишиті образи: Лесі Українки, як Березині української ідентичності; Жінки з дитиною на руках - як Березині українського роду; Дівчини - як Березині щасливого майбутнього.

Для виготовлення колекції жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою обрано чеський бісер Preciosa, вишивальні нитки муліне DMC, канва Aida 14 – для вишивання бісером і канва Aida 16 – хрестиком, голка для нанизування бісеру чи голка для вишивання нитками і ножиці.

Крім того, розглянуто технологію виконання вишивки нитками та бісером для декорування жіночих сорочок колекції "Берегиня роду".

В методичному розділі представлено розробку методичних вказівок до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою» з дисципліни «Технологія швейних виробів» для студенті спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белова О. К., Коваленко О.Е. Дидактичні аспекти проектування лабораторних робіт: навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. Харків: 2003– 60 с.
2. Белова О.К., Коваленко О.Е. / Педагогічні технології в сучасній освіті: навчальний посібник для студентів магістрату / О.К. Белова, О.Е. Коваленко [за заг. ред. О.К. Белова]. – Х. : ВПП Контраст, 2008. – 148 с.
3. Брюханова Н.О. Основи педагогічного проектування в інженерно-педагогічній освіті: монографія / Н.О. Брюханова. – Х. : Харків. УПА. НТМТ, 2010. – 438 с.
4. Верхній одяг українського костюма XIX ст. – початку XX ст. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10960/>]
5. Вишивка Лесі Українки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://www.prekrasastudio.com/blog/63-vyshyvka-lesi-ukrainky>]
6. Вишивка хрестиком на уроках трудового навчання у 5 класі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://naurok.com.ua/vishivka-hrestikom-na-urokah-trudovogo-navchannya-u-5-klasi-77046.html>]
7. Від Києва до Криму: який вигляд мають вишиванки в різних регіонах України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://www.prof-osvita.org.ua/dumky-vholos/956-vid-kyyeva-do-krymu-yakyy-vyhlyad-mayut-vyshyvanky-v-riznykh-rehionakh-ukrayiny>]
8. Віта Кін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://uk.wikipedia.org/wiki/>]
9. Галицький жіночий народний одяг, або як одягались наші бабусі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://photo-lviv.in.ua/galyczkyj-zhinochyj-narodnyj-odyag/>]

10. Інтернет магазин Vita Kin. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
[https://img1.liveinternet.ru/images/attach/d/4/160/876/160876067_hh.html]
11. Історія українки Віти Кін, яка перетворила вишиванки на світовий тренд. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
[<https://uainfo.org/blognews/1513073443-istoriya-ukrayinki-viti-kin-yaka-peretvorila-vishivanki-na.html>]
12. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Корольова Н.В., Шматков Є.В. Методика професійного навчання: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей. / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В. Корольова, Є.В. Шматков [за заг. ред. О.Е. Коваленка]. – Х.: ВПП Контраст, 2008. . – 488 с.
13. Колекції дизайнерського одягу з елементами етно – Chernikova. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://chernikova.ua/ya-bachu/>]
14. Кольори у вишиванці - символіка, традиція чи задум дизайнера? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://lesia.lviv.ua/kolori-u-vishivantsi-simvolika-traditsiya-chi-zadum-dizaynera/>]
15. Короткий словник українського національного одягу: що, як, коли і де носили наші предки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://vsviti.com.ua/ukraine/71028>]
16. Крутіше за Chanel. 12 вражаючих українських етнобрендів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://espresso.tv/article/2016/11/27/etno>]
17. Мода наших прабабусь: що носили жінки на Сіверщині? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://debaty.sumy.ua/news/moda-nashih-prababus-shho-nosili-zhinki-na-sivershhini>]
18. Не лише вишиванка: 5 українських брендів, які створюють одяг в етнічному стилі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://www.village.com.ua/village/service-shopping/style-guide/311551-5-etno-brendiv>]
19. Орнамент національного духу: чим відрізняються вишиванки в різних регіонах України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[<https://krivbass.city/news/view/ornament-natsionalnogo-duhu-chim-vidriznyayutsya-vishivanki-v-riznih-regionah-ukraini>]

20. Перший погляд: Колекція української дизайнерки Віти Кін для Gucci Vault. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://donttakefake.com/pershij-poglyad-kolaboratsiya-ukrayinskoyi-dizanerki-viti-kin-ta-gucci-vault/>]

21. Плахта, лейбик, андарак – що вдягали наші предки? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://vseosvita.ua/c/news/post/6283>]

22. Попова Т.І. Декоративне оздоблення слобожанського жіночого вбрання (генеза, еволюція, національні та художні особливості): монографія для студентів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальностей 015.17 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 015.23 Професійна освіта (Дизайн) / Т.І. Попова. – Х. : Харків. 2021.

23. Регіональні відмінності в загальному національному стилі українського одягу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/regionalni-vidminnosti-v-zagalnomu-natsionalnomu-stili-ukrajinskogo-odjagu/?srsrtid=AfmBOor61fD9W7aTMacRzUc9Hoie_FSGmMvQ0pW2XLfxh7pUUsvdIUc8]

24. Сакральна символіка української вишиванки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://vzhe-vzhe.com/blog/religious-symbols-ukrainian-embroidery/>]

25. Символіка в українській вишивці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://golka.com.ua/kat-tov-vishivanki--dovidkova-info-pro-vishivanki/symvolika-v-ukrayinskiy-vyshyvtsi>]

26. Символічність кольорів в українській вишивці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/simvolichnist-koloriv-v-ukrajinskij-vishivtsi/?srsrtid=AfmBOopuOyx6gp_U0lFvT7EQXdggLnFkMR-DXLlxHcKPRw88AxwansbG]

27. Слобожанський жіночий стрій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://oringo.com.ua/novosti/slobozhanskiy-zhinochiy-striy>]

28. Традиції та сучасність: українка Віта Кін створила колекцію для Gucci [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://vogue.ua/article/fashion/brend/ukrajinska-dizaynerka-vita-kin-stvorila-eksklyuzivnu-kapsulnu-kolekciyu-dlya-gucci-49192.html]

29. Традиційний одяг українок. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/traditsionnaja-odezhda-ukrainok/?srsltid=AfmBOor-ScobIShYpMLj_fY7OWP2MLGBtzpwfHl-oZScyxHcZDbhSyv5]

30. Традиційні українські прикраси: колись забуте знову модне. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://vsviti.com.ua/ukraine/70540]

31. Українське_національне_вбрання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki]

32. У ПОШУКАХ СВОГО ПОХОДЖЕННЯ: вивчаємо історико-етнографічні регіони України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://itinery.com.ua/article/view/u-poshukakh-svoho-pokhodzhennia-vyvchaimo-istoryko-etnohrafichni-rehiony-ukrainy]

33. Фольклор і вишивка: українська дизайнерка створила колекцію для Gucci. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://eds.ua/blog/article/gucci-feat-vita-kin]

34. Юлія Магдич. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://gdip.com.ua/pages/view/yulya_magdich].

35. Як правильно вишивати бісером - поради для початківців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.dombusin.com/uk/articles/kak-pravilno-vishivat-biserom-soveti-dlya-nachinayushih]

36. Інструкція з охорони праці на швейному виробництві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://pro-op.com.ua/article/1192-nstruktsya-z-ohoroni-prats-na-shveynomu-virobnitstv]

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рис.2.1 – Карта поділу територій на історико-етнографічне районування України [31]

ДОДАТОК Б

2.1. Аналіз специфіки українського жіночого одягу залежності від історико-етнічного регіону України

Рис.2.2 – Поділля, пов. Заліщики, село Добровляни. [9]

Рис.2.3 – Димка (мальованка) [9]

Рис.2.4 – Волічка [9]

Рис.2.5 – Убрус [9]

Продовження табл.

Рис.2.6 – Головний убір з закосиченими квітами, волічкою та мушлями [9]

Рис.2.7 – Запаска [9]

Рис.2.8 – Кептар [9]

Рис.2.9 – Дзьобня [9]

2.10 – Святковий одяг цугулок [9]

2.11 – Кафтан [9]

Продовження табл.

Рис. 2.12 – Керсетка [9]

Рис.2.13 – Гунька (гуня) [9]

Рис.2.14 – Постоли [9]

Рис.2.15 – Сап'янці [9]

Продовження табл.

Рис.2.16 – Жіночий стрій в Галичині на Яворівщині [9]

Рис.2.17 – Золотканий пояс [9]

Рис.2.18 – Жіноче вбрання на Сіверщині в давнину [17]

Рис.2.19 – Дукачі на Сіверщині [17]

Продовження табл.

Рис.2.20 – Жіночий очіпок [17]

Донецький район, 1928 рік

Рис.2.21 – Жіноча хустка на Сіверщині [17]

Рис.2.22 – Жіночий одяг на Слобожанщині [27]

Продовження табл.

Рис.2.23 – Бесага [27]

Рис.2.24 – Жіночий одяг на Наддніпрянщині [27]

Рис.2.25 – Літник [31]

Продовження табл.

Рис.2.26 – Андарак [31]

Рис.2.27 – Фартух [31]

Рис.2.29 – Панцьорки [31]

Рис.2.28 – Свита [31]

Продовження табл.

Рис.2.30 - Катеринославська губернія, 1860 рік [31]

2.2. Особливості декорування українського жіночого одягу вишивкою залежності від історико-етнічного регіону України

Рис.2.31

Рис.2.32

Рис. 2.33

Рис. 2.31, 2.32, 2.33 – Орнамент вишивки на Поліссі [19]

Продовження табл.

Рис.2.34

Рис.2.35

Рис. 2.34, 2.35 – Орнамент вишивки на Поділлі [19]

Продовження табл.

Рис.2.36

Рис.2.37

Рис.2.38

Рис. 2.36, 2.37, 2.38 – Орнамент вишивки на Запоріжжі [19]

Рис.2.39

Рис.2.40

Рис. 2.39, 2.40, – Орнамент вишивки на Донщині [19]

Продовження табл.

Рис.2.41

Рис.2.42

Рис.2.43

Рис. 2.41, 2.42, 2.43 – Орнамент вишивки на Галичині [19]

Рис.2.44

Рис.2.45

Рис. 2.44, 2.45 – Орнамент вишивки на Слабожанщині [19]

Продовження табл.

Рис.2.46

Рис.2.47

Рис.2.48

Рис. 2.46, 2.47, 2.48 – Орнамент вишивки на Північному Причорномор'ї [19]

Продовження табл.

Рис.2.49

Рис.2.50

Рис.2.51

Рис. 2.49, 2.50, 2.51 – Орнамент вишивки на Середній Наддніпрянщині [19]

Продовження табл.

Рис. 2.52 – Орнамент вишивки на Сіверщини [19]

Рис. 2.53– Орнамент вишивки на Таврії [19]

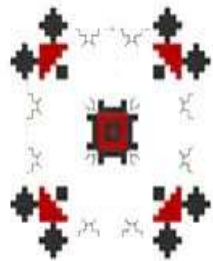
ДОДАТОК В

Таблиця 2.3 – Символічне значення традиційних орнаментів українського етнічного жіночого одягу [25]		
1	2	3
Символ Матері	Основним символом будь-якої вишивки можна назвати Материнським символом. Він виглядає як восьмикутна квітка чи зірка, навколо якої символічно зображена квітова гірлянда. Гірлянда прославляє Мати, її основну роль у продовженні та збереженні сім'ї та роду.	
Зорі	Оберіг від негативу та зла, захист від хвороб. Складені у форму Алатир - зв'язок людини з космосом, оберіг від зла та негативу, захищає від хвороб та безсилля.	
Виноград та лоза	давній символ сімейного щастя, благополуччя.	
Калина	любов, багатство, краса. Також це символ материнства (кущ - мати, ягоди - дітвора).	
Серце	Символ, який вишивався переважно на весільних сукнях для щасливого сімейного життя.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Дерево життя	Краса, молодість, оновлення душі і тіла, безсмертя, відродження,	
Шеврони	Обернуті вершиною вниз - жіноча, матеріальна сутність, обернуті вершиною вгору - чоловіча, духовна сутність.	
Хвилясті лінії (зигзаги)	Вода, дощ, плинність часу та еволюція Всесвіту.	
Хрест	Оберіг від злих духів. Прямий хрест - символ Творця, Сонця та чоловічого начала. Косий хрест - жіноче начало, символ Місяця.	
Сварга	символ сонячного культу, домашнього вогнища, родинного щастя.	
Кривий танець (безконеч ник)	символізує життєвий шлях та є символом вічного буття, сили та життєвої енергії.	

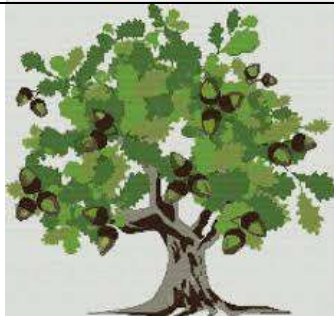
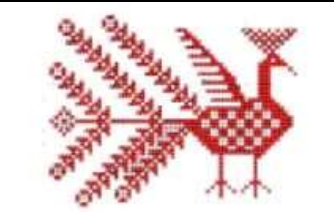
Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Квадрат	символ благополуччя, миру, достатку, земного поля. Також це символ стабільності.	
Повна рожа (восьмипроменева зірка)	Це поєднання жіночого та чоловічого начал, що дає життя усьому. Цей символ часто називають Зіркою Богородиці і вишивають на іконах Діви Марії. А безкінечник, або кривий танець — символи вишиванки, які символізують життя, життєву енергію та сили. Значення символів на вишиванці також може відрізнятися залежно від регіону України, проте загальна символіка залишається однаковою.	
Ромб	союз сонця і землі, символ плодючості.	
Ромб з крапкою посередині	засіяне поле.	
Коло	символ сонця, божественної енергії, безперервності буття та вічності та захищає від “поганого ока”.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Рослинний мотив	Символ чистоти, процвітання роду та життя.	
Гілки дуба	вишиваються зазвичай на чоловічих сорочках, як прообраз Перуна.	
Квіти маку	з давніх-давен вишивалися як оберіг-захисник від злого ока.	
Вода	зображується у вигляді хвилястих ліній, символ захисту від злих сил.	
Барвінок	символ молодості, розвитку, досягнення мети.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Троянда	уособлення кохання та милосердя.	
Соняшники	символ життя, щастя, енергійності.	
Дуб	уособлення чоловічої сили.	
Голуб	Символ Святого Духа. А також - щирої любові, злагоди й ніжності. Голуб і голубка в парі - символ вічної та вірної любові.	
Пава	символ молодості та розквіту сил.	
Ластівка	символ гарної звістки, новин, початку нового життя та весни.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Півень	символ сонця та вогню, перемоги сил добра та світла над темрявою, захисник від зла. У міфології багатьох культур півень своїм співом сповіщає про прихід нового дня та перемагає темряву, своїм криком він розганяє нечисту силу, відлякує мерців.	 A symmetrical embroidery of two red roosters facing each other, flanked by stylized flowers and leaves.
Кури	Символ сім'ї та добробуту.	 A realistic illustration of a brown hen surrounded by several small yellow chicks, with red and purple flowers at the bottom.
Лебідь	символ вірності, любові й чистоти.	 A cross-stitch embroidery of a white swan standing on a bed of pink roses against a blue background.
Зозуля	символізує довголіття, символ віщого птаха, самотності, жіночого суму.	 A cross-stitch embroidery of an owl in black, white, and red, perched on a branch.
Лелека	оберіг немовлят, символ міцної сім'ї. Часто зображувалася пара лелек у гнізді.	 A realistic illustration of two white storks standing on a bed of red roses.

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Орел	символ влади, сміливості, рішучості.	
Сокіл	символ чоловічої краси, сили та розуму.	
Птахи у пар	часто зображені на весільних рушниках і, що важливо, голівками один до одного як символ злагоди. Шлюбну пару символізують соколи, голуби, півні. Часто вони або тримають у дзьобику гілочку калини, або сидять на гілках дерева – символу нової сім'ї.	
Кінь	символ вірного помічника та друга, допомога в службі, справах та господарстві дуже часто використовувався за козацької доби, але відомий як символ ще з язичницьких часів - кінь бога Перуна був шанованим персонажем і його помічником.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Лев	сила, хоробрість, гнів, а також великодушність. Образ лева ймовірно перейшов у вишивку з геральдики, часто зустрічається у вишивці козацької старшини, а також у вишитих роботах Львівщини як символ регіону.	
Змія	символ знання та довголіття, найчастіше була спрощена до геометричного орнаменту.	
Лось та олені	родючість, сила, добробут.	
Дракон	використовувався як охоронний символ від зла та вишивався на весільних рушниках	
Крилаті коні	зустрічаються у вишивці Східного і Південного Поділля, також були помічені єдинороги на рушнику з Волині.	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
Сирина	істота з тілом птаха та головою жінки, схожа на давньогрецьку сирену - згадується ще з часів Київської Русі, символізує силу та мудрість.	
Ромашка	символ кохання та юності	
Мальва, півонія	віра, надія.	
Роза	нескінченна течія життя, оновлення та відродження.	
Волошки	святість і чистота, ввічливість, людська відданість і прозоріння.	

ДОДАТОК Г

Характеристика значення кольора в українському одязі

Сакральне значення кольорів в українській вишивці

Рис.2.54 – Вишивка червоними нитками [26]

Рис.2.55 – Вишивка жовтими (золотими) нитками [26]

Рис.2.56 – Вишивка синіми нитками [26]

Рис.2.57 – Вишивка білими нитками [26]

Рис.2.58 – Вишивка чорного кольору [26]

Рис.2.59 – Вишивка зеленими нитками [14]

Рис.2.60 – Вишивка фіолетовими нитками [14]

ДОДАТОК І

Відомі дизайнери, що використовують українські елементи в колекціях

Рис. 2.61 – Фото Віти Кін [8]

Рис.2.62

Рис.2.63

Рис.2.64

Рис. 2.62, 2.63 і 2.64 – Демі Мур, Діта фон Тіз та співачка Флоренс Велч в колекції Віти Кін для Gucci Vault [20]

Рис.2.65

Рис.2.66

Рис.2.67

Рис.2.65, 2.66 і 2.67 – Колекція Віти Кін для Gucci Vault [20]

Рис.2.68 – Колекція Віти Кін для Gucci Vault [20]

Рис.2.69 – Колекція Віти Кін для Gucci Vault [20]

Рис.2.70 – Колекція Віти Кін для Gucci Vault [20]

Рис.2.71

Рис.2.72

Рис.2.73

Рис.2.71-2.73 – Колекція Віти Кін для Gucci Vault [11]

Продовження табл.

Рис.2.74 – Сукня «Рута» кольорова

Рис.2.75 – Сорочка «Дерево Роду»

Рис.2.76 – Сукня «Троянда» червона

Продовження табл.

Рис.2.77 – Сорочка «Вікторія»

Рис.2.78 – Сорочка «Олена»

Рис.2.79 – Сорочка “Царська квітка” біла

Рис.2.74-2.79 – Колекція «Varenyky Fashion» [18]

Продовження табл.

Рис.2.80

Рис.2.81

Рис.2.82

Продовження табл.

Рис.2.83

Рис.2.84

Рис.2.85

Рис.2.80-2.85 – Колекція «Chernikova» [13]

Рис.2.86

Рис.2.87

Рис.2.88

Рис.2.86-2.88 – Колекція «Lili Bratus» [16]

Рис.2.89

Рис.2.90

Рис.2.91 – Гугля та кептарик

Рис.2.92 – Гуня двостороння

Рис.2.89-2.92 – Колекція «Зерно» [16]

Продовження табл.

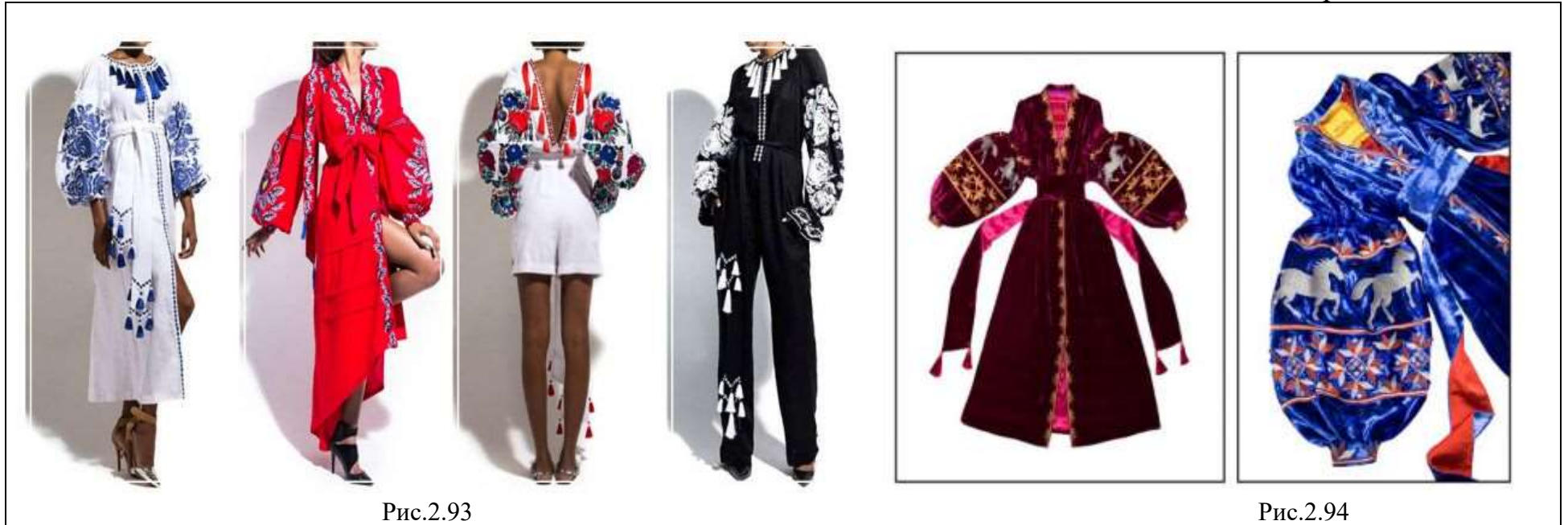

Рис.2.93

Рис.2.94

Рис.2.95 – Вельветовий костюм

Рис.2.96 – Вишита сукня

Продовження табл.

Рис.2.97 – Вишита сукня

Рис.2.98 – Льняний костюм

Рис.2.93-2.98 – Колекція «Fashion» [16]

Продовження табл.

Рис.2.99

Рис.2.100

Рис.2.99-2.100 – Колекція «Kozzachka by Anya Ko» [16]

Рис.2.101 – Жакет, створений за мотивами крою корсеток. XIX ст.

Рис.2.102 – Сукня, створена за мотивами вишивки рукава подільської жіночої сорочки XIX ст., та чорне дерев'яне намисто

Рис.2.101-2.102 – Колекція від Христини Рачицької [16]

Продовження табл.

Рис.2.103

Рис.2.104

Продовження табл.

Рис.2.105

Рис.2.106

Продовження табл.

Рис.2.107

Рис.2.108

Рис.2.103-2.108 – Колекція «Foberini» [16]

Продовження табл.

Рис.2.109

Рис.2.110

Продовження табл.

Рис.2.111

Рис.2.112

Рис.2.109-2.112 – Колекція «Etnodim» [16]

ДОДАТОК Д

Як Ви сприймаєте сучасний жіночий одяг в українському стилі для повсякденного та святкового носіння?

- Подобається
- Не подобається
- Гарно, але я б таке не одягнув (ла)

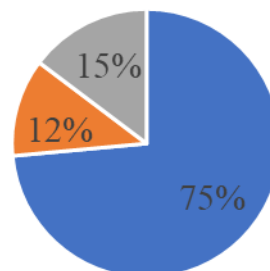

Рис. 2.113 – Діаграма 1

Які властивості сучасного жіночого одягу в українському стилі є для Вас найбільш важливими?

- Сакральність та оригінальність дизайну
- Комфорт та підходящий розмір
- Практичність та якість виготовлення

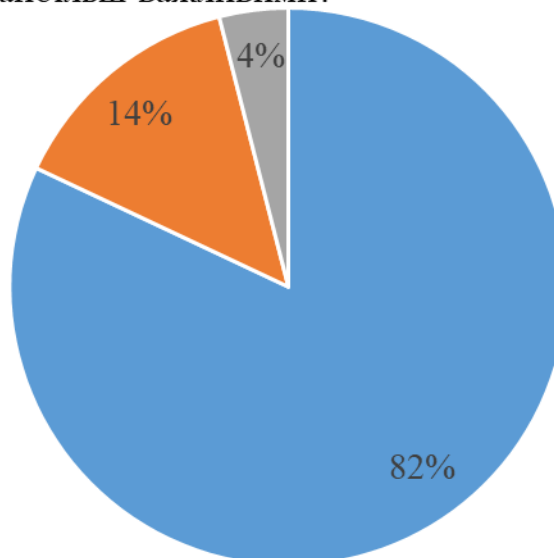

Рис. 2.114 – Діаграма 2

Які види декорування на Ваш погляд доцільно використати для сучасного жіночого одягу в українському стилі?

Рис. 2.115 – Діаграма 3

Яка кольорова гамма на Ваш погляд найбільш доцільна для декорування сучасного жіночого одягу в українському стилі?

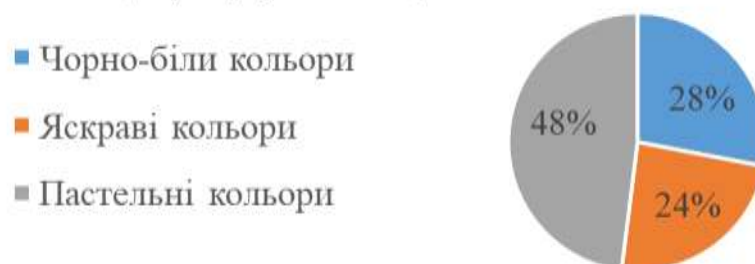

Рис. 2.116 – Діаграма 4

Який вид сучасного жіночого одягу в українському стилі на Ваш погляд доцільно піддати декоруванню?

Рис. 2.117 – Діаграма 5

Який вид орнаменту на Ваш погляд доцільно застосувати для сучасного жіночого одягу в українському стилі?

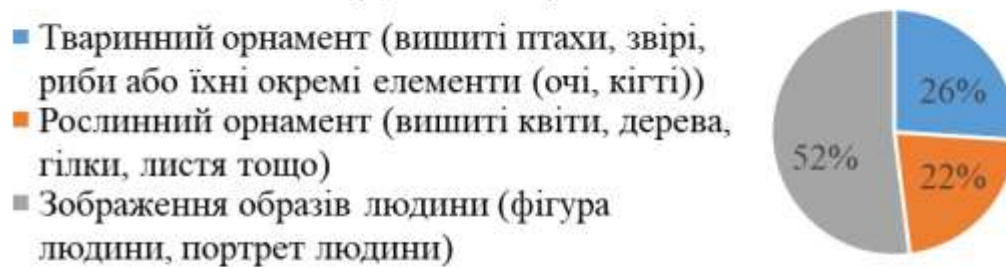

Рис. 2.118 – Діаграма 6

Яка тематика орнаменту на Ваш погляд доцільно застосувати для сучасного жіночого одягу в українському стилі

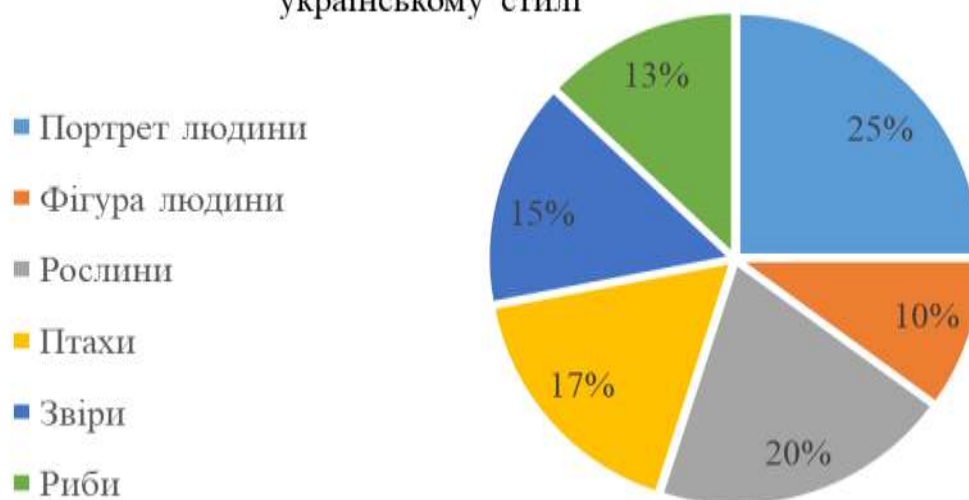

Рис. 2.119 – Діаграма 7

Яке взуття Ви обрали би для сучасного жіночого одягу в українському стилі?

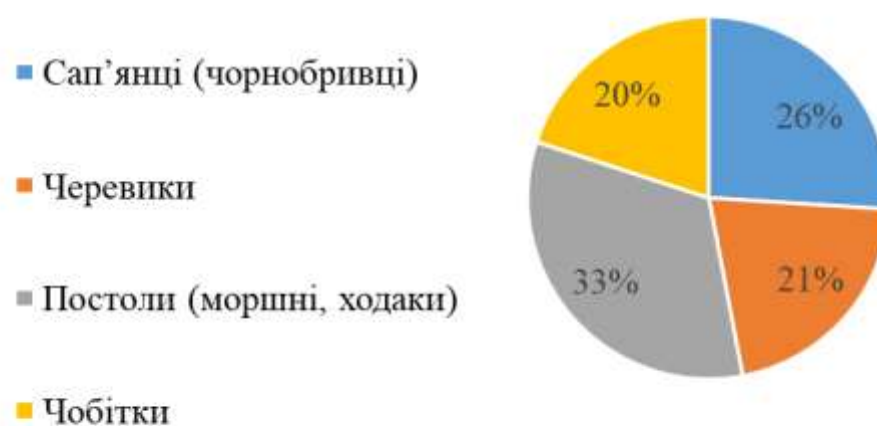

Рис. 2.120 – Діаграма 8

ДОДАТОК Е

Образ Лесі Українки, як джерело натхнення

Рис.2.121 – Лариса Косач (17 років) [5]

Рис.2.122 – Єлизавета Іванівна Драгоманова
[5]

Рис.2.123 – рушник, який вишили Леся
Українка та Маргарита (1889 рік) [5]

Рис.2.124 – Фото Леся Українка зі своїми
брами та сестрами [5]

ДОДАТОК Є

Рис. 128.1. Колекція українського жіночого одягу в етно-стилі

ДОДАТОК Ж

Ручна вишивка та матеріали, інструменти для неї

Рис. 2. 129 – Леся Українка - Берегиня української культури

Рис. 2. 130 – Берегиня щасливого майбутнього

Рис. 2. 131 – Берегиня українського роду

Рис. 2. 132 – Чеський бісер Preciosa

Рис. 2. 133 – Нитки муліне DMC (Франція)

Рис. 2. 134 – Нитки муліне Madeira (Німеччина)

Рис. 2.135 – Нитки муліне Anchor (Німеччина)

Рис. 2.136 – Ножиці

Рис. 2.137 – Голка для нанизування бісеру

Рис. 2.138– Голка для вишивання нитками

Рис. 2. 139 – Канва Aida 14

Рис. 2.140 – Канва Aida 16

ДОДАТОК 3

Схеми технологія утворення строчок для вишивки

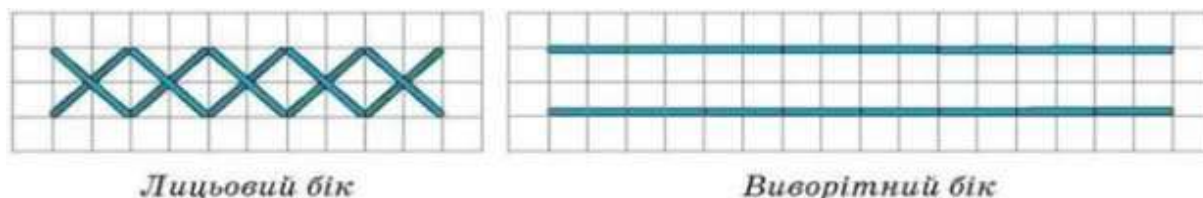

Рис. 2.141 – Графічне зображення шва «косий хрестик» [6]

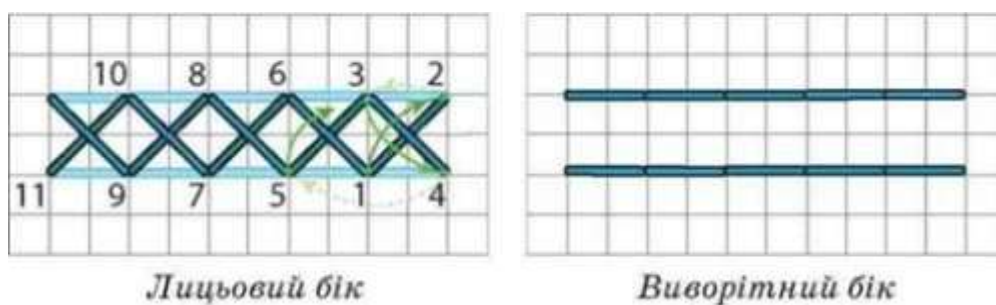

Рис. 2.142 – Послідовність виконання шва «косий хрестик» в один хід [6]

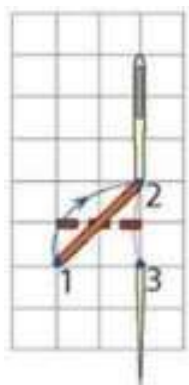

Рис. 2.143 – Прокладання закріпки та виконання першого діагонального стібка шва «косий хрестик» [6]

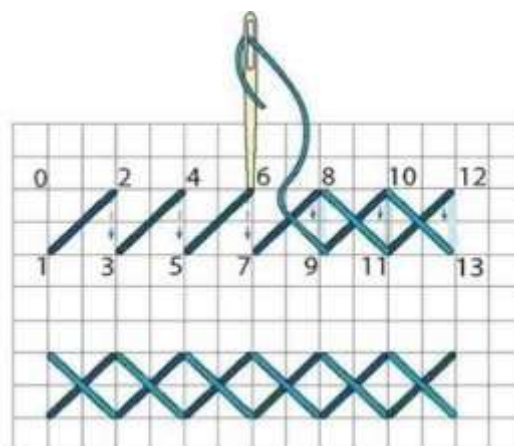

Рис. 2.144 – Виконання першого та другого ходів шва «косий хрестик» [6]

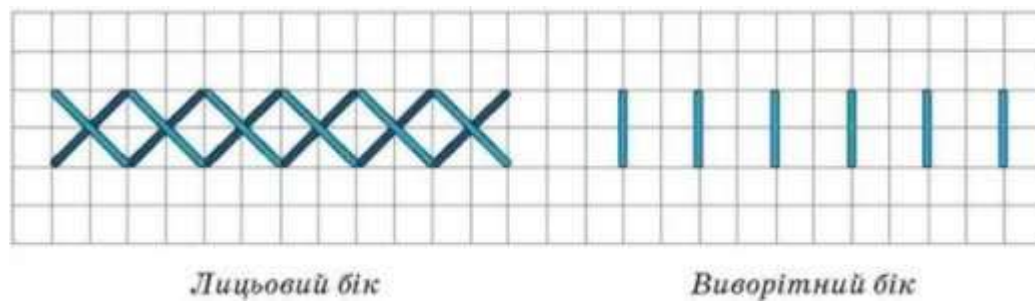

Рис. 2.145 – Шов «косий хрестик», виконаний у два ходи по горизонталі [6]

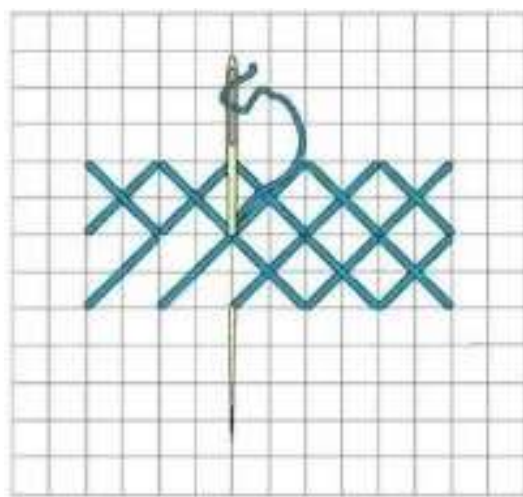

Рис. 2.146 – Вишивання другого ряду шва «косий хрестик» у два ходи [6]

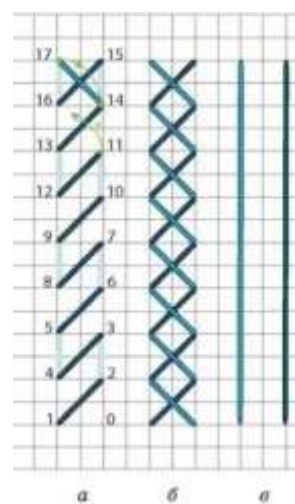

Рис. 2.147– Вишивання косим хрестиком по вертикалі в два ходи [6]

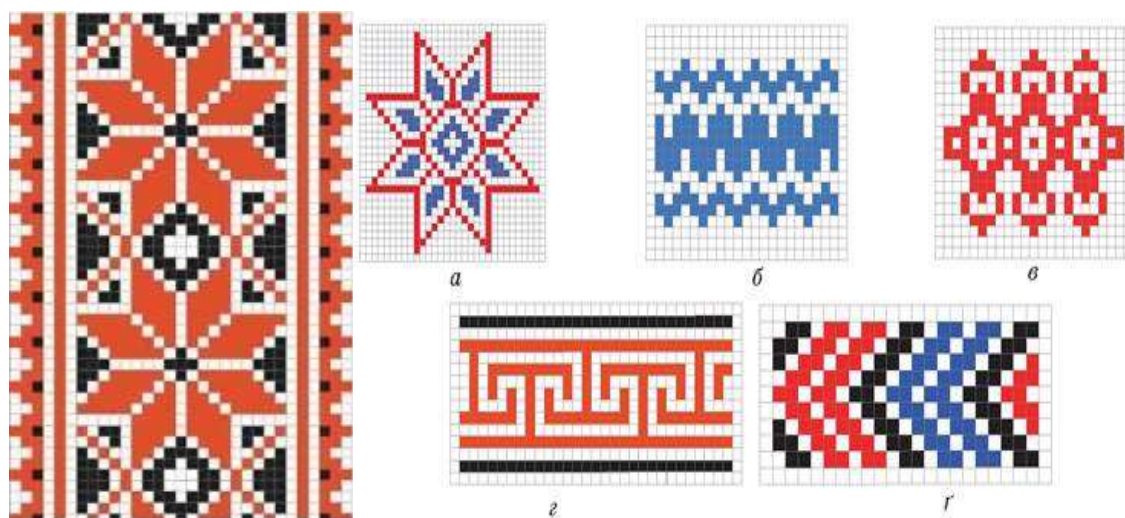

Рис. 2.148 – Орнамент для вишивання швом «косий хрестик» [6]

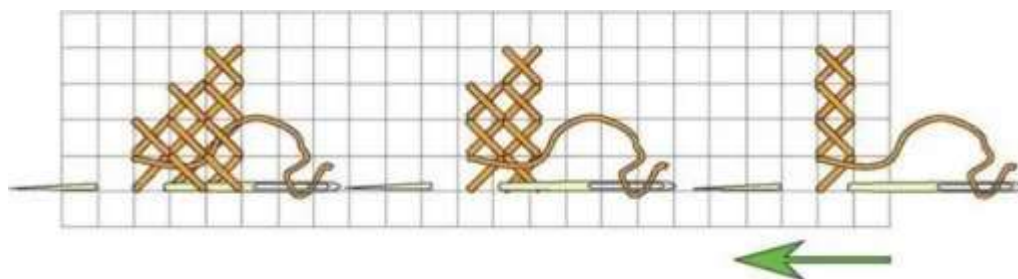

Рис. 2.149 – Схема вишивання хрестиком кількох рядів по вертикалі [6]

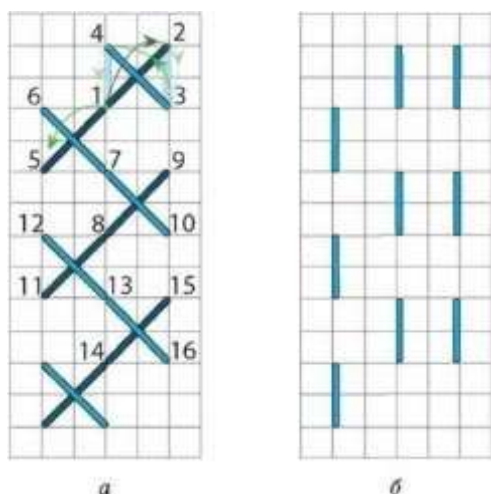

Рис. 2.150 – Послідовність та графічне зображення вишивання косим хрестиком в один хід у два ряди по діагоналі [6]

Рис. 2.151 – Узори для вишивання швом «косий хрестик» у два ряди по діагоналі [6]

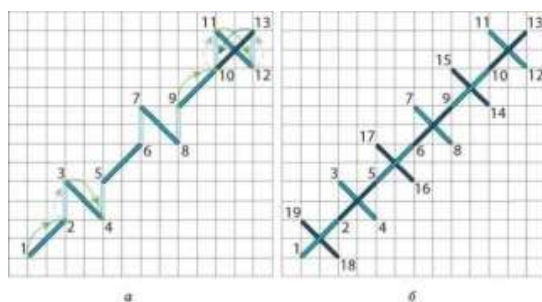

Рис. 2.152 – Послідовність вишивання косим хрестиком у два ходи: а – перший хід; б – другий хід у

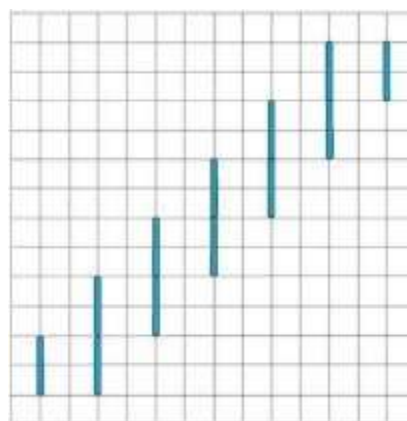

Рис. 2.153 – Графічне зображення шва на

зворотному напрямку [6]

виворітному боці [6]

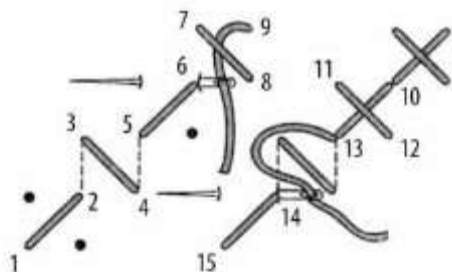

Рис. 2.154 – Послідовність та графічне зображення вишивання прямим хрестиком [6]

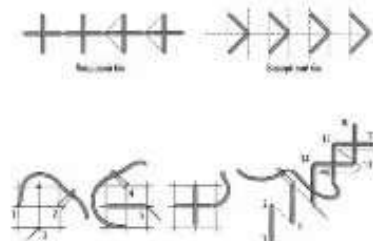

Рис. 2.155 – Подвійний (болгарський) хрестик [6]

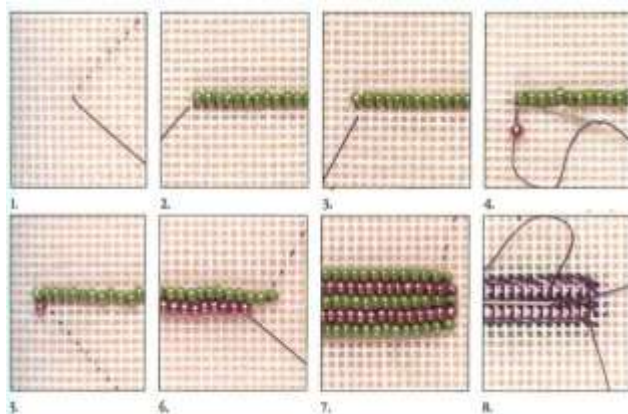

Рис. 2.156 – Техніка вишивання бісером горизонтальним швом [35]

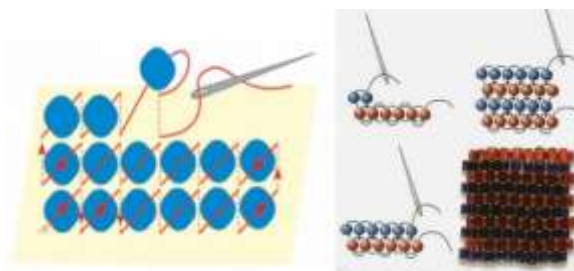

Рис. 2.157 – Техніка вишивання бісером вертикальним швом [35]

ДОДАТОК И

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Додаток 2 до Порядку проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів (нова редакція)

Введено в дію:

наказ ректора № 0204 -1/088 від 27.02.2020 р.

Протокол контролю оригінальності дипломної роботи (проекту)

Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою

студентки

(ім'я роботи)

Парфанюк Поліни Сергіївни

(прізвище, ім'я та по батькові)

науковий керівник

Попова Тетяна Іванівна

(прізвище, ім'я та по батькові)

В результаті перевірки роботи в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com встановлено наступні значення Коефіцієнтів Подібності

Коефіцієнт Подібності 1: 15,96.

Коефіцієнт Подібності 2: 7,43.

Сигнал „Тривога!": ☐ – немає; ☒ – є, кількість разів у тексті 294.

Вченою радою факультету (навчально-наукового інституту) затверджено наступні показники оригінальності (за значенням коефіцієнту K1):

не більше 20 % – оригінальна робота,

від 21 % до 50 % – задовільно оригінальна робота,

від 51 % до 90 % – умовно оригінальна робота,

більше 90 % – неоригінальна робота.

Відповідно до цього, робота може бути класифікована як:

☒ оригінальна,

☐ задовільно оригінальна,

☐ умовно оригінальна,

☐ неоригінальна.

Висновок:

☐ робота може бути допущена до захисту,

☐ необхідно провести розгляд Повного Звіту Подібності із залученням фахівців із тематики дипломної роботи (проекту).

Примітки Системного Оператора про виявлені запозичення:

Системний Оператор

Литвин О.О.
(підпис)

Литвин О.О.
(прізвище та ініціали)

03.12.2024

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна
академія"
Кафедра Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну магістерську роботу
спеціальності 015.36 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)»

Парфанюк Поліна Сергіївна
(прізвище, ініціали студента)

на тему: Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для
проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім
оздобленням вишивкою

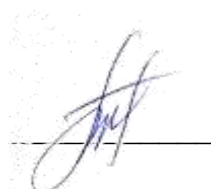
Представлена робота є актуальною, оскільки включає розгляд
важливих питань щодо підготовки дизайнерів-виконавців для проектування
колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням
вишивкою.

Запропонована тема вимагала від здобувача освіти ґрунтовних знань з
спеціальних дисциплін професійного напрямлення, а також вмінь аналізувати
спеціальну літературу, публікації, фотоматеріали, інтернет-видання, що
дозволило систематизувати погляди вчених, практиків на сутність
розробленої теми та виявити й узагальнити цінний інформаційний матеріал
відносно підготовки дизайнерів-виконавців для художнього проектування
колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням
вишивкою.

У процесі роботи над дослідженням здобувач освіти проявила себе
наполегливою, працьовитою, дисциплінованою, а також підготовленою до
самостійної праці, здатною ставити та вирішувати наукові завдання.
Дослідниця регулярно відвідувала консультації наукового керівника та
вчасно виконувала всі його завдання відносно теми дослідження.

Магістерська кваліфікаційна робота написана науковою мовою із
дотриманням термінології і відповідає вимогам, що висуваються для робіт
даного рівня. В процесі написання роботи здобувачка освіти проявила себе як
досвідчений фахівець та може бути допущена до захисту кваліфікаційної
магістерської роботи.

Науковий керівник:
к.пед.н., доцент

Попова Тетяна Іванівна

Харківська державна академія
дизайну і мистецтв, м. Харків

Екзаменаційній комісії із захисту
кваліфікаційних магістерських робіт студентів
спеціальності 015.36 «Професійна освіта
(Технологія виробів легкої промисловості)»

ЗОВНІШНЯ РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу

студента спеціальності 015.36

«Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)»

Парфанюк Поліна Сергіївна

на тему: «Професійна підготовка дизайнерів-виконавців для проєктування колекції
сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою»

Робота присвячена актуальній проблемі професійної підготовки дизайнерів-виконавців для проєктування українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою.

На підставі вивчення та аналізу значної кількості літератури та Інтернет джерел автором досліджено актуальність професійної підготовки дизайнерів-виконавців для художнього проєктування жіночого одягу; вимоги швейних підприємств до кваліфікації дизайнерів-виконавців для галузі дизайну одягу.

У роботі грамотно визначено мету, предмет, об'єкт і задачі дослідження, а також висвітлено ступінь вивчення наукової проблеми та обґрунтовані висновки дослідження.

В результаті автором розроблено методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування колекції сучасного українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою».

Крім того, здобувачкою вищої освіти проаналізовано специфіку українського жіночого одягу в залежності від історико-етнічного регіону України, досліджено способи декорування українського жіночого одягу вишивкою (техніка, орнамент вишивки, її кольорова гама в залежності від особливостей регіонів України); проаналізовано колекції світових брендів з використанням українських етнічних мотивів; досліджена популярність використання українського жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою; виконано проєктування жіночого одягу з художнім оздобленням вишивкою, розроблено девіз колекції «Берегиня роду».

Особливо цінним є те, що результати дослідження можуть бути використані у навчальному процесі для викладання курсів з історії мистецтва та стилю, комплексного проєктування одягу.

Як зауваження до даної роботи, можна відмітити, що варто б було проаналізувати не тільки український жіночий одяг, а і приділити увагу одягу для дівчат.

Зазначені недоліки не зменшують цінності результатів роботи та її актуальність.

Загалом кваліфікаційна робота створює позитивне враження, має чітку структуру, об'єктивні результати дослідження, висновки та їх відповідність цілі, завданню, об'єкту і предмету дослідження.

Враховуючи рівень виконаної роботи, новизну та практичне значення отриманих результатів, вважаю, що Парфанюк Поліна рекомендується до присвоєння кваліфікаційного рівня «магістр».

Рецензент

доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент
(посада, учені звання, ступінь)

(ініціали)

Гурдіна Владислава Василівна
(ім'я, прізвище)

